

ትምህርት 18

1. እግዚአብሔር ለኖኅ የማያምኑበትን ሁሉ እንደሚያጠፋ ነገረው። እግዚአብሔር አደርጋለሁ ያለውን ነገር እንደሚያደርግ ይረሳልን?

- አይረሳም።

2. እግዚአብሔር አደርጋለሁ ያለውን ሁልጊዜ ያደርጋልን?

- አዎን።

3. እግዚአብሔር ሰዎች ሁሉ በእርሱ እስኪያምኑ ድረስ ለምን ያህል ዓመታት ጠበቀ?

- 120 ዓመታት።

4. እግዚአብሔር ሰዎች በእርሱ እስኪያምኑ ድረስ በመጠበቅ ላይ ሳለ፣ በሰዎች ጋጢአት ላይ ቁጣው ቀንሶ ነበርን?

- አልቀነሰም።

- እግዚአብሔር ጋጢአትን የሚቀጣበት ጊዜ እስከደረሰ ድረስ በጋጢአት ላይ ቁጣው ሁልጊዜ ይጨምራል።

5. ኖኅ መርከቡን ሠርቶ ካጠናቀቀ በኋላ፣ እግዚአብሔር ኖኅ ምን እንዲያደርግ ነገረው?

- እግዚአብሔር፣ ኖኅ ቤተሰቡን ይዞ ወደ መርከብ እንዲገባ አዘዘው።

- እግዚአብሔር፣ ኖኅ እንስሳትንም ወደ መርከብ እንዲያስገባ ነገረው።

6. ኖኅና ቤተሰቡ ወደ መርከቡ የገቡት እንዴት ነበር?

- በአንዱ በር።

7. ሁሉም እንስሳት ወደ መርከቡ የገቡት እንዴት ነበር?

- በአንዱ በር።

8. ኖጎና ቤተሰቦቹ እንዲሁም እንስሳት ወደ መርከብ ከገቡ በኋላ፣ እግዚአብሔር ምን አደረገ?

- እግዚአብሔር በሩን ዘጋው።

9. እግዚአብሔር በሩን ለምን ዘጋው?

- በውስጡ የነበሩት እንዲጠበቁ።

- ከውጭ የነበሩት እንዳይገቡና እንዲሞቱ።

10. ከእግዚአብሔር ፍርድ ማምለጥ የሚችል አለ?

- የለም።

11. እግዚአብሔር፣ የጥፋት ውኃ ምድርን ሁሉ እንዲሸፍን ያደረገው እንዴት ነበር?

- የጥፋት ውኃ ድፍን ምድርን እንዲሸፍናት፣ እግዚአብሔር ከሰማይ በላይ ያስቀመጠውን ውኃ በሙሉ አዘነበው።

12. ከዚያ በፊት ሰዎች ዝናብ አይተዋል?

- አላዩም።

13. ከመርከቡ ውጭ በነበሩት እንስሳት ላይ ምን ደረሰባቸው?

- ሁሉም ሞቱ።

14. ከመርከቡ ውጪ የነበሩ ሰዎች ሁሉ ምን ሆኑ?

- ሁሉም ሞቱ።

15. በመርከቡ ውስጥ ከነበሩት መካከል የሞተ አለ?

- የለም።

16. እግዚአብሔር ለኖጎና ለሁሉም ሰዎች የሰጣቸው ምልክት ምን ነበር?

- የቀስተ ደመና ምልክት።

17. የቀስተ ደመና ምልክት ትርጓሜ ምን ነበር?

- የቀስተ ደመና ምልክት እግዚአብሔር ደግሞ ምድርን በውኃ እንደማያጥለቀልቅ የሚያሳይ ነበር።

18. እግዚአብሔር ድፍን ምድርን በውኃ ላለማጥለቅለቅ የገባውን ቃል ጠብቋልን?

- አዎን።

19. በምድር ላይ የሚገኙት የሁሉም ሰዎች ቅድመ አባት የሆኑት የኖጎ ልጆች እነማን ናቸው?

- ሴም፣ ካምና፣ ያፌት።

- እግዚአብሔር ኖጎና ቤተሰቡን ከጥፋት ውኃ ካዳነ በኋላ ብዙ ዓመታት አለፉ።

- ብዙ ዓመታት ካለፉም በኋላ፣ ብዙ ሕዝብ በምድር ላይ ዳግመኛ መኖር እስኪጀምር ድረስ ብዙ ልጆች ተወለዱ።

- ከኖጎ በኋላ የተወለዱት ሰዎች እነማን ናቸው?

- እነርሱ የአኔና የአንተ አያቶች ናቸው።

- ያንተ አያቶች (የዘር ግንዶችህ) እግዚአብሔርን ያውቃሉ?

- አዎን።

- አያቶቻችን እንዴት እግዚአብሔርን ሊያውቁት ቻሉ?

- በመጀመሪያ ደረጃ፣ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ያወቁት፤
- ከእነርሱ በፊት የነበሩት ሽማግሌዎች፣ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ጥፋት ውኃ ስለ ነገሯቸው ነበር።
- የሽመገሉት ሰዎች ስለ እግዚአብሔርና ስለ ጥፋት ውኃ ለወጣቶቹ ልጆቻቸው የነገሯቸው ምን ነበር?
- ሽማግሌዎቹ ሰዎች፣ ለልጆቻቸው፣ እግዚአብሔር ኃጢአትን እንደሚጠላ፣ ከዚህ የተነሳም ኖህና ቤተሰቡን አስቀርቶ ሌሎችን ሰዎች ሁሉ ማጥፋቱን ነገሯቸው።
- ታዲያ የእኛ አያቶች እግዚአብሔርን እንዴት አወቁ?
- በሁለተኛ ደረጃ፣ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ያወቁት፣ ቀስተ ደመናው ስለ እግዚአብሔር ስለ ነገሯቸው ነው።
- ለአያቶቻችን፣ ቀስተ ደመናው ስለ እግዚአብሔር ምን ነገራቸው።
- እግዚአብሔር ሰውን እንደሚወድድና ምድርን ዳግመኛ በጥፋት ውኃ እንደማያጥለቀልቃት።
- ታዲያ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር እንዴት አወቁ?
- በሦስተኛ ደረጃ፣ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ያወቁት፣ ሰማይ፣ ተራሮች፣ ወንዞች እና ዛፎች ስለ እግዚአብሔር ስለ ነገሯቸው ነው።
- ሰማይ፣ ተራሮች፣ ወንዞች እና ዛፎች ስለ እግዚአብሔር ምን ነገሯቸው?

- እግዚአብሔር ብቻ አምላክ መሆኑን፣ ሰዎችም እርሱን ብቻ መከተል እንደሚገባቸው ነገሯቸው።
- ቀስተ ደመና ዛሬም ስለ እግዚአብሔር ይነግረናል?
- አዎን።
- ሰማይ፣ ተራሮች፣ ወንዞች እና ዛፎች ዛሬም ስለ እግዚአብሔር ይነግሩናል?
- አዎን።
- አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ቢያውቁም፣ ብዙዎቻቸው በእግዚአብሔር ያምኑ ነበር?
- የለም።
- ከአያቶቻችን መካከል ጥቂቶቹ ብቻ በእግዚአብሔር ያምኑ ነበር።
- እግዚአብሔርን ከመከተል ይልቅ፣ አያቶቻችን የተከተሉት ማንን ነበር?
- አብዛኛዎቹ አያቶቻችን የተከተሉት ለይጣንንና ውሽቶቹን ነበር።
- አብዛኛዎቹ አያቶቻችን በሰይጣን ቁጥጥር ሥር ነበሩ።
- ሰይጣን፣ አያቶቻችን ምን እንዲያደርጉ ነበር የነገራቸው?
- ሰይጣን፣ አያቶቻችን እንዳያደርጉ የነገራቸው ጉዳዮች የሚከተሉት ናቸው፡-
- ሰይጣን፣ አያቶቻችን ፀሐይን፣ ጨረቃን እና ክዋክብትን እንዲያመልኩ ነገራቸው።
- ሰይጣን፣ አያቶቻችን መናፍስትንም እንዲያመልኩ ነገራቸው።

- አያቶቻችን፣ እንጨቶችንና ዓለቶችን በሰውና በእንስሳት መልክ ቀረጽና እመለኩ።

- ሰይጣን፣ አያቶቻችን በእግዚአብሔር እንዲያምኑ አሳታቸው።

- ሰይጣን፣ አያቶቻችን በእግዚአብሔር ላይ እንዲያምፁ መራቸው።

- ሰይጣን፣ አያቶቻችን ፀሐይን፣ ጨረቃንና ከዋክብትን እንዲያመልኩ አደረጋቸው።

- ሰይጣን፣ አያቶቻችን መናፍስትን እንዲያመልኩ መራቸው።

- ሰይጣን፣ ማንም እግዚአብሔርን እንዲያመልክ አይፈልግም።

- አያቶቻችን፣ እግዚአብሔር እንዲመራቸው አልፈለጉም።

- አያቶቻችን፣ ሰይጣንና ሌሎችን ሰዎች መከተልን ብቻ ፈለጉ።

- ከጥፋት ውኃ በኋላ፣ አያቶቻችን የተከተሉት አንድ ሰው ናምሩድ ይባላል።

- ናምሩድ፣ ሰዎች ብዙ ከተሞችን እንዲሠሩ አዘዛቸው።

- ሰዎች ከሠሯቸው ከተሞች አንዷ ባቤል ነበረች።

- ናምሩድ በባቤል ከተማ፣ ሰዎች ወደ እግዚአብሔር የሚደርስ ትልቅ ፎቅ እንዲሠሩ አዘዛቸው።

ዘፍጥረት 11:1-4ን እናንብብ።

1- በዚያን ጊዜ ዓለሙ ሁሉ የሚናገረውና የሚግባብበት ቋንቋ አንድ ብቻ ነበር።

2- ሰዎቹም ምሥራቁን ይዘው ሲጓዙ፣ በሰናዖር አንድ ሜዳ አግኝተው በዚያ ሰፈሩ።

3- እነርሱም እርስ በርሳቸው «ኮ፣ ጡብ እንሥራ፤ እስኪበቃውም በእሳት እንተኩሰው» ተባባሉ። በድንጋይ ፈንታ ጡብ፣ ለማያያዣም ቅጥራን ተጠቀሙ።

4- ከዚያም «ለሰማችን መጠሪያ እንዲሆንና በምድር ላይ እንዳንበተን፣ ኑ፣ ከተማና ሰማይ የሚደርስ ግንብ ለራሳችን እንሥራ» አሉ።

- እግዚአብሔር፣ ለአዳምና ለኖኅ ምድርን እንዲሞሏት እና በምድር ላይ በልዩ ልዩ ቦታዎች እንዲኖሩ ነገራቸው።

- እግዚአብሔር ከኖኅ በኋላ ላሉት ሰዎች እንኳ ሳይቀር ምድርን እንዲያሟላት እና በምድር ላይ ባሉት የተለያዩ ክፍሎች ውስጥ እንዲኖሩ ነግሯቸው ነበር።

- እግዚአብሔር፣ ሰዎች ሁሉ በአንድነት በአንድ ስፍራ እንዲኖሩ ያልፈለገው ለምን ነበር?

- እግዚአብሔር፣ ሰዎች በአንድነት በአንድ ስፍራ እንዲኖሩ ያልፈለገበት ምክንያት፣ እግዚአብሔርን እንዳይረሱ ስለ ፈለገ ነው።

- እግዚአብሔር፣ ሰዎች በአንድነት በአንድ ስፍራ እንዲኖሩ ያልፈለገው፣ ኃጢአታቸው እጅግ ብዙ እንዲሆን ስላልፈለገ ነው።

- እግዚአብሔር፣ ሰዎች ምድርን እንዲሞሏት ፈለገ፣ ሰዎች ግን በአንድ ስፍራ መኖርን ፈለጉ።

- ሰዎች በዓለም ላይ በተለያዩ ቦታዎች መኖርን አልፈለጉም።
- ሰዎች በአንድ ላይ በአንድ ስፍራ መኖርን ፈለጉ።
- ስለዚህ፤ ሰዎች ሁሉ ወደ ባቤል ፈለሱ፤ እና በዚያም ትልቅ ግንብ መገንባት ጀመሩ።
- ሰዎች በባቤል ረጅም ግንብ መገንባት ለምን ፈለጉ?
- ሰዎች እጅግ ስለ ታቦዩ።
- ሰዎች፤ የራሳቸውን ስም ማስጠራት ስለ ፈለጉ።
- እግዚአብሔር ሰዎች ረጅም መሥራት መጀመራቸውን አያያም ነበርን?
- አዎን አይቷል።

ዘፍጥረት 11:5ን እናንብብ

5- እግዚአብሔር ግን ሰዎቹ ይሠሩ የነበሩትን ከተማና ግንብ ለማየት ወረደ።

- እግዚአብሔር፤ ሰዎቹ ረጅም ግንብ እየሠሩ መሆናቸውን አየ።
- እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር ያያል።
- እግዚአብሔር ሁሉንም ሰው በሁሉም ቦታ ያያል።
- እግዚአብሔር በግለሰብ ደረጃ ሁላችሁንም ሁልጊዜ ያያል።
- እግዚአብሔር፤ በሰው ልብ ውስጥ ያለውን አሳብ ሁሉ ያውቃል?

- አዎን።
- አንድ ሰው ስለ አንድ ነገር ማሰብ ከመጀመሩ አስቀድሞ፤ እግዚአብሔር ሁሉንም አሳቡን ሙሉ በሙሉ ያውቃል።
- እግዚአብሔር የሰዎችን ሁሉ ቋንቋ ያውቃል?
- አዎን።
- አንድ ሰው አንድን ቃል ከመናገሩ በፊት እንኳ፤ እግዚአብሔር ሰውየው ምን እንደሚናገር ሙሉ በሙሉ ያውቃል።
- እግዚአብሔር ሰው ሁሉ ሊያደርግ ያለውን ሙሉ በሙሉ ያውቃል።
- እግዚአብሔር የሰዎች ሁሉ ሥራ ያውቃልን?
- አዎ
- እግዚአብሔር አንድ ሰው አንድን ነገር ለመሥራት ከመጀመሩ በፊት እንኳን ምን እንደሚያደርግ ሙሉ በሙሉ ያውቃል።
- ሰዎች እግዚአብሔር እነርሱን እንደ ረሳ አሰቡ።
- እግዚአብሔር ሰዎችን ይረሳል?
- እግዚአብሔር፤ ሰዎች የሚያስቡትን አይረሳም።
- እግዚአብሔር ሰዎች የሚናገሩትን አይረሳም።
- እግዚአብሔር ሰዎች የሚያደርጉትን ፈጽሞ አይረሳም።
- እግዚአብሔር ሰዎች በእርሱ ላይ ሲያምፁ ምን አለ?

ዘፍጥረት 11:6-7ን እናንብብ።

6- «እግዚአብሔር እንዲህ እንደ አንድ ሕዝብ አንድ ቋንቋ በመናገር ይህን ማድረግ ከጀመሩ፤ ከእንግዲህ ያቀዱትን ሁሉ ማከናወን አያግታቸውም።

7- ኑ እንወረድ፤ እርስ በርሳቸውም እንዳይግቡ ቋንቋቸውን እንደባልቀው።»

- አያቶቻችን በእግዚአብሔር ላይ ስላመጹ፤ እግዚአብሔር ሊቀጣቸው ወሰነ።

- እግዚአብሔር በሰዎች ላይ ሊያደርስ የፈለገው ቅጣት ምን ነበር?

- እግዚአብሔር፤ ለሰዎች ልዩ ልዩ ቋንቋ ሰጣቸው፤ ከዚህ የተነሣም አንዱ ከሌላው ጋር መግባባት አልቻለም።

- እግዚአብሔር ለሰዎች ልዩ ልዩ ቋንቋን ከሰጣቸው ሰዎች እርስ በርስ መግባባት ይችላሉ?

- አይችሉም።

- እግዚአብሔር ለሰዎች ልዩ ልዩ ቋንቋን ከሰጣቸው፤ ረጅሙን የባቤል ግንብ መሥራትና ማጠናቀቅ ይችላሉ?

- አይችሉም።

- እግዚአብሔር፤ ለሰዎች ልዩ ልዩ ቋንቋ ከሰጣቸው፤ ሰዎች በአንድ ስፍራ በአንድነት መኖር ይችላሉ?

- አይችሉም።

- ከረጅም ጊዜያት በፊት፤ አያቶቻችን አንድ ቋንቋ ብቻ ይናገሩ ነበር።

- ነገር ግን፤ አያቶቻችን በእግዚአብሔር ላይ ስላመጹና ምድርን መመላለት ስላልፈለጉ፤ እግዚአብሔር ልዩ ልዩ ቋንቋን ሰጣቸው።

- በባቤል፤ እግዚአብሔር ለሰዎች ሁሉ ልዩ ልዩ ቋንቋን ሰጣቸው።

- የእንግሊዝኛ ቋንቋ በባቤል ተጀመረ።

- የፈረንሳይኛ ቋንቋ በባቤል ተጀመረ።

- የስፓኝ ቋንቋ በባቤሉን ተጀመረ።

- ሁሉም ቋንቋዎች በባቤል ተጀመሩ።

- እግዚአብሔር ለሁሉም ሰው ልዩ ልዩ ቋንቋ ከሰጠ በኋላ፤ ሌላ ምን አደረገ?

ዘፍጥረት 11:8-9ን እናንብብ።

8- ስለዚህ እግዚአብሔር፤ በምድር ሁሉ ላይ በታተናቸው፤ ከተማዎችም መሥራታ አቆሙ።

9- እግዚአብሔር በዚያ የመላውን ዓለም ቋንቋ ስለ ደበላለቀ የከተማዬቱ ስም ባቤል ተባለ። ከዚያም እግዚአብሔር ሰዎቹን በምድር ሁሉ በተናቸው።

- እግዚአብሔር የተለያዩ ቋንቋዎችን ለሰዎች ከሰጠ በኋላ፤ በምድር ወዳሉ ልዩ ልዩ ክፍሎች በተናቸው።

- እግዚአብሔር ሰዎች ምድርን እንዲሞላት ፈለገ፤ ሰዎች ግን በአንድ ቦታ መኖርን መረጡ።

- ያሸነፈው እግዚአብሔር ነው ወይስ ሰው?

- እግዚአብሔር ነው ያሸነፈው።

- ከእግዚአብሔር ጋር መዋጋትና ማሸነፍ የሚችል አለ?

- የለም።

- እግዚአብሔር በሚዋጉት ላይ ምን ያደርግባቸዋል?

- ይቀጣቸዋል።

- እግዚአብሔር፣ ሰዎችን በምድር ላይ በልዩ ልዩ ቦታዎች በተናቸው።

- አንዳንድ ሰዎች ከባቤል ቅርብ ወደ ሆኑ ቦታዎች ሰፈሩ።

- አንዳንድ ሰዎች ከባቤል ርቀው ሰፈሩ።

- አያቶቻችሁ በመጨረሻ አሁን ወዳላችሁበት ቦታ የመጡት እንዴት ነበር?

- ከብዙ ብዙ ዓመታት በኋላ፣ አያቶቻችሁ ወደዚህ የመጡት በእግርና በጋማ ከብቶች ተጉዘው ነበር።

- እንግዲህ የእናንተ ዘሮች አመጣጥ ይኸው ነበር።

- የሁሉም ልዩ ልዩ ሰዎች አመጣጥ ይኸው ነበር።

- አያቶቻችሁ በባቤል ነበሩ።

- አያቶቹ በባቤል ነበሩ።

- የሰዎች ሁሉ አያቶች በባቤል ነበሩ።

ትምህርት 19

1. ከኖን በኋላ የተወለዱት ሰዎች እነማን ነበሩ?

- እነርሱ የእኔና የእናንተ አያቶች ነበሩ።

2. አያቶቻችሁስ ስለ እግዚአብሔር ያውቁ ነበር?

- አዎን።

3. አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር እንዴት ነበር ያውቁት?

- በመጀመሪያ፣ ከእነርሱ በፊት የነበሩት የሽመገሉ ሰዎች ለወጣቶቹ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ጥፋት ውኃ ነገሯቸው።

4. ሽማግሌዎች ለወጣቶቹ ስለ እግዚአብሔርና ስለ ስለ ጥፋት ውኃ ምን ነገሯቸው?

- እግዚአብሔር ኃጢአትን እንደሚጠላ፣ ከዚህ የተነሣም፣ ሁሉንም ሰው ከኖንና ከቤተሰቡ በስተቀር እንዳጠፋ።

5. ሌላስ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ያውቁት እንዴት ነበር?

- ሁለተኛ፣ ቀስተ ደመናው ለአያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ነገራቸው።

6. ቀስተ ደመናው ለአያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር ምን ነገራቸው?

- እግዚአብሔር ሰዎችን እንደሚወድ፣ እና ምድርን በጥፋት ውኃ ዳግም እንደማያጠፋ።

7. ሌላስ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር በምን አወቁ?

- ሦስተኛ፣ አያቶቻችን ስለ እግዚአብሔር እንዲያውቁ ሰማይ፣ ተራሮች፣ ወንዞች እና ዛፎች ነገሯቸው።

8. ሰማይ፣ ተራሮች፣ ወንዞች እና ከዋክብት ለአያቶቻችን ስለ

እግዚአብሔር ምን ነገሯቸው?

- እግዚአብሔር ብቻ አምላክ መሆኑን፤ ሰዎችም እግዚአብሔርን ብቻ መከተል እንደሚገባቸው።

9. አብዛኛዎቹ አያቶቻችን በእግዚአብሔር ያምኑ ነበር?

- አያምኑም ነበር።

- ከአያቶቻችን መካከል ጥቂቶቹ ብቻ በእግዚአብሔር ያምኑ ነበር።

10. እግዚአብሔርን ከመከተል ይልቅ፤ አያቶቻችን ማንን ይከተሉ ነበር?

- አብዛኛዎቹ አያቶቻችን ሰይጣንና ውሸቶቹን ይከተሉ ነበር።

11. ሰይጣን አያቶቻችን ምን እንዲያደርጉ ነገራቸው?

- ፀሐይን፣ ጨረቃን እና ክዋክብትን እንዲያመልኩ።

- መናፍስትን እንዲያመልኩ

- በሰውና በእንስሳት መልክ ለተቀረጹ ለእንጨት እና ለድንጋይ ምስሎች እንዲሰግዱ።

12. እግዚአብሔር፤ ሰዎች በአንድ ላይ በአንድ ስፍራ እንዲኖሩ ያልፈለገው ለምን ነበር?

- ሰዎች እግዚአብሔርን እንዳይረሉትና ኃጢአታቸው ብዙ እንዳይሆን።

13. ሰዎች ረጅም የባቢሎን ግንብ መገንባት ለምን ፈለጉ?

- ሰዎቹ እጅግ ስለ ታበዩ።

- ሰዎቹ የራሳቸውን ስም ማስጠራት ስለ ፈለጉ።

14. ሰዎች ረጅም ግንብ መሥራት እንደ ጀመሩ እግዚአብሔር አላየም ነበር?

- አይቷል።

15. እግዚአብሔር የሁሉንም ሰው አስተሳሰብ ያውቃል?

- አዎን።

- አንድ ሰው ስለ አንድ ነገር ከማሰቡ አስቀድሞ፤ እግዚአብሔር የሰውየውን አሳብ ሙሉ በሙሉ ያውቃል።

16. እግዚአብሔር ሰዎች የሚናገሩትን ሁሉ ያውቃል?

- አዎን።

- አንድ ሰው አንድ ነገር ከመናገሩ በፊት፤ እግዚአብሔር ሰውየው የሚናገረውን ቃላት ሙሉ በሙሉ ያውቃል።

17. እግዚአብሔር የሁሉንም ሰዎች ሥራ ያውቃል?

- አዎን።

- አንድ ሰው አንድን ሥራ ከመጀመሩ በፊት እንኳ፤ እግዚአብሔር ሰውየው ምን ሊያደርግ እንደ ሆነ ሁሉንም ነገር ሙሉ በሙሉ ያውቃል።

18. እግዚአብሔር ሰዎችን ይረሳልን?

- እግዚአብሔር ፈጽሞ ሰዎች የሚያስቡትን አይረሳም።

- እግዚአብሔር ፈጽሞ ሰዎች የሚናገሩትን አይረሳም።

- እግዚአብሔር ፈጽሞ ሰዎች የሚያደርጉትን አይረሳም።

19. አያቶቻችን እግዚአብሔርን ስላልታዘዙ፤ እግዚአብሔር ሊቀጣቸው ወሰነ። እግዚአብሔር ሊቀጣቸው የወሰነው በምን ነበር?

- እግዚአብሔር ልዩ ልዩ ቋንቋን ሰጣቸው። ከዚህ የተነሣም አንዱ ከአንዱ ጋር መግባባት አልቻለም።

20. እግዚአብሔር ለሁሉም ሰው ልዩ ልዩ ቋንቋን ከሰጠ በኋላ፣ ሌላስ ምን አደረገ?

- እግዚአብሔር ሁሉንም ሰው በምድር ላይ ወዳሉ ልዩ ልዩ ቦታዎች በተናቸው?

21. አያቶቻችሁ በመጨረሻ አሁን ወዳላችሁበት ስፍራ የመጡት እንዴት ነበር?

- ከብዙ፣ ብዙ ዓመታት በኋላ፣ በእግራቸውና በጀልባ ተጉዘው ነው እዚህ የመጡት።

- ከኖን በኋላ የኖሩት አያቶቻችን በእግዚአብሔር ላይ ዐምፀው የባቢሎን ረጅም ግንብ መገንባት ጀመሩ።

- እነርሱ የሰይጣን ውሸቶች ተከተሉ እንጂ፣ የእግዚአብሔርን እውነት አልተከተሉም።

- እነርሱ የራሳቸውን መንገድ ተከተሉ፣ የእግዚአብሔርን መንገድ ተቃወሙ።

- አያቶቻችን እግዚአብሔር ባይፈልጉትም እንኳ፣ እግዚአብሔር ሕዝቡን የማዳኑን ዕቅድ ሰረዘውን?

- የለም አልሰረዘውም።

- አያቶቻችን እግዚአብሔርን ባይፈልጉትም እንኳ፣ እግዚአብሔር አዳኝ የመላኩን ዕቅድ ተወውን?

- የለም አልተወውም።

- እግዚአብሔር አንድ ጊዜ ቃል ከገባ፣ ሁልጊዜም ቃሉን ይጠብቃል።

- በኤድን የአትክልት ስፍራ፣ እግዚአብሔር አዳኝ እንደሚልክ ለአዳምና ለሔዋን ቃል ገባ።

- እግዚአብሔር ቃሉን አያጥፍም።

- እግዚአብሔር አዳኝ እንደሚልክ ለሴት፣ ለሔኖክ እና ለኖኅ ቃል ገባላቸው።

- እግዚአብሔር ቃሉን አያጥፍም።

- አያቶቻችን እግዚአብሔርን ባይፈልጉትም እንኳ፣ እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ ያቀደውን ዕቅድ አይሰርዝም።

- አያቶቻችን እግዚአብሔርን ባይፈልጉትም እንኳ፣ እግዚአብሔር ሰዎችን ከኃጢአታቸው ለማዳን አዳኝ መላክ ፈልጓል።

- አያቶቻችን እግዚአብሔር ባይፈልጉትም እንኳ፣ ሰዎችን ከሞት ለማዳን እግዚአብሔር አዳኝ መላክ ፈልጓል።

- አያቶቻችን እግዚአብሔርን ባይፈልጉትም እንኳ፣ ሰዎችን ከሰይጣን ለማዳን እግዚአብሔር አዳኝ መላክ ፈልጓል።

- ሰዎች እግዚአብሔር አዳኝ ከመላክ እንዲቆጠብ ማድረግ ይችላሉ?

- አይችሉም።

- አጋንንት እግዚአብሔር አዳኝ እንዳይልክ መቋቋም ይችላሉ?

- አይችሉም።

- ሰይጣን፣ እግዚአብሔር አዳኝ እንዳይልክ ማድረግ ይችላል?

- አይችልም።

- እግዚአብሔር አዳኝ እንዳይልክ መቋቋም የሚችል ማን ነው?

- ማንም።

- እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ ሲወስን፤ ማንም ሊያስቆመው አይችልም፡፡

- አብዛኛዎቹ አያቶቻችን እግዚአብሔርን ስላልፈለጉ፤ እግዚአብሔር አዳኝ ከዘሩ የሚመጣበትን አንድ ሰው ለመምረጥ ወሰነ፡፡

- እግዚአብሔር የመረጠው ሰው ስም አብራም ይባላል፡፡
- እግዚአብሔር ከአብራም ዘር አዳኝ እንዲመጣ መረጠ፡፡
- እግዚአብሔር ለምንድን ነው በአብራም በኩል አዳኝ ለመላክ የወሰነው?

- እግዚአብሔር አብራምን የመረጠው፤ አብራም ኃጢአት ስላልሠራ ነበርን?
- አልነበረም፡፡

- አብራም ኃጢአተኛ ነበር፡፡
- አብራም የአዳም ዘር ነበር፡፡
- አብራም በኃጢአት ተወለደ፡፡

- እግዚአብሔር አብራምን ለምን መረጠው?

- አብራም እግዚአብሔር ቅዱስ መሆኑን ያምን ነበር፡፡
- አብራም ኃጢአተኛ መሆኑን ያምን ነበር፡፡

- አብራም ለኃጢአቱ ሞት እንደሚገባው ያምን ነበር፡፡
- አብራም እግዚአብሔር ብቻ ሊያድነው እንደሚችል ያምን ነበር፡፡
- አብራም እግዚአብሔር አዳኝ እንደሚልክ ያምን ነበር፡፡
- አብራም በእግዚአብሔር ያምን ስለ ነበር፤ እግዚአብሔር ከእርሱ ዘር አዳኝ ለመላክ መረጠ፡፡

- የአብራም አባት ታራ ነበር፡፡
- ታራ ከሴም ዘር ነበር፡፡

- የኖኅን ልጆች ስም ታስታውሳለህ?
- ሴም፤ ካም እና ያፌት ናቸው፡፡

- አብራም፤ ከኖኅ ልጆቹ አንዱ የሆነው የሴም ዘር ነበር፡፡

ዘፍጥረት 11:27-28 እና 29-30 እናንብብ፡፡

27- የታራ ትውልድ ይህ ነው፡፡ ታራ፤ አብራምን ናኮርንና ሐራንን ወለደ፤ ሐራንም ሎጥን ወለደ፡፡

29- አብራምና ናኮር ሁለቱም ሚስት አገቡ፤ የአብራም ሚስት ሦራ ስትባል፤ የናኮር ሚስት ደግሞ ሚልካ ትባል ነበረች፡፡ ሚልካም የሐራን ልጅ ናት፤ ሐራንም የሚልካና የየስካ አባት ነበረ፡፡

30- ሦራ መካን ነበረች፤ ልጅም አልነበራትም፡፡

- አንድ ቀን አብራም አገባ፡፡
- አብራም ሦራ የተባለች ሴት አገባ፡፡

- ይሁን እንጂ፤ አብራምና ሦራ ልጆች አልነበሯቸውም፡፡

- አብራምና ሦራ ልጆች ያልነበራቸው ለምን ነበር?
- ሦራ መካን ስለ ነበረች፡፡

- አብራም እና ሦራ በዑር ከተማ ይኖሩ ነበር።
- የዑር ሕዝብ በእግዚአብሔር እና በእግዚአብሔር እውነቶች አያምንም ነበር።
- የዑር ሕዝብ ሰይጣንና ውሸቶችን ተከተለ።
- የዑር ሕዝብ ክፉ ሕዝብ ነበር።
- አብራም በዑር ሲኖር ሳለ፣ እግዚአብሔር ለአብራም ተገለጠለት።
- እግዚአብሔር ለአብራም ያለው ይህን ነበር፡-

ዘፍጥረት 12:1 እናንበብ

1- «እግዚአብሔር ለአብራም እንዲህ አለው፤ አገርህን፣ ወገንህንና የአባቶችህን ቤት ትተህ እኔ ወደ ማሳይህ ምድር ሂድ።»

- እግዚአብሔር፣ አብራም ምን እንዲያደርግ ነገረው?
- እግዚአብሔር፣ አብራም አገሩን ለቅቆ፣ እግዚአብሔር ወደሚያሳየው አገር እንዲሄድ የነገረው።
- ለምንድን ነው እግዚአብሔር፣ አብራም አገሩን ዑርን ለቅቆ እንዲሄድ የነገረው።
- ምክንያቱም፣ የዑር ሕዝብ በእግዚአብሔር እና በእውነቶች አያምንም ነበር።
- ምክንያቱም፣ የዑር ሕዝብ ሰይጣንን እና ውሸቶችን ብቻ ይከተል ነበር።

- ምክንያቱም እግዚአብሔር በእርሱ የሚያምኑ ሰዎችን ለራሱ ለመለየት ስለ ፈለገ ነበር።

- እግዚአብሔር ለአብራም የተናገረው እንዴት ነበር?
- እግዚአብሔር ለአብራም የተናገረው በድምፁ ነበር።
- እግዚአብሔር ለአብራም በድምፁ የተናገረው፣ አብርሃም በኖረበት ዘመን የእግዚአብሔር መጽሐፍ ገና ስላልተጻፈ ነበር።
- እግዚአብሔር ዛሬ እኛን የሚናገረን እንዴት ነው?
- ዛሬ፣ በአብዛኛው እግዚአብሔር በድምፁ አይናገረንም።
- ዛሬ፣ በአብዛኛው እግዚአብሔር የሚናገረን በመጽሐፉ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ አማካይነት ነው።
- የእግዚአብሔርን ቃላት የምንሰማው፣ መጽሐፉን በማንበብ ነው።
- እግዚአብሔር በመጽሐፉ ውስጥ የጻፈውን በማንበብ እግዚአብሔር ምን እንደሚናገረን እናውቃለን።
- እግዚአብሔር ለአብራም በተናገረበት ጊዜ፣ አንድ ነገር ቃል ገብቶለታል።
- እግዚአብሔር ለአብራም የገባው የተስፋው ቃል ይህ ነው፡-

ዘፍጥረት 12:2 እናንብብ::

2- «ታላቅ ሕዝብ አደርግሃለሁ። ደግሞም እባርክሃለሁ። ስምህን ገናና አደርገዋለሁ፤ ለሌሎች በረከት ትሆናለህ።»

- እግዚአብሔር ለአብራም የገባለት የተስፋ ቃል ምን ነበር?
- አንደኛ፣ እግዚአብሔር ለአብራም የገባለት ቃል አብራም ብዙ ዘሮች እንደሚኖሩትና ታላቅ ሕዝብ እንደሚሆን ነው።
- በዚያን ጊዜ፣ አብራም እና ሦራ ስንት ልጆች ነበሯቸው?
- ምንም።
- አብራም እና ሦራ ምንም ልጆች ያልነበሯቸው ለምን ነበር?
- ምክንያቱም የአብራም ሚስት ሦራ መካን ነበረች።
- አብራም ምንም ልጆች ባይኖሩትም፣ ብዙ ልጆችን እንደሚሰጠው እግዚአብሔር ለአብራም ቃል ገባለት።
- ሁለተኛ፣ እግዚአብሔር አብራምን እንደሚባርከው ቃል ገባለት።
- እግዚአብሔር ለአብራም የገባለትን የተስፋ ቃል እናንብብ፡-

ዘፍጥረት 12:3 እናንብብ::

3- «የሚባርኩህን እባርክለሁ፤ የሚረግሙህን አረግማለሁ- በምድር የሚኖሩ ሕዝቦች በአንተ አማካይነት ይባረካሉ።»

- ሦስተኛ፣ እግዚአብሔር አብራምን የሚባርኩትን እንደሚባርክ፣ የሚረግሙትን እንደሚረግም ቃል ገባ።

- አራተኛ፣ እግዚአብሔር ከአብራም ዘር በሆነ በአንድ ሰው አማካይነት ሰውን ሁሉ እንደሚባርክ ቃል ገባ።

- እግዚአብሔር ከአብራም ዘር በሆነው አንድ ሰው ሁሉንም ሰው እንደሚባርክ የገባው ቃል ከተስፋ ቃሎች ሁሉ ይበልጣል።

- ከአብራም ዘር የሆነውና ሰዎች ሁሉ በእርሱ አማካይነት የሚባረኩበት ሰው ማን ነው?

- አዳኙ።

- አዳኙ ምንድን ነው የሚሠራው?

- አዳኙ ያጋጠሉትን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ የሞትን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ የሰይጣንን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ እግዚአብሔር እና ሰው ዳግመኛ ኅብረትን እንዲያደርጉ ለማስቻል ይመጣል።

- አዳኙ ሰይጣንን ያሸንፋል፤ በዓለም ላይ የሚኖሩትን ሁሉንም ሰዎች ይባርካል።

- አብራም በእግዚአብሔር የተስፋ ቃል ያምን ነበር?

- አዎን።

- አብራም፣ እግዚአብሔር እንደማይዋሽ አመነ።

- አብራም፣ እግዚአብሔር እውነትን ብቻ እንደሚናገር አመነ።

- እግዚአብሔር ለአብራም ቃል ከገባ በኋላ፣ አብራም ምን አደረገ?

ዘፍጥረት 12:4-5 እናንብብ።

4- «ሰለዚህ አብራም እግዚአብሔር እንዳዘዘው ወጣ፤ ሎጥም አብሮት ሄደ። አብራም ከካራን ሲወጣ፣ ዕድሜው 75 ዓመት ነበር።

5- አብራምም ሚስቱን ሦራን፣ የወንድሙን ልጅ ሎጥን አስከትሎ፣ በካራን ሳሉ ያፈሩትን ሀብትና የነበራቸውን አገልጋዮች ይዘው በመጓዝ ከነፃን ምድር ገቡ።

- አብራም ይኖርበት የነበረውን አገር ለቅቆ፣ እግዚአብሔርን በመከተል ወደሚያሳየው አገር ሄደ።

- እግዚአብሔር አብራምን የመራው ወዴት ነበር።

- እግዚአብሔር አብራምን ከነፃን ወደሚባል አዲስ ምድር መራው።

- በሚቀጥለው ትምህርት፣ በከነዓን ምድር በአብራም ላይ ምን እንደደረሰበት እንማራለን።

ትምህርት 20

1. አያቶቻችን እግዚአብሔርን ባይቀበሉትም፣ አዳኝ ለመላክ የነበረውን ዕቅድ እግዚአብሔር ትቶአልን?

- አልተወም።

2. ብዙዎቹ አያቶቻችን እግዚአብሔርን ስላልተቀበሉት፣ እግዚአብሔር አዳኝን በእርሱ በኩል ለመላክ የመረጠው ማንን ነበር?

- አብራምን።

3. እግዚአብሔር አብራምን የመረጠው ኃጢአት ስላልሠራ ነበርን?

- አብራም ኃጢአት በነገሠበት ዓለም ነበር የተወሰደው።

4. እግዚአብሔር አብራምን ለምን መረጠው?

- አብራም ኃጢአቱ ሞት እንደሚገባው ስላመነ።

- አብራም እግዚአብሔር ብቻ ሊያድነው እንደሚችል ስላመነ።

- አብራም እግዚአብሔር አዳኝ እንደሚልክ ስላመነ።

5. አብራም ሦራን አገባ። አብራምና ሦራ ስንት ልጆች ነበሯቸው?

- ምንም።

6. አብራምና ሦራ ልጆች ያልነበሯቸው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም ሦራ መካን ነበረች።

7. እግዚአብሔር አብራም ምን እንዲያደርግ ነገረው?

- እግዚአብሔር፣ አብራም አገሩን ለቅቆ፣ እግዚአብሔር ወደሚያሳየው አገር እንዲሄድ ነገረው።

8. እግዚአብሔር ለአብራም የተናገረው በድምፁ ነበር። ዛሬ እግዚአብሔር ለእኛ የሚናገረው እንዴት ነው?

- ዛሬ፣ እግዚአብሔር አብዛኛውን ጊዜ የሚናገረን በመጽሐፉ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ አማካይነት ነው።

9. እግዚአብሔር ለአብራም የገባው ቃል ምን ነበር?

- አንደኛ፣ አብርሃም ብዙ ዘሮች እንደሚኖሩትና ታላቅ ሕዝብ እንደሚሆን ነበር።

- ሁለተኛ፣ እግዚአብሔር አብራምን እንደሚባርክ ቃል ገባ።

- ሦስተኛ፣ እግዚአብሔር አብራምን የሚባርኩትን እንደሚባርክ፣ የሚረግሙትን እንደሚረግም ቃል ገባ።

- አራተኛ፣ እግዚአብሔር ከአብራም ዘር በሚመጣው በአንድ ሰው አማካይነት ሰዎችን ሁሉ እንደሚባርክ ቃል ገባ።

10. በእርሱ አማካይነት ሰዎች ሁሉ የሚባረኩበት፣ ከአብራም ዘር የሚመጣው ሰው ማን ነው?

- አዳኙ ነው።

11. አዳኙ ምን ይሠራል?

- አዳኙ የኃጢአትን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ የሞትን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ የሰይጣንን ኃይል ለማሸነፍ ይመጣል።

- አዳኙ በእግዚአብሔር እና በሰዎች መካከል የተቋረጠው ኅብረት ዳግም እንዲፈጠር ለማስቻል ይመጣል።

12. አብራም የእግዚአብሔርን የተስፋ ቃሎች አምኖአልን?

- አዎን።

13. እግዚአብሔር ለአብራም ቃል ከገባለት በኋላ፣ አብራም ምን አደረገ?

- አብራም የኖረበትን አገር ለቅቆ፣ ወደሚያሳየው አገር ለመሄድ እግዚአብሔርን ተከተለ።

14. እግዚአብሔር አብራምን ወዴት መራው?

- እግዚአብሔር አብራምን ከነፃን ወደ ተባለ አዲስ አገር መራው።

- ሎጥ ማን እንደ ነበረ ታስታውሳላችሁ?

- ሎጥ የአብርሃም የወንድሙ ልጅ ሲሆን፣ ከአብራም ጋር ወደ ከነፃን ተጓዘ።

- አንድ ቀን፣ በሎጥና በአብራም መካከል ጠብ ተፈጠረ።

ዘፍጥረት 13:5-7 እናንብብ።

5- ከአብራም ጋር አብሮት ይጓዝ የነበረው ሎጥ በጎች፣ ከብቶች እና ድንኳኖች ነበሩት።

6- ሆኖም ሁለቱ አንድ ላይ ሲኖሩ ስፍራው አልበቃቸውም፣ ንብረታቸው እጅግ ብዙ ስለ ነበር፣ አብረው መኖር አልቻሉም።

7- ይህም በመሆኑ በአብራም እና በሎጥ እረኞች መካከል ጠብ ተፈጠረ።

- በአብራም እና በሎጥ መካከል የተፈጠረው ችግር ምን ነበር?

- አብራም ብዙ በጎች እና ከብቶች ነበሩት።

- ሎጥም ብዙ በጎች እና ከብቶች ነበሩት።

- ሎጥና አብራም ብዙ በጎና ከብት ስለነበራቸው፣ ከብቶቻቸውን ሁሉ ለመመገብ በቂ የግጦሽ ቦታ አልነበረም።

- አብራም ችግሩን ለመፍታት ምን አለበት?

ዘፍጥረት 13:8-9 እናንብብ::

8- አብራምም ሎጥን እንዲህ አለው፤ «እኛ ወንድማማቾች ነንና፤ በአንተ እና በእኔ፤ ወይም በእረኞቻችን መካከል ጠብ ሊኖር አይገባም።

9- ይኸው እንደምታየው አገሩ ሰፊ ነው። ብንለያይ ይሻላል። አንተ ግራውን ብትመርጥ፤ እኔ ወደ ቀኝ እሄዳለሁ፤ አንተ ቀኙን ብትመርጥ፤ እኔ ወደ ግራ አመራለሁ።

- አብራም አርሱ እና ሎጥ መለያየት እንዳለባቸው አሰበ።
- አብራም፤ ሎጥ የት መኖር እንደሚፈልግ እንዲመርጥ ዕድሉን ሰጠው።

- ሎጥ ቆላ ለመኖር ከመረጠ፤ አብራም ደጋ ለመኖር ወሰነ።

- ሎጥ ደጋ ለመኖር ከመረጠ፤ አብራም ቆላ ለመኖር ወሰነ።

- ሎጥ ምን እንደ መረጠ እናንብብ::

ከዘፍጥረት 13:10-11 እናንብብ::

10- «ሎጥ ዓይኑን አቅንቶ ሲመለከት፤ የዮርዳኖስ ረባዳ ሜዳ እንደ እግዚአብሔር ገነት፤ በዘዐር አቅጣጫ እንዳለው እንደ ግብፅ ምድር ውኃማ ቦታ ሆኖ አገኘው።

11- ሎጥ የዮርዳኖስን ረባዳ ሜዳ በሙሉ መርጦ ወደ ምሥራቅ አመራ፤ ሁለቱ ሰዎች በዚሁ ተለያዩ።»

- ሎጥ በረባዳው ቦታ (ቆላ) ለመኖር መረጠ።

- ሎጥ በረባዳው ቦታ ለመኖር የፈለገው ለምን ነበር?

- በዚያ በጎቹን እና ከብቶቹን ለመመገብ ብዙ ግጦሽ ስለ ነበረ ነው።

- ሎጥ ስለ ግጦሽ ብቻ ያስብ ነበር።

- ሎጥ ለብዙዎቹ በጉቹ እና ከብቶቹ ብቻ ያስብ ነበር።

- ሎጥ ለሀብት ብቻ ያስብ ነበር።

- ሎጥ በረባዳው ስፍራ ለመኖር መምረጡ ስሕተት ነበር።

- ሎጥ የተሳሳተ ምርጫ ያደረገው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም ሎጥ ምን ማድረግ እንዳለበት እግዚአብሔርን ስላልጠየቀ ነው።

- ምክንያቱም ሎጥ እግዚአብሔርን ማድመጥ ስላልፈለገ ነው።

- ቃየን እግዚአብሔርን ማድመጥ ባለመፈለጉ ወንድሙን አቤልን ገደለው።

- የቃየን ዘሮች እግዚአብሔርን ለማድመጥ አልፈለጉም።

- ሁሉም የቃየን ዘሮች በጥፋት ውኃ ሞቱ።

- እግዚአብሔርን ለማድመጥ ካልፈለግን ምን ይደርስብናል?

- እግዚአብሔርን ለማድመጥ ካልፈለግን፤ እኛም እንሞታለን።

- እግዚአብሔርን ለማድመጥ ካልፈለግን፤ እግዚአብሔር ለሰይጣንና ለአጋንንቱ ወዳዘጋጀው ወደ ዘላለሙ የእሳት ባሕር እንሄዳለን።

- ብዙ በግ እና ከብት ወይም ሀብት ከዘላለሙ የእሳት ባሕር ያድኑናል?
- አያድኑንም።

- ሎጥ እግዚአብሔርን ማድመጥ ባለመፈለጉ ወደ ረባዳው (ሸሎቆው) ቦታ ሄደ።

ዘፍጥረት 13:12-13 እናንብብ።

12- «አብራም መኖሪያውን በከነዓን ምድር አደረገ፤ ሎጥ ግን በረባዳው ሜዳ ውስጥ ባሉት ከተሞች መካከል በሰዶም አቅራቢያ ድንኳኑን ተከለ።

13- የሰዶም ሰዎች ግን ክፉዎች እና በእግዚአብሔር ፊት እጅግ ኃጥአን ነበሩ።

- በረባዳው ቦታ፣ ሁለት ከተሞች ነበሩ።
- የከተሞቹም ስም ሰዶም እና ንሞራ ነበር።
- የሰዶም እና የንሞራ ሕዝቦች በእግዚአብሔር አያምኑም ነበር።
- የሰዶምና የንሞራ ሰዎች በጣም ክፉዎች ነበሩ።
- እግዚአብሔር የሰዶምን እና የንሞራን ሕዝቦች ክፋት አይቷልን?
- አዎን።

- እኛ የምናስበውን ነገር ከእግዚአብሔር መደበቅ እንችላለን?
- አንችልም።

- እኛ የምንናገረውን ማናቸውንም ነገር ከእግዚአብሔር መሰወር እንችላለን?
- አንችልም?

- እኛ የምናደርገውን ማንኛውንም ነገር ከእግዚአብሔር መደበቅ እንችላለን።
- አንችልም።

- ሎጥ ወደ ረባዳው ስፍራ ከሄደ በኋላ እግዚአብሔር አብራምን ምን አለው?

ዘፍጥረት 13:14-15 እና 17 እናንብብ።

14- «ሎጥ ከተለየው በኋላ እግዚአብሔር አብራምን እንዲህ አለው፤ ካለህበት ስፍራ ቀና ብለህ ወደ ሰሜንና ወደ ደቡብ፤ ወደ ምሥራቅና ወደ ምዕራብ ተመልከት፤

15- ዓይኑን የማያየውን ምድር ሁሉ ለአንተና ለዘርህ ለዘላለም እሰጣለሁ።

17- እንግዲህ ምድሪቱን ስለምሰጥህ ተነሣ፤ በርዝመቷም በስፋቷም ተመላለስባት።»

- እግዚአብሔር የከነዓንን ምድር በሙሉ ለአብራም እንደሚሰጥ ተናገረ።

- እግዚአብሔር አብራምን በተጨማሪ እንዲህ አለው፡-

ዘፍጥረት 15:5-6 እናንብብ።

5- ወደ ውጭም አውጥቶ፤ «ቀና ብለህ ወደ ሰማይ ተመልከት እስቲ መቁጠር ከቻልህ ክዋክብቱን ቁጠራቸው፤ ዘርህም እንዲሁ ይበዛል» አለው።

6- አብራም እግዚአብሔርን አመነ፤ እርሱም ጽድቅ አድርጎ ቆጠረለት።

- ደግሞም እግዚአብሔር፤ አብራም እንደ ክዋክብት የበዙ ዘሮች እንደሚኖሩት ነገረው።

- ስንት ክዋክብት አሉ?

- ማንም ሰው ሊቆጥረው ከሚችለው በላይ።

- አብራም ምንም ልጆች ያልነበሩት ቢሆንም፤ እንደ ክዋክብት የበዙ ልጆች እንደሚኖሩት እግዚአብሔር ነገረው።

- አብራም ምንም ልጆች ያልነበሩት ቢሆንም፤ እግዚአብሔር የተናገረውን ቃል አመነ?

- አዎን።

- አብራም እግዚአብሔር አንድ ቀን ልጅ እንደሚሰጠው አመነ።

- በተጨማሪም አብራም ከእርሱ ዘር አዳኝ የሆነን ሰው እግዚአብሔር እንደሚልክ አመነ።

- እግዚአብሔር ለአብርሃም ያለውን እንመልከት፡-

ዘፍጥረት 15:13-16 እናንበብ።

13- እግዚአብሔር እንዲህ አለው፤ «ዘርህ በባዕድ አገር ስደተኛ እንደሚሆን በእርግጥ እወቅ፤ አራት መቶ ዓመትም በባርነት ተረግጦ ይገዛል።

14- ነገር ግን በባርነት የሚገዛቸውን ሕዝብ

እፈርድበታለሁ፤ ከዚያም ብዙ ሀብት ይዘው ይወጣሉ።

15- እንተ ግን ወደ አባቶችህ በሰላም ትሄዳለህ፤ ዕድሜም ጠግበህ ወደ መቃብር ትወርዳለሁ።

16- በአራተኛውም ትውልድ ዘርህ ወደዚህ ምድር ይመለሳል፤ የአሞራውያን ኃጢአት ገና ጽዋው አልሞላምና።

- ደግሞም እግዚአብሔር የአብራም ዘሮች ወደ ሌላ አገር ሄደው እንደሚኖሩ፤ እና ከ400 ዓመታት በኋላም፤ እግዚአብሔር መልሶ ወደ ከነዓን እንደሚያመጣቸው ተናገረ።

- እግዚአብሔር በአብርሃም ዘሮች ላይ ምን እንደሚደርስባቸው እንዴት አወቀ?

- እግዚአብሔር የአብርሃም ዘሮች ከመፈጠራቸው በፊት ምን እንደሚደርስባቸው ያውቃል።

- ነገ ምን እንደሚሆን ታውቃላችሁ?

- አናውቅም።

- በሚቀጥለው ወር ምን እንደሚሆን ታውቃላችሁ?

- አናውቅም።

- በሚቀጥለው ዓመት ምን እንደሚሆን ታውቃላችሁ?

- አናውቅም።

- እግዚአብሔር ግን ሁሉን ያውቃል።

- እግዚአብሔር ነገ በእኛ ላይ ምን እንደሚደርስ ያውቃል።

- እግዚአብሔር በሚቀጥለው ወር በእኛ ላይ ምን እንደሚደርስ ያውቃል።

- እግዚአብሔር በሚቀጥለው ዓመት በእኛ ላይ የሚደርሰውን ያውቃል።

- ወደፊት የሚሆነውን የሚያውቅ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

- አብራም 99 ዓመት ሲሞላው፤ እግዚአብሔር በድጋሚ አብራምን ተናገረው።

ዘፍጥረት 17:1-5 እናንብብ።

1- «አብራም ዕድሜው 99 ዓመት በሆነ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ተገልጦ እንዲህ አለው፤ «እኔ ኤልሻዳይ ነኝ፤ በፊት ተመላለስ፤ ነቀፋም አይኑርብህ፤

2- በእኔና በአንተ መካከል የተመሠረተውን ኪዳን አጸናለሁ፤ ዘርህንም እጅግ አበዛለሁ።»

3- አብራም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤ እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፤

4- «እነሆ፤ የምገባልህ ኪዳን ይህ ነው፤ የብዙ ሕዝቦች አባት ትሆናለህ።

5- ከእንግዲህ ወዲያ ስምህ አብራም መባሉ ቀርቶ፤ አብርሃም ይሆናል፤ የብዙ ሕዝቦች አባት አድርጌአለሁና።»

- እግዚአብሔር አብራምን ተናገረው፤ አዲስ ስምም ሰጠው።

- እግዚአብሔር ለአብራም የሰጠው አዲስ ስም ምን ነበረ?

- አብርሃም።

- እግዚአብሔር ለአብራም አዲስ ስም የሰጠው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም አብራም ብዙ ዘሮች ስለሚኖሩት ነው።

- እግዚአብሔር ለሦራም አዲስ ስም ሰጣት።

ዘፍጥረት 17:15-16 እናንብብ።

15- እግዚአብሔር አብርሃምን እንዲህ አለው፤ ሦራን ከእንግዲህ ሦራ ብለህ አትጠራትም። ስሟ ከዛሬ ጀምሮ ሣራ ይሁን።

16- እኔ እባርካታለሁ። ከአርሷም ወንድ ልጅ እሰጥሃለሁ፤ የብዙም ሕዝቦች እናት ትሆን ዘንድ እባርካታለሁ፤ የሕዝቦችም ነገሥታት ከአርሷ ይወጣሉ።»

- እግዚአብሔር ለሦራ የሰጣት አዲስ ስም ምን ነበረ?

- ሣራ።

- እግዚአብሔር ለሦራ አዲስ ስም የሰጣት ለምን ነበር?

- ምክንያቱም ሦራም ብዙ ዘሮች ይኖሯታል።

- ሦራ መካንና ያረጀች ብትሆንም እንኳ፤ እግዚአብሔር የብዙዎች እናት እንደሚያደርጋት ቃል ገባ።

- ሦራ መካንና ያረጀች ብትሆንም፤ ወንድ ልጅ እንደምትወልድ እግዚአብሔር ቃል ገባላት።

- እግዚአብሔር ቃል በገባለት ጊዜ አብርሃም ምን እንዳደረገ እስቲ እንመልከት።

ከዘፍጥረት 17:17 እናንብብ።

17- «አብርሃምም በግንባሩ መሬት ላይ ተደፋ፤ ሣቀና በልቡ፤ «እንዲያው ምንስ ቢሆን የመቶ ዓመት ሽማግሌ የልጅ አባት መሆን ይችላልን? ሣራስ በዘጠና ዓመቷ ልጅ መውለድ ትችላለችን?» አለ።

- አብርሃም ለምን ሳቀ?
- አብርሃም የሳቀው በእግዚአብሔር ስላሳመነ ነበር??
- አይደለም::
- አብርሃም የሳቀው እርሱ 100 ዓመት፣ ሣራ ደግሞ 90 ዓመት ሆኗቸው ሳለ፣ እግዚአብሔር ልጅ ሊሰጣቸው ስለ ፈለገ ነው::
- እግዚአብሔር ለ10 ዓመት ሽማግሌ፣ እና ለ90 ዓመት አሮጊት ወንድ ልጅ መስጠት ችሏል??
- አዎን::
- ለእግዚአብሔር እጅግ በጣም የሚያስቸግረው ነገር አለ?
- የለም::
- የመጀመሪያውን ሰው ማን ፈጠረው?
- እግዚአብሔር::
- የመጀመሪያዋን ሴት ማን ፈጠራት?
- እግዚአብሔር::
- ለሕፃን ሁሉ ሕይወትን የሚሰጥ ማን ነው?
- እግዚአብሔር::
- እግዚአብሔር ሊያደርገው የማይችለው ነገር አለ??
- የለም::
- እግዚአብሔር፣ ለ100 ዓመት ሽማግሌና ለ90 ዓመት መካን አሮጊት እንኳ ወንድ ልጅ መስጠት ይችላል::

ትምህርት 21

1. በአብራም እና በሎጥ መካከል የተፈጠረው ችግር ምን ነበረ?
 - ሎጥ እና አብርሃም ሁለቱም እጅግ በጣም ብዙ በግና ከብት ስለ ነበራቸው፣ ሁሉንም እንስሶች የሚመግቡበት በቂ የግጦሽ ቦታ አጥተው ነበር::
2. ሎጥ ወደ ረባዳው ቦታ ሂዶ ለመኖር የመረጠው ለምን ነበር?
 - በጉችን እና ፍየሎቹን ለመመገብ ብዙ ግጦሽ በዚያ ስለ ነበረ ነው::
3. ሎጥ ወደ ረባዳው ቦታ ለመሄድ መወሰኑ ስሕተት የሆነው ለምን ነበር?
 - ምክንያቱም ሎጥ እግዚአብሔርን ምን ማድረግ እንዳለበት አልጠየቀም::
 - ምክንያቱም ሎጥ እግዚአብሔርን ማድመጥ አልፈለገም::
4. እኛ እግዚአብሔርን ማድመጥ ካልፈለግን ምን ይደርስብናል?
 - ወደ ዘላለሙ የእሳት ባሕር እንሄዳለን::
5. በጣም ብዙ በግ እና ከብት ወይም ሀብት ከዘላለሙ የእሳት ባሕር ያድኑናል?
 - አያድኑንም::
6. እግዚአብሔር የሰዶም እና የገሞራን ሕዝብ ክፋት ተመልክቶአል??
 - አዎን::
7. እኛ የምናስባቸውን ነገሮች ከእግዚአብሔር መሰወር እንችላለን??
 - የለም እንችልም::
8. የምንናገረውን ቃል ከእግዚአብሔር መሰወር እንችላለን?

- አንችልም።

9. የምንሠራውን ማናቸውንም ነገር ከእግዚአብሔር መሰወር እንችላለን?

- አንችልም።

10. ሎጥ ወደ ረባዳው ቦታ ከሄደ በኋላ እግዚአብሔር አብራምን ምን አለው?

- እግዚአብሔር ለአብራም የከነዓንን ምድር ሁሉ እንደሚሰጠው ነገረው።

- እግዚአብሔር አብራም እንደ ክዋክብት የበዙ ዘሮች እንደሚኖሩት ነገረው።

- እግዚአብሔር የአብርሃም ዘሮች ወደ ሌላ አገር ሄደው ለ400 ዓመታት በዚያ እንደሚኖሩ፤ እግዚአብሔርም መልሶ ወደ ከነዓን እንደሚያመጣቸው ተናገረ።

11. እግዚአብሔር ለአብራም የሰጠው አዲስ ስም ምን ነበረ?

- አብርሃም።

12. እግዚአብሔር ለሦራ የሰጣት አዲስ ስም ምን ነበረ?

- ሣራ።

13. እግዚአብሔር ለአብራም እና ለሦራ አዲስ ስም የሰጣቸው ለምን ነበር?

- ብዙ ዘሮች ስለሚኖራቸው።

14. አብርሃም እና ሣራ ብዙ ልጆች መውለድ ያልቻሉት ለምን ነበር።

- ሣራ መካን ነበረች።

- አብርሃም እና ሣራ ሁለቱም አርጅተው ነበር።

15. አብርሃም እና ሣራ ዕድሜያቸው ስንት ነበር?

- አብርሃም 100፣ ሣራ ደግሞ 90 ዓመታቸው ነበር።

16. እግዚአብሔር ሊያደርገው የማይችለው ነገር አለ?

- የለም።

- አብርሃም እና ሎጥ የተለያዩት ሁለቱም ብዙ በጎችና ከብቶች ስለ ነበሯቸው እና ለከብቶቻቸው በቂ የግጦሽ ቦታ በማጣታቸው ምክንያት እንደ ነበረ ታስታውሳላችሁ?

- አብርሃም ወዴት ተንቀሳቀሰ?

- ወደ ከራብታማ ቦታ።

- ሎጥ ወዴት ነበር የሄደው?

- ወደ ረባዳማው ቦታ።

- በረባዳማው ቦታ የነበሩት ሁለት ከተሞች እነማን ነበሩ?

- ሰዶም እና ገሞራ።

- የሰዶም እና የገሞራ ሰዎች ምን ዓይነት ሰዎች ነበሩ።

- በጣም ክፉዎች ነበሩ።

- እግዚአብሔር የሰዶም እና የገሞራን ሰዎች ክፋት ያውቅ ነበር?

- አዎን።

- እግዚአብሔር ስለ ሰዶም እና ገሞራ ክፋት እንዴት አወቀ?

- እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር ያያል።

- እግዚአብሔር የማያየው አንድም ነገር የለም።

- እግዚአብሔር የሰዶምን እና የገሞራን ሰዎች ክፋት ሁሉ ተመስክተ::

ዘፍጥረት 18:20-21 እናንብብ::

20- ደግሞም እግዚአብሔር እንዲህ አለ፤ «በሰዶም እና በገሞራ ላይ የሚሰማው ጩኸት እጅግ በዝቶአል፤ ኃጢአታቸውም እጅግ ከፍቶአል፤

21- አድራጎታቸው አኔ ዘንድ እንደ ደረሰው ጩኸት መሆኑን ለማየት ወደዚያው እወርዳለሁ፤ እንደዚያ ካልሆነም፤ አውቃለሁ::»

- እግዚአብሔር ስለ ሰዶም እና ገሞራ ሰዎች ኃጢአት ለረጅም ጊዜያት ያውቃል::

- የሰዶም እና የገሞራ ሰዎች እግዚአብሔርን ረስተውታል፤ እግዚአብሔር ግን እነርሱን ረስቶአል??

- አልረሳም::

- የሰዶም እና የገሞራ ሰዎች እግዚአብሔርን ረስተውታል፤ እግዚአብሔር ግን የእነርሱን ኃጢአት ረስቶአል??

- አልረሳም::

- ሰዎች እግዚአብሔርን ሲረሱት፤ እግዚአብሔር ስለ እነርሱ ይረሳል??

- አይረሳም::

- ሰዎች እግዚአብሔርን ሲረሱት፤ እግዚአብሔር ኃጢአታቸውን ይረሳል??

- አይረሳም::

- እግዚአብሔር ኃጢአትን አይረሳም::

- እግዚአብሔር ሁሉንም ኃጢአት የግድ ይቀጣል::

- እግዚአብሔር ሁሉንም ኃጢአት የሚቀጣው ለምንድን ነው?

- እግዚአብሔር ፍጹም ስለ ሆነ::

- እግዚአብሔር ሰዎችን ፍጹም አድርጎ ስለ ፈጠረ::

- ሁሉም ኃጢአት እግዚአብሔርን መቃወም ስለ ሆነ::

- እግዚአብሔር የሰዶም እና የገሞራን ሰዎች ስለ ኃጢአታቸው ወዲያውኑ ያልቀጣቸው ለምን ነበር?

- እግዚአብሔር ከኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ ስለ ፈለገ::

- እግዚአብሔር ሊያድናቸው ስለ ፈለገ::

- በኖኅ ዘመን፤ እግዚአብሔር ሰዎች ከኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ ለምን ያህል ጊዜ ነው የጠበቃቸው?

- ለ120 ዓመታት::

- እስከዚያ ጊዜ ድረስ ሕዝቡ ንስሐ ባለመግባቱ፤ እግዚአብሔር ምን አደረገ?

- እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ የሚያጠፋ ጐርፍ ላከባቸው::

- እግዚአብሔር ሰዎች ከኃጢአታቸው ንስሐ እስኪገቡ ድረስ ይጠብቃቸዋል::

- ነገር ግን ሰዎች ንስሐ ካልገቡ፤ እግዚአብሔር ይቀጣቸዋል::

- እግዚአብሔር ዛሬ ሰዎችን ስለ ኃጢአታቸው ወዲያውኑ የማይቀጣቸው ለምንድን ነው?

- እግዚአብሔር ከኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ ስለሚፈልግ::

- እግዚአብሔር ሊያድናቸው ስለሚፈልግ::

- እግዚአብሔር ሰዎችን እንደሚቀጣ ማስፈራራት (መናገር) ብቻ እንጂ፤

- ሰዎችን ስለ ኃጢአታቸው አይቀጣምን?

- የለም፣ ይቀጣል።
- እግዚአብሔር ሁሉንም ኃጢአት ይቀጣል።

- እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን የሚቀጣበት ጊዜ ሲደርስ እንዳይቀጣ ማድረግ የሚችል አለን?
- የለም።

- እግዚአብሔር ኃጢአተኞችን የሚቀጣበት ጊዜ ሲደርስ፣ ማንም ከእግዚአብሔር ፍርድ ማምለጥ አይችልም።
- አንድ ቀን፣ እግዚአብሔር ሁለት መላእክቱን ወደ ሰዶም ላከ።

ዘፍጥረት 19:1-3 እናንብብ።

1- ሁለቱ መላእክት ምሽት ላይ ሰዶም ደረሱ፤ ሎጥም በሰዶም ከተማ መግቢያ በር ተቀምጦ ነበር። ሎጥም መላእክቱን ሲያይ ተቀበላቸው። ብድግ አለ፤ በግምባሩም ወደ ምድር ተደፍቶ እጅ ነሣቸው።

2- እርሱም፣ «ጌቶቼ እባካችሁ ወደ እኔ ወደ ባሪያችሁ ቤት ጎራ በሉ፤ ከዚያም እግራችሁን ታጠቡ፤ አድራችሁም ጧት በማለዳ ጉዞአችሁን ትቀጥላላችሁ» አላቸው።

3- ሎጥ ግን አጥብቆ ስለ ለመናቸው አብረውት ወደ ቤቱ ገቡ፤ ከዚያም ቂጣ ጋግሮ አቀረበላቸውና በሉ።

- እግዚአብሔር ሁለት መላእክቱን ወደ ሰዶም የላካቸው ለምን ነበር?
- እግዚአብሔር ሎጥን እና ቤተሰቡን ሊያድን ስለ ፈለገ።

- ከዚያ በፊት፣ ሎጥ በሰዶም አጠገብ ይኖር ነበር።
- አሁን፣ ሎጥ በሰዶም ውስጥ ይኖር ነበር።

- ቀደም ሲል፣ ሎጥ በሰዶም ክፋት አጠገብ ይኖር ነበር።
- አሁን ግን፣ ሎጥ በሰዶም ክፋት ውስጥ እየኖረ ነበር።

- ኃጢአት በሎጥ ሕይወት ውስጥ ምን እየሠራ እንዳለ አያችሁ?
- ኃጢአት ሎጥን ወደ ክፋት እየቀረበ እየቀረበ እንዲሄድ እየጎተተው ነበር።

- ኃጢአት በሁሉም ሰው ላይ የሚያደርገው እንዲህ ነው።
- ኃጢአት ሁሉንም ሰው ወደ ክፋቱ እየተጠጋ እየተጠጋ እንዲሄድ ያደርገዋል።

- ኃጢአት ሎጥን ወደ ሰዶም እንደ ጎተተው ሁሉ፣ ኃጢአት በሰዶም ሁሉ ላይ ምን ያደርጋል?
- ኃጢአት ሰዶምን ሁሉ ወደ ክፋት የበለጠ እየተጠጉ እንዲሄዱ ያደርጋል።

- መላእክት ሎጥን በጎቦችበት ጊዜ ምን ደረሰባቸው?

ዘፍጥረት 19:4-9 እናንብብ።

4- ከመተኛታቸውም በፊት፣ የሰዶም ከተማ ነዋሪዎች የሆኑ ወንድ ወጣቶችና ሽማግሌዎች ከየአካባቢው መጥተው ቤቱን ከበቡት።

5- ሎጥንም ጠርተው፣ «በዚህች ምሽት ወደ ቤትህ የገቡት ሰዎች የት አሉ? ሩካቤ ሥጋ እንድንፈጽምባቸው ወደ ውጭ አውጣልን» አሉት።

6- ሎጥም ሊያነጋግራቸው ወደ ውጭ ወጣ፤ መዝጊያውንም ከበስተኋላው ዘግቶ፣ እንዲህ አለ፤

7- «ወዳጆቼ ሆይ፤ እባካችሁ እንዲህ ያለውን ክፉ ነገር አታድርጉ።

8- እነዚህ ወንድ የማያውቁ ሁለት ሴቶች ልጆች አሉኝ። እነርሱን ላውጣላችሁና የፈለጋችሁትን አድርጉባቸው። በእነዚህ ሰዎች ላይ ግን አንዳች ነገር አታደርጉባቸው፤ እኔን ብለው ወደ ቤቴ ገብተዋልና።»

9- እነርሱም ዞር በል! ይህ ሰው ራሱ ትናንት ተሰዶ የመጣ ነው። ዋ! በእነርሱ ካሰብነው የከፋ እንዳናደርስብህ!» አሉት። ከዚያም ሎጥን እየገፈቃተሩ የበሩን መዝጊያ ለመስበር ተንደረደሩ።

- የሰዶም እና የገሞራ ሰዎች በጣም ክፉዎች ነበሩ።

- ሰዎቹ ብዙ፣ ብዙ ውሸት ተናገሩ።
- ሰዎቹ በሐሰት ሌሎችን ሰዎች ከሰሱ።
- ሰዎቹ ጎረቤቶቻቸውን ረገሙ።

- ሰዎቹ የሌሎችን ንብረት ሰረቁ።
- ሰዎቹ ከሌሎች ሰዎች ሚስቶች ጋር ተኙ።
- ሰዎቹ ሌሎችን ሰዎች ገደሉ።
- ሌላው ቀርቶ ወንዶቹ ከወንዶች ጋር የግብረ ሥጋ ግንኙነት ፈጸሙ።

- በዛሬው ጊዜ ያሉት ሰዎች እንደ ሰዶም እና ገሞራ ሰዎች ናቸውን?
- አዎን።

- እኛስ እንደ ሰዶም እና ገሞራ ዓይነት ሰዎችን?
- አዎን።

- እኛ የሰዶም እና የገሞራን ሰዎች የምንመስለው እንዴት ነው?

- እኛ ብዙ ውሸቶችን እንናገራለን።
- እኛም ሌሎችን በሐሰት ከስሰናል።
- ባልንጀሮቻችንን ረገመናል።

- እኛም የሌሎችን ንብረት ሰርቀናል።
- እኛም ከሌሎች ሰዎች ሚስቶች ጋር ተኝተናል።
- እኛም ሌሎችን ገድለናል።

- ከዚያ በኋላ መላእክቱ ምን አደረጉ?

ዘፍጥረት 19:10-17 እናንብብ።

10- ከቤቴ ውስጥ የነበሩት እንግዶች ግን እጃቸውን በመዘርጋት ሎጥን ስበው ወደ ውስጥ አስገቡት፤ በሩንም ዘጉ።

11- ከዚያም በሩን እንዳያገኙት በቤቴ ደጃፍ ላይ የተሰበሰቡትን ወጣቶችና ሽማግሌዎች ዓይን አሳወሩ።

12- ሁለቱ ሰዎችም ሎጥን እንዲህ አሉት። በከተማዋ ውስጥ የሚኖሩ የአንተ የሆኑ ሰዎች አሉህ? አማቶች፤ ወንዶችና ሴቶች ልጆች ወይም ሌሎች ዘመዶች ካሉህ ቶሎ ብለህ ከዚህ እንዲወጡ አድርግ፤

13- ይህን ስፍራ ልናጠፋው ነው። በሕዝቦቹ ላይ ወደ እግዚአብሔር የቀረበው ጩሽት ታላቅ በመሆኑ፤ እድናጠፋት እግዚአብሔር ልኮናል።»

14- ሎጥ ከቤቴ ወጥቶ የሴት ልጆቹ እጮቻችን የሆኑትን አማቶችን፤ «እግዚአብሔር ይህችን ከተማ ሊያጠፋት ነውና በፍጥነት ከዚህ ስፍራ ውጡ» አላቸው፤ አማቶቹ ግን የሚቀልድ መሰላቸው።

15- ሲነጋጋም፤ መላእክቱ ሎጥን «ከከተማዬ ጋር አብራችሁ እንዳትጠፉ ማስትህንና ሁለቱን ሴት ልጆችህን ይዘህ

ከዚህ ቦታ በፍጥነት ውጣ» ብለው አቻኩሉት።

16- ሎጥ ሲያመነታም፤ እግዚአብሔር ስለ ራራላቸው፤ ሰዎች የእርሱን፤ የሚስቱንና የሁለት ሴቶች ልጆቹን እጅ ይዘው ከከተማይቱ በደኅና አወጧቸው።

17- እንዳወጧቸውም፤ መልአኩ፤ «ሕይወታችሁን ለማትረፍ ፈጥናችሁ ሽሹ! መለስ ብላችሁ ወደ ኋላችሁ አትመልከቱ፤ ከረባዳው ሰፍራ እንኳ ቆም አትበሉ! ወደ ተራራው ሽሹ፤ አለበለዚያ ትጠፋላችሁ» አላቸው።

- መላእክቱ የሎጥን፤ የሚስቱንና የሁለት ሴት ልጆቹን እጆች ይዘው ከከተማይቱ አወጧቸው።

- እግዚአብሔር ሎጥን ለምን አዳነው?
- እግዚአብሔር ሎጥን ያዳነው ጥሩ ሰው ስለ ነበረ ነውን?
- አይደለም።

- እግዚአብሔር ሎጥን ያዳነው መልካም ሰው ስለ ነበረ አይደለም።

- ሎጥ እንደ ሰዶም ሰዎች ክፉ ባይሆንም እንኳ፤ ኃጢአተኛ ሆኖ ነው የተወለደው።

- ሎጥ እንደ ማንኛውም ሰው በኃጢአት ተወልዷል።

- ታዲያ እግዚአብሔር ሎጥን ለምን አዳነው?

- ምክንያቱም ሎጥ በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት መሥራቱን አውቋል።

- ምክንያቱም ሎጥ ኃጢአቱ የዘላለም ቅጣት እንደሚያስከትልበት አውቋል።

- ምክንያቱም ሎጥ እግዚአብሔር ብቻ ሊያድነው እንደሚችል አውቋል።

- ምክንያቱም ሎጥ እግዚአብሔር እርሱን ለማዳን አዳኝ እንደሚልክ አምኗል።

- እግዚአብሔር ሁልጊዜ በእርሱ የሚያምኑትን ያድናቸዋል።

- መላእክት ሎጥን እና ቤተሰቡን ከከተማ ካስወጧቸው በኋላ ምን ተፈጸመ?

ዘፍጥረት 19:24-25 እናንብብ።

24- ከዚያም እግዚአብሔር በሰዶም እና በገሞራ ላይ ከሰማይ ከእግዚአብሔር ዘንድ የሚያቃጥል ዲንና እሳት አዘነበባቸው።

25- እነዚያንም ከተሞችና ረባዳውን ምድር በሙሉ፤ በከተሞቹም የሚኖሩትን ሰዎች ሁሉ፤ የምድሩን ቡቃያ ሳይቀር ገለባበጠው።

- እግዚአብሔር የሰዶምን እና የገሞራን ሰዎች ሙሉ በሙሉ ደመሰሰ።

- እግዚአብሔር ኃጢአትን ይጠላል።

- እግዚአብሔር ኃጢአትን ሁሉ ይቀጣል።

- እግዚአብሔር ኃጢአትን ሁሉ በዘላለም ሞት ይቀጣል።

- በኖኅ ዘመን፤ እግዚአብሔር ሰውን ሁሉ በጥፋት ውኃ አጠፋ።

- በሰዶም እና በገሞራ፤ እግዚአብሔር ሰዎችን ሁሉ በእሳት አጠፋ።

- መላእክት ሎጥን፤ ሚስቱን እና ሁለቱን ሴቶች ልጆቹን ከሰዶም ሲያወጡ፤ ሎጥና ቤተሰቡ ወደ ኋላ እንዳይመለከቱ ነገሯቸው።

- የሎጥ ሚስት ግን አልታዘዘችም።

ዘፍጥረት 19:26 እናንብብ።

26- የሎጥ ሚስት ግን ወደ ጌላዋ ስለ ተመለከተች፣ የጨው ዐምድ ሆኖ ቀረች።

- እግዚአብሔር የሎጥን ሚስት የጨው ዐምድ አደረጋት።

- እግዚአብሔር የሎጥን ሚስት የጨው ዐምድ ያደረጋት ለምን ነበር?

- የሎጥ ሚስት እግዚአብሔርን ስላልታዘዘችና ወደ ጌላዋ ስለተመለከተች ነው።

- የሎጥ ሚስት ወደ ጌላዋ ለምን ተመለከተች?

- ኃጢአቷን ስለምትወድ።

- ኃጢአቷን መተው ስለማትፈልግ።

- እግዚአብሔር ኃጢአትን ይጠላል።

- እግዚአብሔር ኃጢአትን ሁልጊዜ ይቀጣል።

- እግዚአብሔር ሁልጊዜ ኃጢአትን በዘላለም ሞት ይቀጣል።

- እናንተም እንደ ሎጥ ሚስት ኃጢአታችሁን የምትወድዱ ከሆነ፣ እግዚአብሔር በሞት ይቀጣችኋል።

- እናንተም እንደሎጥ ሚስት ኃጢአትን መተው ባትፈልጉ፣ እግዚአብሔር በሞት ይቀጣችኋል።

ትምህርት 22

1. እግዚአብሔር ስለ ሰዶም እና ገሞራ ሰዎች ክፋት ያውቅ ነበር?

- አዎን።

2. ሰዎች እግዚአብሔርን በረሱት፣ እርሱ ይረሳቸዋል?

- አይረሳቸውም።

3. ሰዎች እግዚአብሔርን በረሱት፣ እርሱ ኃጢአታቸውን ይረሳል?

- አይረሳም።

4. እግዚአብሔር ሁሉንም ኃጢአት የሚቀጣው ለምንድን ነው?

- እግዚአብሔር ፍጹም ስለ ሆነ።

- እግዚአብሔር ሰዎችን ፍጹም አድርጎ ስለ ፈጠራቸው።

- ሁሉም ኃጢአት በእግዚአብሔር ላይ ማመፅ ስለ ሆነ።

5. እግዚአብሔር የሰዶም እና የገሞራን ሰዎች ኃጢአት ወዲያውኑ ያልቀጣው ለምን ነበር?

- እግዚአብሔር ከኃጢአታቸው ንስሐ እንዲገቡ ስለ ፈለገ።

- እግዚአብሔር ሊያድናቸው ስለ ፈለገ።

6. እግዚአብሔር የዛሬን ዘመን ሰዎች ኃጢአት ወዲያውኑ የማይቀጣው ለምንድን ነው?

- እግዚአብሔር ንስሐ እንዲገቡ ስለሚፈልግ።

- እግዚአብሔር ሊያድናቸው ስለሚፈልግ።

7. እግዚአብሔር ሰዎች በሠሩት ኃጢአት ምክንያት እንደሚቀጣ

መዛት ብቻ ነው ሥራው?

- የለም።
- እግዚአብሔር ኃጢአትን ሁሉ ይቀጣል።

8. እግዚአብሔር ኃጢአትን የሚቀጣበት ጊዜ ሲደርስ፤ እንዳይቀጣ ሊያደርገው የሚችል አለ?

- የለም።

9. ኃጢአት ሎጥን ወደ ሰዶም እንደሰበው ሁሉ፤ ዛሬ ኃጢአት ሰዎችን ምንድን ነው የሚያደርገው?

- ኃጢአት ሰዎችን ወደ ክፋት እያስጠጋቸው ይሄዳል።

10. እኛ የሰዶም እና የገሞራን ሰዎች የምንመስላቸው በምን ሁኔታ ነው።

- እኛም ብዙ ውሸት ተናግረናል።
- እኛም ሌሎችን በሐሰት ከስሰናል።
- እኛም ባልንጀሮቻችንን ረግመናል።
- እኛም የሌሎችን ንብረት ሰርቀናል።
- እኛም ከሌሎች ሰዎች ሚስቶች ጋር ተኝተናል።
- እኛም ሌሎችን ገድለናል።

11. እግዚአብሔር ሎጥን ለምን አዳነው?

- ሎጥ በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት መሥራቱን ስላወቀ።
- ሎጥ ኃጢአቱ የዘላለም ሞት እንደሚያስከትልበት ስላወቀ።
- ሎጥ እግዚአብሔር ብቻ ሊያድነው እንደሚችል ስላወቀ።
- ሎጥ እግዚአብሔር እርሱን ለማዳን አዳኝ እንደሚልክ ስላወቀ።

12. እግዚአብሔር የሎጥን ሚስት ወደ ጨው ዐምድነት የለወጣት ለምን ነበር?

- ምክንያቱም የሎጥ ሚስት የእግዚአብሔርን ትእዛዝ በመጣስ ወደ ጌላዋ ስለ ተመለከተች።

13. የሎጥ ሚስት ወደ ጌላዋ የተመለከተችው ለምን ነበር?

- ኃጢአቷን ትወድድ ስለ ነበር።
- ኃጢአቷን መተው ስላልፈለገች።

- እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለሣራ ወንድ ልጅ ሊሰጣቸው ቃል ገባ።

- አብርሃም የ100 ዓመት፤ ሣራ ደግሞ የ90 ዓመት ዕድሜ ነበራቸው፤ ይሁን እንጂ ምንም ልጅ አልነበራቸውም።

- እግዚአብሔር ለአብርሃም ልጅ እንደሚሰጠው የገባውን ቃል ረሳ?

- አልረሳም።

- እግዚአብሔር የገባቸውን ቃሎች ፈጽሞ አይረሳም።

- እግዚአብሔር ሁልጊዜ ተስፋውን ይፈጽማል።

- እግዚአብሔር ለአብርሃም ወንድ ልጅ ለመስጠት የገባውን ኪዳን ለውጧል?

- አልለወጠም።

- እግዚአብሔር አሳቡን አይለውጥም።

- እግዚአብሔር አደርጋለሁ ብሎ የተናገረውን ሁልጊዜ ያደርጋል።

- አብርሃም የ100 ዓመት፤ ሣራም የ90 ዘመናዊ ዓመት መካከን ነበረች።

- እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለሣራ ልጅ መስጠት እጅግ የሚያስቸግረው ነገር ነው?

- አይደለም።

- እግዚአብሔርን የሚያስቸግረው አንድም ነገር የለም።

- እግዚአብሔር ማንኛውንም ነገር ማድረግ ይችላል።

- እግዚአብሔር ቃል በገባው መሠረት፣ ለአብርሃምና ለሣራ ወንድ ልጅን ሰጣቸው።

ዘፍጥረት 21:1-3 እናንብብ።

1- እግዚአብሔር በተናገረው መሠረት ሣራን አሰባት፤ ፀንሰችም፤

2- ልክ እግዚአብሔር ባለው ጊዜ ለአብርሃም ወንድ ልጅ ወለደችለት።

3- አብርሃም ሣራ የወለደችለትን ልጅ ስሙን ይስሐቅ አለው።

- የ100 ዓመቱ ሰው አብርሃምና የ90 ዓመቷ መካን ሴት ሣራ ወንድ ልጅ ማግኘት የቻሉት እንዴት ነበር?

- ምክንያቱም ሕይወትን የሚሰጥ እግዚአብሔር ነው።
- ምክንያቱም እግዚአብሔር ማንኛውንም ነገር ማድረግ ይችላል።

- እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለሣራ የሰጣቸው ልጅ ስም ማን ነበር?

- ይስሐቅ።

- ከብዙ ዓመታት በኋላ፣ ይስሐቅ አድጎ ጠንካራና ወጣት ሆነ።
- አብርሃምና ሣራ ይስሐቅን በጣም ይወድዱት ነበር።

- አብርሃም፣ እግዚአብሔር ከይስሐቅ ዘር አዳኝ ሊያመጣ እንደ ፈለገ ያውቅ ነበር?

- አዎን።

- አብርሃም፣ እግዚአብሔር ከይስሐቅ ዘር አዳኝ ለማምጣት የገባውን ቃል አስታውሱ።

- አንድ ቀን፣ እግዚአብሔር ለአብርሃም ይስሐቅን የሚመለከት ነገር ተናገረው።

ዘፍጥረት 22:1-2 እናንብብ።

1- ከዚህ ሁሉ በኋላ እግዚአብሔር አብርሃምን ፈተነው፤ አብርሃም አለው። እርሱም «አቤቱ! አሰሁ» አለ።

2- እግዚአብሔርም የምትወደውን ልጅህን፣ ይስሐቅን ይዘህ ወደ ሞሪያ ምድር ሂድ፤ እኔ በማመለከትህ በአንዱ ተራራ ላይ የሚቃጠል መሥዋዕት አድርገህ ሠዋው አለው።

- እግዚአብሔር፣ አብርሃም ይስሐቅን እንዲሠዋሉት ለምን አዘዘው?

- እግዚአብሔር አብርሃምን ሊፈትነው ፈለገ?

- እግዚአብሔር አብርሃምን ሊፈትነው ለምን ፈለገ?
- እግዚአብሔር፣ አብርሃምን ከይስሐቅ ይልቅ ይወደው እንደ ሆነ ሊፈትነው ፈለገ።

- እግዚአብሔር፣ አብርሃም ልጁን ይስሐቅን እንዲሠዋሉት ለማዘዝ እንዴት ቻለ?

- ምክንያቱም ለአብርሃም ሕይወት የሰጠው እግዚአብሔር ነው።
- ምክንያቱም ለይስሐቅ ሕይወት የሰጠው እግዚአብሔር ነው።
- ምክንያቱም የሁሉም ሰዎች ጌታ እግዚአብሔር ነው።

- ጎረቤታችሁ ልጆቻችሁ ምን ማድረግ እንዳለባቸው መናገር ያስፈልገዋል?

- አያስፈልገውም።

- ለምን አይናገሩም።
- ምክንያቱም ጎረቤታችሁ በእናንተ ልጆች ላይ መብት የለውም።
- ጎረቤታችሁ በእርሻ ማሳችሁ ላይ እንዴት መትከል እንዳለባችሁ መወሰን ይችላል?
- አይችልም።
- ለምን አይችልም?
- ምክንያቱም ጎረቤታችሁ የማሳችሁ ባለቤት አይደለም።
- የይስሐቅ ጌታ ማን ነው?
- እግዚአብሔር።
- የሰዎች ሁሉ ጌታ ማን ነው?
- እግዚአብሔር።
- እግዚአብሔር የሰዎች ሁሉ ጌታ ስለሆነ፤ እግዚአብሔር ሰዎች እንዲያደርጉት የሚፈልገውን ሁሉ ማዘዝ ይችላል።
- እግዚአብሔር አብርሃም ይስሐቅን እንዲሠዋ ባዘዘው ጊዜ፤ አብርሃም ምን አደረገ?

ዘፍጥረት 22:3 እናንብብ።

3- በማግሥቱ ጠዋት አብርሃም ማልዶ ተነሣ፤ አህያውን ጭኖ፤ ሁለት አገልጋዮቹንና ልጁን ይስሐቅን ይዞ ለመሥዋዕት የሚበቃውን እንጨት ከቆረጠ በኋላ እግዚአብሔር ወዳመለከተው ቦታ ለመሄድ ጉዞውን ጀመረ።

- አብርሃም ለመሠዊያ የሚሆን እንጨት ቆረጠ። ይስሐቅን እና ሁለት አገልጋዮቹን አስከትሎ እግዚአብሔር

ወደሚያሳየው ቦታ ሄደ።

- አብርሃም ይስሐቅን ለመሠዋት እንዴት ቻለ?
- አብርሃም ይስሐቅን ከሠዋው፤ እግዚአብሔር ኪዳንን እንዴት ሊጠብቅ ይችላል?
- አብርሃም ይስሐቅን ከሠዋው፤ እግዚአብሔር እንዴት አድርጎ ነው ለአብርሃም ብዙ ልጆችን ሊሰጠው የሚችለው?
- አብርሃም ይስሐቅን ከሠዋው፤ እግዚአብሔር አዳኝ ከአብርሃም ዘር መላክ እንዴት ይችላል?
- እግዚአብሔር፤ ለአብርሃም ይስሐቅ የብዙዎች አባት እንደሚሆን፤ እና ከዘሩም አዳኝ እንደሚመጣ ቃል ገብቶለታል።
- እግዚአብሔር ውሳኔውን ለወጠን
- አልለወጠም።
- እግዚአብሔር ቃሉን ለመሻር ወስኖአል?
- አልወሰነም።
- አብርሃም እግዚአብሔር አሳቡን እንደ ለወጠ አስቦ ነበር?
- አላሰበም።
- አብርሃም በእግዚአብሔር እና በተስፋው ቃል አመነ።
- አብርሃም እግዚአብሔር የገባውን ቃል እንደሚጠብቅ አመነ።
- አብርሃም፤ እግዚአብሔር ብዙ ዘሮችን እንደሚሰጠው የገባለትን ቃል ኪዳን አመነ።

- አብርሃም፤ እግዚአብሔር አዳኝ እንደሚልክ የገባውን ተስፋ አመነ።

- ልጁን ይስሐቅን ከሠዋ፤ አብርሃም እግዚአብሔር ምን ያደርጋል የሚል እምነት ነበረው?

- አብርሃም ይስሐቅን ብሠዋ፤ እግዚአብሔር ከሞት ያስነሣዋል የሚል እምነት ነበረው።

- አብርሃም ከአዳም እና ከሔዋን የተለየ ሰው ነበር።

- በኤድን የአትክልት ስፍራ፤ እግዚአብሔር፤ አዳም እና ሔዋን መልካምና ክፉን ከሚያስታውቀው ዛፍ ከበሉ እንደሚሞቱ ነገራቸው።

- አዳምና ሔዋን በእግዚአብሔር አሳመኑም።

- አብርሃም ግን በእግዚአብሔር አመነ።

- አብርሃም በእግዚአብሔር ሰላመነ? ይስሐቅንና ሁለቱን አገልጋዮቹን እግዚአብሔር ወዳሳየው ቦታ ወስዳቸው።

ዘፍጥረት 22:4-6 እናንብብ።

4 በሦስተኛው ቀን አብርሃም ቀና ብሎ ቦታውን ከሩቅ ተመለከተ።

5 አገልጋዮቹንም፤ እናንተ አህያውን ይዛችሁ እዚህ ቆዩን፤ «እኔና ልጄ ግን ወደዚያ ሄደን ለእግዚአብሔር ሰግደን እንመላለሳለን» አላቸው።

6 አብርሃም ለሚቃጠል መሥዋዕት የሚሆነውን እንጨት ወስዶ፤ ልጁን ይስሐቅን አሸከመው፤ እሳቱንና ቢለዋውንም ራሱ ያዘ።

- አብርሃምና ይስሐቅ አብረው በመጓዝ ላይ ሳሉ፤ ይስሐቅ አባቱን እንድ ነገር ጠየቀው።

ዘፍጥረት 22:6-7 እናንብብ።

6 ሁለቱም አብረው ሄዱ።

7- ይስሐቅም አባቱን አብርሃምን፤ «አባቴ ሆይ፤ አለው። አብርሃምም፤ «እነሆኝ፤ አለሁ ልጄ» አለው። ይስሐቅም፤ «እሳቱና እንጨቱ ይኸው፤ ነገር ግን የሚቃጠለው መሥዋዕት የት አለ?» ብሎ ጠየቀው።

- የይስሐቅ ጥያቄ ምን ነበር?

- «የመሥዋዕቱ በግ የት ነው ያለው?»

- ይስሐቅ፤ አባቱ አብርሃም መሥዋዕት እንደሚያቀርብ አውቋል።

- ይስሐቅ፤ እሳቱንና እንጨቱን ይዘው እንደ ሄዱ ያውቃል።

- ይሁን እንጂ፤ በግ ይዘው ያልሄዱበትን ምክንያት አላወቀም።

- አብርሃም ለይስሐቅ ጥያቄ የሰጠው ምላሽ ምን ነበር?

ዘፍጥረት 22:8 እናንብብ።

8 አብርሃም፤ «ልጄ ሆይ፤ ለሚቃጠለው መሥዋዕት የሚሆነውን በግ እግዚአብሔር ራሱ ያዘጋጃል» አለው። ሁለቱም አብረው ጉዞአቸውን ቀጠሉ።

- የአብርሃም ምላሽ ምን ነበር?
- አብርሃም፣ እግዚአብሔር ራሱ በጉን ያዘጋጃል አለ።
- አብርሃም፣ እግዚአብሔር መሥዋዕቱን እንደሚያዘጋጅ አመነ።
- በእግዚአብሔር ማመን በሕይወታችን ከምናደርጋቸው ነገሮች ሁሉ እጅግ አስፈላጊው ነው።
- የእግዚአብሔርን ቃል መስማት ብቻ አያድኑም።
- ለመዳን የእግዚአብሔርን ቃል ማመን አለብን።
- አንድ ምሳሌ ልንገራችሁ፡-
- አንድ በጣም የታመመ ሰው ወደ ዶክተር ሄደ።
- ዶክተሩ ወደ በሽተኛው ተመልክቶ፣ ሕመሙ ምን እንደ ነበረ ነገረው።
- ከዚያም፣ ዶክተሩ በሽተኛው ከሕመሙ ለመዳን እንዲችል የሚያስፈልገውን መድኃኒት አዘዘለት።
- በሽተኛው መድኃኒቱን ወሰደና ኪሱ ውስጥ አስቀመጠው፣ ወደ ቤቱም ተመለሰ።
- ነገር ግን፣ በሽተኛው የታዘዘለትን መድኃኒት ፈጽሞ አልዋጠም።
- በሽተኛው ሐኪሙ የሚለውን ብቻ ሰምቷል።
- መድኃኒቱን ግን አልዋጠም።
- ታዲያ በሽተኛው ከሕመሙ ይድናል?
- አይድንም።

- ቃልን መስማት ብቻ አያድናችሁም።
- እንደ አብርሃም የእግዚአብሔርን ቃል ማመን አለባችሁ።
- የእግዚአብሔርን ቃል ሰምታችሁ የማታምኑበት ከሆነ፣ ሰይጣንን ትመስላላችሁ።
- የእግዚአብሔርን ቃል ሰምታችሁ የማታምኑበት ከሆነ፣ እግዚአብሔርን ውሸታም እያላችሁት ነው።
- እግዚአብሔር የሚያድነው የሚያምኑበትን ብቻ ነው።
- እግዚአብሔር የሚያድነው በቃሉ የሚያምኑትን ብቻ ነው።
- የእግዚአብሔር ቃል የት ነው የሚገኘው?
- በእግዚአብሔር መጽሐፍ፣ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ነው።
- አብርሃምና ይስሐቅ እግዚአብሔር ወዳላቸው ቦታ እንደ ደረሱ፣ ምን ተፈጸመ?

ዘፍጥረት 22:9-10 እናንብብ።

9- እግዚአብሔር ወዳመለከተው ቦታ እንደ ደረሱ፣ አብርሃም መሠዊያ ሠራ፣ በላዩም ላይ እንጨት ረበረበ፣ ልጁን ይስሐቅንም አሥሮ በመሠዊያው እንጨት ላይ አጋደመው።

10- ከዚያም ልጁን ሰማረድ እጁን ዘርግቶ ቢላውን አነሣ።

- አብርሃም ምን አደረገ?
- ይስሐቅን አሥሮ በመሠዊያው ላይ አጋደመው።

- አብርሃም ይስሐቅን ማዳን ችሎአልን?
- አልቻለም።
- አብርሃም ይስሐቅን ማዳን ያልቻለው ለምን ነበር?
- ምክንያቱም አብርሃም ይስሐቅን ለመሠዋት ቢላዋውን አንሥቷል።
- ይስሐቅስ ራሱን ማዳን ችሎአልን?
- አልቻለም።
- ይስሐቅ ራሱን ማዳን ያልቻለው ለምን ነበር?
- ምክንያቱም አብርሃም እግሮቹን እና እጆቹን አሥሮት ነበር።
- ይስሐቅ ምንም ማምለጫ አልነበረውም።
- ከመርከቡ ውጭ የነበሩት ሰዎች ከጥፋት ውኃ ምንም ማምለጫ አልነበራቸውም።
- የሰዶም እና የጎሞራ ሰዎች፣ እግዚአብሔር ከሰማይ እሳት በላከባቸው ጊዜ ምንም ማምለጫ አልነበራቸውም።
- የሎጥ ሚስት ወደ ሰዶም ከተማ ወደ ጊላዋ በተመለከተ ጊዜ ምንም ማምለጫ አልነበራትም።
- አብርሃም ይስሐቅን ለማዳን አልቻለም።
- ይስሐቅ ራሱን ሊያድን አልቻለም።
- ይስሐቅን ማዳን የሚችል ማን ብቻ ነበር?
- እግዚአብሔር።

- ሌሎች ሰዎች እኛን ማዳን ይችላሉ?
- አይችሉም።
- እኛስ ራሳችንን ማዳን እንችላለን?
- አንችልም።
- እኛን ማዳን የሚችል ማን ብቻ ነው?
- እግዚአብሔር።
- ኖኅ እና ቤተሰቡን ያዳነው እግዚአብሔር ብቻ ነበር።
- ሎጥን እና ሁለቱን ሴት ልጆቹን ያዳነው እግዚአብሔር ብቻ ነበር።
- ሰዎችን ሁሉ ማዳን የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነው።
- ይስሐቅን ማዳን የሚችለው እግዚአብሔር ብቻ ነበር።
- እግዚአብሔር ይስሐቅን አዳነው?

ዘፍጥረት 22:11-12 እናንብብ።

11- የእግዚአብሔር መልአክ ግን ከሰማይ፣ «አብርሃም አብርሃም ብሎ ጠራው፤ አብርሃምም እነሆ፤ አለሁ» አለ።
 12- እርሱም፣ «እጅህን በብላቴናው ላይ አታሳርፍ፤ ምንም ጉዳት አታድርስበት፤ እነሆ፤ እግዚአብሔርን እንደምትፈራ ተረድቻለሁ፤ ልጅህን ያውም አንዱን ልጅህን ለእኔ ለመስጠት አልሳሳህምና።» አለው።

- ለአብርሃም የተናገረውና ይስሐቅን ያዳነው ማን ነው?
- እግዚአብሔር።

- እግዚአብሔር ብቻ፤ አብርሃም ይስሐቅን እንዳይገድል ጠበቀው።
- ይስሐቅን ያዳነው እግዚአብሔር ብቻ ነው።
- ነገር ግን፤ ሌላ መስዋዕት ባይቀርብ ኖሮ ይስሐቅ አይድንም ነበር።
- አብርሃም ሌላ መስዋዕት ይዞ ነበር?
- አልያዘም።
- ይስሐቅ ሌላ መስዋዕት ይዞ ነበር?
- አልያዘም።
- እግዚአብሔር ምን አደረገ?

ዘፍጥረት 22:13 እናንብብ።

13- አብርሃም ቀና ብሎ ሲመለከት በቁጥቋጦ መካከል ቀንዶቹ የተጠላለፉ አንድ አውራ በግ ከበስተ ሂሳው አየ፤ ወደዚያው ሄዶ በጉን አመጣና የሚቃጠል መስዋዕት አድርጎ ሠዋው።

- ይስሐቅ ሌላ መስዋዕት አልነበረውም።
- አብርሃም ሌላ መስዋዕት አልነበረውም።
- በይስሐቅ ምትክ መስዋዕት ያዘጋጀው ማን ነበር?
- እግዚአብሔር።
- እግዚአብሔር ብቻውን መስዋዕቱን አዘጋጀ።
- እግዚአብሔር ያዘጋጀው መስዋዕት ምን ነበር?

- አንድ አውራ በግ።
- አውራው በግ ከየት መጣ?
- ቀንዶቹ በቁጥቋጦ ውስጥ ተጠላልፈው ነበር።
- የአውራው በግ ቀንዶች በቁጥቋጦ ውስጥ ለምን ተጠላለፉ?
- ምክንያቱም እግዚአብሔር አውራውን በግ አሥሮት ነበር።
- እግዚአብሔር አውራውን በግ ቁጥቋጦ ውስጥ ለምን አሥረው?
- ምክንያቱም እግዚአብሔር በይስሐቅ ምትክ የሚቀበለው ፍጹም የሆነ መስዋዕት ብቻ ነበር።
- የአውራው በግ እግር ወይም ጭንቅላት ታሥሮ ቢሆን ኖሮ፤ ራሱን ለማላቀቅ ሲንፈራገጥ ሰውነቱን ያቆስል ነበር።
- እግዚአብሔር ፍጹም ነው።
- እግዚአብሔር የሚቀበለው ፍጹም የሆነ መስዋዕት ብቻ ነው።
- አብርሃም ይስሐቅን ፈታው፤ እግዚአብሔር ያዘጋጀውን አውራ በግ አሥሮ በመሠዊያው ላይ አጋደመው።
- አብርሃም በይስሐቅ ምትክ አውራውን በግ ሠዋው።
- አውራው በግ በይስሐቅ ምትክ ሞተ።
- አውራው በግ የይስሐቅ ምትክ ነበር።
- አብርሃም፤ እግዚአብሔር አውራ በግ ያዘጋጀበትን ቦታ ምን ብሎ ጠራው?

14- ከዚህም የተነሣ፤ አብርሃም የዚያን ስፍራ ስም፤ «እግዚአብሔር ያዘጋጃል» ብሎ ጠራው። እስከ ዛሬ ድረስ፤ በእግዚአብሔር ተራራ ላይ ይሰጣል» ተብሎ ይነገራል።

15- የእግዚአብሔርም መልአክ አብርሃምን ከሰማይ ዳግመኛ ጠራው፤ እንዲህም አለው።

16- እግዚአብሔርም በራሴ ማልሁ አለ፤ አንዱን ልጄህን ለእኔ ለመስጠት አልላሳህምና፤

17- በእርግጥ እባርክሃለሁ፤ ዘርህን እንደ ሰማይ ክዋክብት፤ እንደ ባሕር ዳር እሸዋም አበዛዋለሁ። ዘሮችህም የጠላቶቻቸውን ደጆች ይወርሳሉ፤

18- ቃሌን ስለ ሰማህ የምድር ሕዝቦች ሁሉ በዘርህ ይባረካሉ።

19- ከዚያም አብርሃም ወደ አገልጋዮቹ ተመለሰ፤ ተያይዘውም ወደ ቤርሳቤህ ሄዱ፤ አብርሃምም በቤርሳቤህ ኖረ።

- አብርሃም እግዚአብሔር አውራ በግ ያዘጋጀበትን ስፍራ «እግዚአብሔር ያዘጋጃል» ሲል ሰየመው።

- አብርሃም «እግዚአብሔር ያዘጋጃል» ሲል ቦታውን የሰየመው ለምን ነበር?

- አብርሃም፤ እግዚአብሔር አውራውን በግ እንዳዘጋጀ ሁሉ፤ አንድ ቀን ሕዝቡን ለማዳን አዳኝ ያዘጋጃል ብሎ በእግዚአብሔር አመነ።

ትምህርት 23

1. እግዚአብሔር ለአብርሃም እና ለሣራ የሰጣቸው ልጅ ስም ማን ነበር?

- ይስሐቅ።

2. አብርሃም፤ እግዚአብሔር ከይስሐቅ የዘር ሐረግ አዳኝ ለማምጣት ማቀዱን ያውቅ ነበር?

- አዎን።

3. እግዚአብሔር አብርሃምን ልጁን እንዲሠዋለት እንዴት ማዘዝ ቻለ?

- እግዚአብሔር ለአብርሃም ሕይወትን ስለ ሰጠው።

- እግዚአብሔር ለይስሐቅ ሕይወትን ስለ ሰጠው።

- እግዚአብሔር የሰው ሁሉ ጌታ ስለ ሆነ።

4. እግዚአብሔር፤ አብርሃምን ይስሐቅ የበዙዎች አባት እንደሚሆንና ከእርሱም ዘር አዳኝ እንደሚመጣ የገባውን ተስፋ አጠፈው?

- አላጠፈም።

5. አብርሃምስ፤ እግዚአብሔር አሳቡን ይለውጣል ብሎ አስቧል?

- አሳሰበም።

- አብርሃም በእግዚአብሔር እና በተስፋው ቃል አመነ።

6. አብርሃም ልጁን ይስሐቅን ቢሠዋ፤ እግዚአብሔር ምን ያደርጋል ብሎ አመነ?

- አብርሃም ልጁን ይስሐቅን ቢሠዋ፤ እግዚአብሔር ከሞት ያስነሣዋል ብሎ አመነ።

- ነገር ግን ይስሐቅ ጸለየላት፤ እግዚአብሔርም ጸሎቱን መለሰለት።

ዘፍጥረት 25:21-23 እናንብብ።

21- ይስሐቅ፤ ርብቃ መካን ስለ ነበረች፤ ስለ እርሷ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ፤ እግዚአብሔርም ጸሎቱን ሰማ። ርብቃም ፀነሰች።

22- ልጆቹም በማኅፀኗ ውስጥ እርስ በርሳቸው ይጋፉ ጀመር፤ እርሷም፤ «ለምን እንዲህ ይሆኑበኛል?» ብላ እግዚአብሔርን ለመጠየቅ ሄደች።

23- እግዚአብሔርም እንዲህ አላት፡- «ወገኖች በማኅፀንሽ አሉ፤ ሁለቱም ሕዝቦች ከውስጥሽ ተለያይተው ይወጣሉ፤ አንደኛው ከሌላው ይበረታል። ታላቁም ለታናሹ አገልጋይ ይሆናል አላት።»

- ርብቃ ልጆቿን ከመውለዱ በፊት፤ ስለ ልጆቿ እግዚአብሔርን ጠየቀችው።

- እግዚአብሔር ምን መለሰላት?

- እግዚአብሔርም ርብቃ መንታ ልጆች እንደምትወልድ፤ እና ታላቁም ለታናሹ እንደሚገዛ ነገራት።

- የርብቃ ልጆች ከመወለዳቸው በፊት፤ እግዚአብሔር ስለ እነርሱ ሁሉንም ነገር ያውቅ ነበር።

- የርብቃ ልጆች ከመወለዳቸው በፊት እግዚአብሔር ስለ እነርሱ ሁሉንም ነገር እንዴት ሊያውቅ ቻለ?

- እግዚአብሔር ስለ ሁሉም ሰው ሁሉንም ነገር ያውቃል።
- ከእግዚአብሔር የተሰወረ አንዳች ነገር የለም።

- እኛ ከመወለዳችን በፊት፤ እግዚአብሔር ስለ ሁላችንም ያውቃል።

- እግዚአብሔር ስለ እኛ ባለፈው የሆነውን ሁሉ ያውቃል።
- እግዚአብሔር ስለ እኛ አሁን የሚሆነውን ሁሉ ያውቃል።
- እግዚአብሔር ስለ እኛ ወደፊት የሚሆነውን ሁሉ ያውቃል።

- ከጥቂት ጊዜ በኋላ፤ ርብቃ መንታ ልጆችን ወለደች።

ዘፍጥረት 25:24-26 እናንብብ።

24- ርብቃ መውለጃዋ በደረሰ ጊዜ፤ በማሕፀንዋ መንታ ልጆች ነበሩ።

25- መጀመሪያ የወጣው ቀይ ነበር፤ ሰውነቱ በሙሉ ጸጉር ነበር። ስሙም ዔሳው ተባለ።

26- ጥቂት ቆይቶ፤ ወንድሙ ተወለደ፤ በእጆቹ የዔሳውን ተረከዝ ይዞ ስለ ነበረ ስሙም ያዕቆብ ተባለ።

- ርብቃ የወለደቻቸው ሁለት መንትያ ወንዶች ልጆች ስማቸው ማን ማን ነበር?

- ዔሳው እና ያዕቆብ።

- ዔሳው የመጀመሪያው ልጅ ነበር።

ዘፍጥረት 25:27 እናንብብ።

27- ልጆቹም አደጉ። ዔሳው ጉበዝ ዐዳኝ፤ የበረሐም ሰው ሆነ።

ዔሳው ጉበዝ እዳኝ ነበር። ብዙ ጊዜውን በዐደን ያጠፋ ነበር።

- ነገር ግን ዔሳው በእግዚአብሔር አላመነም ነበር።

- ያዕቆብ ሁለተኛው ልጅ ነበር።

ዘፍጥረት 25:27 እናንብብ።

27- ያዕቆብ ግን ጭምት ከድንኳኑ የማይወጣ ሰው ነበር።

- ያዕቆብ በጎች እና ከብቶችን ይጠብቅ ነበር። ጭምት ሆኖ በድንኳን ውስጥ ይኖር ነበር።

- ያዕቆብ በእግዚአብሔር አመነ።

- አንድ ቀን፣ በዔሳው እና በያዕቆብ መካከል አንድ ነገር ሆነ።

ዘፍጥረት 25:29-34 እናንብብ።

29- አንድ ቀን ያዕቆብ ወጥ እየሠራ ሳለ፣ ዔሳው እጅግ ተርቦ ከዱር መጣ።

30- ዔሳውም ያዕቆብን፣ ቶሎ በል፤ በጣም ርቦኛልና ከዚህ ቀይ ወጥ አብላኝ» አለው።

31- ያዕቆብም፣ «በመጀመሪያ ብኩርናህን ሽጥልኝ» አለው።

32- ዔሳውም «አነሆ፣ ልሞት ደርሻለሁ፣ ታዲያ ብኩርናው ምን ያደርግልኛል!» አለ?»

33- ያዕቆብም ዔሳውን፣ «እንግዲያማ፣ አስቀድመህ ማልልኝ» አለው። ስለዚህም ማለለት፣ ብኩርናውንም ለያዕቆብ ሸጠለት።

34- ያዕቆብም ለዔሳው እንጀራና የምስር ወጥ ሰጠው። እርሱም ከበላና ከጠጣ በኋላ ተነሥቶ ሄደ። ዔሳው ብኩርናውን እንዲህ አድርጎ አቃለላት።

- አንድ ቀን፣ ዔሳው ከዐደን ሲመለስ በጣም ርቦት ነበር።

- ዔሳው፣ ያዕቆብ ቀይ ወጥ በመሥራት ላይ መሆኑን ተመልክቶ፣ ያዕቆብ ከወጡ እንዲሰጠው ለመነው?

- ዔሳው ስለ ተራብ፣ ብኩርናውን በጥቂት ቀይ ወጥ ሸጣት።

- ዔሳው ብኩርናውን ለምን ሸጠ?

- ምክንያቱም እንደ ትልቅ ነገር አልቆጠረውም።

- ዔሳው ትልቅ ቦታ የሰጠው ለምን ነበር?

- ዔሳው ትልቅ ቦታ የሰጠው ለሆዱ ነበር።

- ዔሳው ለሥጋው ትልቅ ግምት ሰጠው።

- ዔሳው እና ያዕቆብ የሚለያዩት እንዴት ነበር?

- ዔሳው ኃጢአት ባለበት ዓለም መወለዱን አላሰበም።

- ያዕቆብ ኃጢአት ባለበት ዓለም መወለዱን ያውቅ ነበር።

- ዔሳው በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት እንደፈጸመ አላሰበም።

- ያዕቆብ በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት እንደፈጸመ አውቋል።

- ዔሳው ኃጢአት ዘላለማዊ ሞት እንደሚያስከትል አላሰበም።

- ያዕቆብ ኃጢአት ዘላለማዊ ሞትን እንደሚያመጣበት አስቧል።

- ዔሳው እግዚአብሔርን መከተል አልፈለገም።

- ያዕቆብ እግዚአብሔርን መከተል ፈለገ።

- ዔሳው፣ እግዚአብሔር እርሱን ለማዳን አዳኝ እንዲልክ አልፈለገም።
- ያዕቆብ፣ እግዚአብሔር እርሱን ለማዳን አዳኝ እንዲልክለት ፈለገ።

- እንደ መጀመሪያ በኩር ልጅ፣ ብኩርና የዔሳው ነበር።
- እንደ መጀመሪያ ልጅ፣ እግዚአብሔር አዳኝ የሚልከው ከበኩር የዘር ሐረግ ነበር።

- ዔሳው ግን ለብኩርናው አክብሮት አልነበረውም።

- ዔሳው፣ እግዚአብሔር ከእርሱ የዘር ግንድ አዳኝ እንዲልክ አልፈለገም።

- ዔሳው የፈለገው ቀይ ወጥ ብቻ ነበር።
- ዔሳው የፈለገው ሆዱ የነገረውን ብቻ ነበር።

- እኛስ ሆዳችን የነገረንን ብቻ ነው የምንከተለው?
- እኛስ ሥጋችን የነገረንን ብቻ ነው የምንከተለው?

- ወይስ እግዚአብሔር የሚነግረንን ነው የምንከተለው?

- ሆዳችንን የምንከተል ከሆነ፣ ወደ ሞት ይመራናል።
- ሥጋችንን የምንከተል ከሆነ፣ ወደ ሞት ይመራናል።

- እግዚአብሔርን የምንከተል ከሆነ፣ እርሱ ወደ ሕይወት ይመራናል።

- ዔሳው እግዚአብሔርን ስላላመነ፣ እግዚአብሔር ያዕቆብን መረጠ።

- ዔሳው በእግዚአብሔር ስላላመነ፣ እግዚአብሔር ከያዕቆብ የዘር ግንድ አዳኝ ለመላክ ወሰነ።

- ዔሳው በእግዚአብሔር ስላላመነ፣ እግዚአብሔር ለያዕቆብ ብኩርናውን ሰጠው።

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ ብኩርናን በመስጠቱ፣ ዔሳው እጅግ በጣም ተናደደ።

ዘፍጥረት 27:41 እናንብብ።

41- አባቱ ያዕቆብን ስለ መረቀው፣ ዔሳው በያዕቆብ ላይ ቂም ያዘ፤ በልቡም፣ «ግድ የለም፤ የአባቴ መሞቻው ተቃርቦአል። ከልቅሶው በኋላ ወንድሜን ያዕቆብን እገድለዋል» ብሎ አሰበ።

- ዔሳው በጣም ስለ ተናደደ ያዕቆብን ሊገድለው ዐቀደ።

- ነገር ግን የያዕቆብ እናት ርብቃ ዔሳው ያዕቆብን ለመግደል ማቀዱን ሰማች።

- ስለዚህም ርብቃ ያዕቆብን ጠርታ እርሷ ወደ ተወለደችበት አገር እንዲሄድ ነገረችው።

ዘፍጥረት 27:42-44 እናንብብ።

42- ርብቃ ታላቁ ልጇ ዔሳው ያሰበው በተነገራት ጊዜ፣ ታናሹን ልጇን ያዕቆብን አስጠርታ እንዲህ አለችው፤ «ወንድምህ ዔሳው ሊገድልህ ጊዜ እየጠበቀ ነው።

43- አሁንም፣ ልጄ ሆይ፤ እኔ የምልህን አድርግ፤ በካራን ምድር ወደሚኖረው ወደ ላባ ቶሎ ሽሽ።

44- የወንድምህ ቁጣ እስከሚበርድ እዚያው ቆይ፤

- ያዕቆብ አባቱንና እናቱን ትቶ ወደ ካራን ምድር ተጓዘ።
- ካራን የያዕቆብ እናት ርብቃ የተወለደችበት ምድር ነበር።
- ካራን የያዕቆብ ወንድ አያት አብርሃም እግዚአብሔር ወደ ከነዓን ሳይመራው በፊት የኖረበት አገር ነበር።
- ካራን እጅግ በጣም ሩቅ ስለ ነበር፤ የያዕቆብ ጉዞ ብዙ ቀናትን ይፈጅ ነበር።
- አንድ ሌሊት፤ ያዕቆብ እንደተኛ እግዚአብሔር ሕልም አሳየው።

ዘፍጥረት 28:10-13 እናንብብ።

10- ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሥቶ ወደ ካራን ሄደ።

11- ወደ አንድ ስፍራ እንደ ደረሰም፤ ፀሐይዋ ጠልቃ ስለ ነበረ፤ ዐዳሩን በዚያ አደረገ፤ በአቅራቢያው ከነበሩትም ድንጋዮች አንዷን ተንተርሶ ተኛ።

12- በሕልሙም ጫፍ ሰማይ የሚደርስ መሰላል በምድር ላይ ቆሞ፤ በላዩም የእግዚአብሔር መላእክት ሲወጡና ሲወርዱ አየ።

13- እግዚአብሔር ከጫፉ ላይ ቆሞ ነበር።

- ያዕቆብ በሕልሙ ምን አየ?

- ያዕቆብ መሰላል አየ።

- የመሰላሉ የታች ጫፍ የት ነበር?

- የመሰላሉ የታች ጫፍ መሬትን የነካ ነበር።

- የመሰላሉ የላይ ጫፍ ምን ነክቶ ነበር?

- የመሰላሉ የላይ ጫፍ ሰማይን የነካ ነበር።

- የመሰላሉ ጫፍ መሬትን ነክቶ እስከ ሰማይ ድረስ ከፍ ያለ ነበር ማለት ምን ማለት ነው?

- መሰላሉ መሬትን እና ሰማይን ያያያዘ ነበር።

- በመሰላሉ አናት ማን ነበር?

- እግዚአብሔር።

- በመሰላሉ ላይ ይወጡና ይወርዱ የነበሩት እነማን ነበሩ?

- መላእክት።

- መላእክት በመሰላሉ ላይ ይወጡና ይወርዱ ነበር ማለት ምን ማለት ነው?

- እግዚአብሔር የያዕቆብ አምላክ መሆን ይፈልጋል ማለት ነው።

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ ይህንን ሕልም ለምን አሳየው?

- እግዚአብሔር ያዕቆብን ስለሚመጣው አዳኝ እያስተማረው ነበር።

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ ስለ አዳኝ ምን አስተማረው?

- ልክ መሰላሉ ሰማይንና ምድርን እንዳገናኘ ሁሉ፤ እግዚአብሔር የሚልከው አዳኝ በምድር የሚኖሩትን ሰዎችና በሰማይ የሚኖረውን እግዚአብሔርን ያገናኛቸዋል።

- በመጀመሪያ፤ እግዚአብሔር ከአዳም እና ከሔዋን ጋር በአንድ ላይ ተራመደ።

- ነገር ግን አዳምና ሔዋን እግዚአብሔርን ስላልታዘዙ፤ ከእግዚአብሔር ተለዩ።

- አዳምና ሔዋን ወደ እግዚአብሔር የሚመለሱበት ምንም መንገድ አልነበረም።

- ነገር ግን እግዚአብሔር በምድር የሚኖሩትን ሰዎችና በሰማይ የሚኖረውን እግዚአብሔር የሚያስታርቅ አዳኝ ለመላክ ቃል ገባ።

- አዳኙ ሰዎችን ለማዳን መጣ። ከዚህ የተነሣም እግዚአብሔርና ሰው ዳግም ኅብረት ይኖራቸዋል።

- ይህችን ምሳሌ ልንገራችሁ፡-

- ፓትሪክ እና ዮሴፍ በጣም ጥሩ ወዳጆች ነበሩ።

- ጠላታቸው ግን ሁለቱንም ይጠላ ነበር።

- ጠላታቸው በወዳጅነታቸው ይቀና ነበር።

- አንድ ቀን፤ ጠላት የፓትሪክን እና የዮሴፍን ወዳጅነት ለማጥፋት አንድ መንገድ ፈለገ።

- ጠላት ወደ ፓትሪክ ሄደ፤ ዮሴፍ ሊጎዳው እንደሚፈልግ ነገረው።

- ፓትሪክ የጠላቱን ውሸት አምኖ፤ ከወዳጁ ከዮሴፍ ተለየ።

- እንዲህም ሆኖ ዮሴፍ ፓትሪክን ይወድድ ስለ ነበር፤ ወዳጅነታቸውን ለማደስ መንገድ ይፈልግ ነበር።

- ዮሴፍ ልጁን ወደ ፓትሪክ ልኮ ጠላት እንዳታለለው እንዲያስረዳው አደረገ።

- በልጁ ምክንያት ዮሴፍ እና ፓትሪክ ወዳጅነታቸውን እንደገና ቀጠሉ።

- ሰይጣን አዳም እና ሔዋንን አታለለ፤ እነርሱም ከእግዚአብሔር ተለዩ።

- ነገር ግን እግዚአብሔር እርሱንና ሰዎችን በድጋሚ ወደ አንድነት የሚያመጣ አዳኝ እንደሚልክ ቃል ገባ።

- መሰላሉ ወደ ሰማይ ለመድረስ ብቸኛ መንገድ እንደ ሆነ ሁሉ፤ ወደ ሰማይ ለመድረስ ብቸኛው መንገድ አዳኙ ነው።

- በሕልም፤ እግዚአብሔር ለያዕቆብ ተናገረ።

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ በሕልም የተናገረው ይህ ነው፡-

ዘፍጥረት 28:13-15 እናንብብ።

13- የአባትህ የአብርሃም አምላክ፤ የይስሐቅ አምላክ፤ እኔ እግዚአብሔር ነኝ፤

- እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ የገባውን ቃል ረሳውን?
- አልረሳም።
- እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ የገባውን ቃል ሊረሳ አይችልም።
- እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ የገባውን ቃል ሊረሳ የማይችለው ለምንድን ነው?
- ምክንያቱም እግዚአብሔር መርሳት አይችልም።
- ምክንያቱም እግዚአብሔር አይለወጥም።
- ምክንያቱም እግዚአብሔር ሁልጊዜ ቃሉን (ተስፋውን) ይጠብቃል።
- በሚቀጥለው ማለፍ፣ ያዕቆብ ጉዞውን ቀጠለ።

ዘፍጥረት 29:1 እናገብብ።

- 1- ያዕቆብ ጉዞውን ቀጠለ፤ የምሥራቅም ሰዎች ወደሚኖሩበት ምድር ደረሰ።
- ያዕቆብ ጉዞውን ቀጥሎ በመጨረሻም ካራን ደረሰ።
 - በካራን፣ ያዕቆብ ለብዙ ዓመታት ኖረ።
 - በካራን፣ ያዕቆብ ሁለቱን እናትማማቾች አገባ፤ የ12 ወንዶች ልጆች አባትም ሆነ።
 - ያዕቆብ ለብዙ ዓመታት በካራን ምድር ከኖረ በኋላ እግዚአብሔር በድጋሚ ያዕቆብን ተናገረው።
 - በካራን ሳለ እግዚአብሔር ያዕቆብን የተናገረው ይህ ነው፡-

ትምህርት 24

1. የአብርሃም ሚስት ሣራ ከሞተች በኋላ፣ አብርሃም ልጁን ይስሐቅን ለማጽናናት ምን አደረገ?
- አብርሃም ይስሐቅን ሚስት አጋባው።
2. የይስሐቅ ሚስት ስም ማን ነበረ?
- ርብቃ።
3. ርብቃ የወለደቻቸው የሁለት መንትያ ወንዶች ስም ማንና ማን ነበር?
- ዔሳው እና ያዕቆብ።
4. እግዚአብሔር፣ ስለ ያዕቆብና ስለ ዔሳው ከመወለዳቸው በፊት ያወቀው እንዴት ነበር?
- እግዚአብሔር ስለ ሁሉም ሰዎች ሁሉንም ነገር ያውቃል።
- ከእግዚአብሔር የተሰወረ አንድም ነገር የለም።
5. ዔሳው በእግዚአብሔር አምኖአልን?
- የለም፣ አላመነም።
6. ያዕቆብ በእግዚአብሔር አምኖአልን?
- አዎን።
7. እግዚአብሔር ከያዕቆብ የዘር ግንድ አዳኝ ለመላክ የመረጠው ለምን ነበር?
- ምክንያቱም ዔሳው በእግዚአብሔር አላመነም።
8. እግዚአብሔር በሕልም ለያዕቆብ ምን አሳየው?

- አንደኛው ጫፍ ምድርን የነካና ሌላኛው ጫፍ ሰማይን የነካ መሰላል አሳየው።

- መላእክት በመሰላሉ ላይ ይወጡና ይወርዱ ነበር፤ እግዚአብሔርም በመሰላሉ አናት ላይ ቆሞ ነበር።

9. እግዚአብሔር፤ ያዕቆብን በሕልም ስለ አዳኙ ምን ያስተምረው ነበር?

- መሰላሉ ምድርን እና ሰማይን እንዳገናኘ ሁሉ፤ በምድር የሚኖሩ ሰዎችና በሰማይ ያለውን እግዚአብሔር ወደ አንድነት የሚያመጣ፤ አዳኝ እግዚአብሔር ይልካል።

10. እግዚአብሔር አዳኝ ለመላክ የገባውን ቃል ሊረሳ የማይችለው ለምንድን ነው?

- ምክንያቱም እግዚአብሔር ሊረሳ አይችልም።
- ምክንያቱም እግዚአብሔር ሊለወጥ አይችልም።
- ምክንያቱም እግዚአብሔር ሁልጊዜ የተስፋ ቃሉን ይጠብቃል።

11. ያዕቆብ በካራን በኖረበት ጊዜያት፤ ስንት ልጆች ነበሩት?

- አሥራ ሁለት ወንዶች ልጆች ነበሩት።

12. ያዕቆብ ለብዙ ዓመታት በካራን ከኖረ በኋላ፤ እግዚአብሔር ምን እንዲያደርግ ነገረው?

- እግዚአብሔር፤ ያዕቆብ ካራንን ለቅቆ ወደ ከነዓን ምድር እንዲመለስ ነገረው።

13. እግዚአብሔር ለያዕቆብ የሰጠው አዲስ ስም ማን የሚል ነበር?

- እስራኤል።

- ያዕቆብን ከክፉ ሁሉ ጠብቆ ከካራን ወደ ከነዓን ምድር

ያመጣው ማን ነው?

- እግዚአብሔር ነው።

ዘፍጥረት 37:1 እናንብብ።

1- «ያዕቆብ አባቱ በኖረበት በከነዓን ምድር ተቀመጠ።»

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ የሰጠው አዲስ ስም ማን ነበር?

- እስራኤል።

ዘፍጥረት 37:3 እናንብብ።

3- እስራኤል የሴፍን በስተርጅናው ስለ ወለደው፤ ከልጆቹ ሁሉ አብልጦ ይወደው ነበር። በኅብረ ቀለማት ያጌጠ እጅ ጠባብም አደረገለት።

- ያዕቆብ ስንት ወንዶች ልጆች ነበሩት?

- ዐሥራ ሁለት።

- ያዕቆብ ዐሥራ ሁለት ልጆች ነበሩት፤ ነገር ግን ከልጆቹ ሁሉ አንደኛውን የበለጠ ይወድ ነበር።

- ከልጆቹ ሁሉ የበለጠ ያዕቆብ የማወደው ልጁ ስም ማን ነበር?

- የሴፍ።

- ያዕቆብ፤ የሴፍን ከልጆቹ ሁሉ ይልቅ ስለ ወደደው፤ ጌጠኛ ልብስ አለበሰው።

- ያዕቆብ ልጁን ዮሴፍን ከሌሎቹ ልጆች አብልጦ ስለ ወደደው፤ ወንድሞቹ ስለ ዮሴፍ ምን አሰቡ?
- በቅናት ተነሡበት፤ ጠሉትም።

- የዮሴፍ ወንድሞች በበኩላቸው ዮሴፍን ጠሉት፤ ምክንያቱም ዮሴፍ የወንድሞቹን ጥፋት ለያዕቆብ ይነግር ነበር።

ዘፍጥረት 37:2 እና 37:4 እናንብብ።

2- ዮሴፍ የእሥራ ሰባት ዓመት ወጣት በነበረ ጊዜ፤ ከአባቱ ሚስቶች ከባላና ከዘለፋ ከተወለዱት ወንድሞቹ ጋር የአባቱን በጉችና ፍየሎች ይጠብቅ ነበር። እርሱም ስለ አንድሞቹ ድርጊት ለአባቱ መጥፎ ወሬ ይዞለት መጣ።

4- ወንድሞቹም፤ አባታቸው ከእነርሱ አብልጦ የሚወደው መሆኑን ሲያዩ፤ ዮሴፍን ጠሉት፤ በቅን አንደበትም ሊያናግሩት አልቻሉም።

- ሰዎች በሌሎች ሰዎች ላይ የሚቆጡት ለምንድን ነው?
- ሰዎች ሌሎችን ሰዎች የሚጠሉት ለምንድን ነው?

- ምክንያቱም እያንዳንዱ ሰው ከመወለዱ ጀምሮ ከእግዚአብሔር ተለይቶአል።

- ምክንያቱም እያንዳንዱ ሰው ከመወለዱ ጀምሮ ኃጢአት በልቡ አድሯል።

- ምክንያቱም እያንዳንዱ ሰው እንደ ሰይጣን ልጅ ሆኖ ተወልዷል።

- የዮሴፍ ወንድሞች ዮሴፍን የጠሉት ከመወለዳቸው ከእግዚአብሔር የተለዩ ስለ ነበር ነው።

- የዮሴፍ ወንድሞች ዮሴፍን የጠሉት ከመወለዳቸው ጀምሮ ኃጢአት በልባቸው ውስጥ ስላደረ ነው።

- የዮሴፍ ወንድሞች ዮሴፍን የጠሉት እንደ ሰይጣን ልጆች ሆነው ስለ ተወለዱ ነው።

- እያንዳንዱ ሰው ከእግዚአብሔር ተለይቶ ስለ ተወለደ፤ ራሳችንን መለወጥ አንችልም።

- እያንዳንዱ ሰው የተወለደው በልቡ ኃጢአት አድሮ ስለሆነ፤ ራሳችንን መለወጥ አንችልም።

- እያንዳንዱ ሰው እንደ ሰይጣን ልጅ ሆኖ ሆኖ ስለ ተወለደ፤ ራሳችንን መለወጥ አንችልም።

- አንድ ቀን፤ እግዚአብሔር ለዮሴፍ ሕልም አሳየው።

ዘፍጥረት 37:5-8 እናንብብ።

5- ዮሴፍም ሕልም አለመ። ሕልሙንም ለወንድሞቹ ሲነግራቸው የባለ ጠሉት።

6- እርሱም አላቸው፤ «ያየሁትን ሕልም ልንገራችሁ አድምጡኝ

7- እኛ ሁላችን በእርሻ ውስጥ ነዶ እናስር ነበር፤ የእኔ ነዶ በድንገት ተነሥታ ቀጥ ብላ ቆመች፤ የእናንተም ነዶዎች ዙሪያዎን ከበው ለእኔ ነዶ ሰገዱላት።

8- ወንድሞቹም ለካስ በላያችን ለመንገሥ ታስባለህና! ለመሆኑ አንተ እኛን ልትገዛ!» አሉት። ስለ ሕልሙና ስለተናገረው ቃል ከፊት ይልቅ ጠሉት።

- እግዚአብሔር ለዮሴፍ ያሳየው ሕልም ምን ነበር?

- በሕልም፣ የሴፍና ወንድሞቹ በማሳ ላይ ነዶ ያስሩ ነበር።
- የወንድሞቹ ነዶዎች ለየሴፍ ነዶ ሰገዱ።
- እግዚአብሔር ካሳየው ሕልም የተነሣ፣ የየሴፍ ወንድሞች የሴፍን የበለጠ ጠሉት።
- ከጥቂት ጊዜ በኋላ እግዚአብሔር ለየሴፍ ሌላ ሕልም አሳየው።

ዘፍጥረት 37:9-11 እናንብብ።

9- እንደገናም ሌላ ሕልም አለመ፤ ለወንድሞቹም፤ እነሆ፤ ሌላ ሕልም አለምሁ፤ ፀሐይና ጨረቃ፤ አሥራ አንድ ክዋክብትም ሲሰግዱልኝ አየሁ» ብሎ ነገራቸው።

10- ሕልሙን ለአባቱና ለወንድሞቹ በነገራቸው ጊዜ፤ አባቱ፤ «ይህ ያየኸው ሕልም ምንድን ነው? እኔና እናትህ ወንድሞችህም በፊትህ ወደ ምድር ተጉንብሰን በእርግጥ ልንሰግድልህ ነው?» ሲል ገሠጸው።

11 «ወንድሞቹ ቀኑበት፤ አባቱ ግን ነገሩን በልቡ ያዘው።»

- እግዚአብሔር ለየሴፍ ያሳየው ሁለተኛ ሕልም ምን ነበር?
- በሕልሙ፣ ፀሐይ፣ ጨረቃና ክዋክብት ነበሩ።
- ከዚያም፣ ፀሐይ፣ ጨረቃና አሥራ አንዱ ክዋክብት ለየሴፍ ሰገዱለት።

- በሕልሙ፣ ፀሐይ የሚያመለክተው ማንን ነው?
- የየሴፍን አባት።

- በሕልሙ፣ ጨረቃ የሚያመለክተው ማንን ነው?
- የየሴፍን እናት።

- በሕልሙ፣ አሥራ አንድ ክዋክብት የሚያመለክቱት እነማንን ነበር?
- የየሴፍን አሥራ አንድ ወንድሞች።

- የሕልሙ ጠቅላላ መልእክት ምን ነበር?
- አንድ ቀን፣ እግዚአብሔር የሴፍን አለቃ ያደርገዋል፤ የየሴፍ ቤተሰብ በሙሉ ይሰግድላታል።
- የየሴፍን የወደፊት ሁኔታ የሚያውቀውና ሊሆን ያለውን በሕልም ያሳየው ማን ነው?
- እግዚአብሔር።

- እግዚአብሔር የየሴፍን የወደፊት ሁኔታ እንደሚያውቅ ሁሉ፤ የእኛንም የወደፊት ሁኔታ ያውቃል።

- ወደፊት ከሚገጥሙን ሁኔታዎች እግዚአብሔር የሚያውቀው ስንቱን ነው?

- እግዚአብሔር ሁሉንም የወደፊት ሁኔታችንን ያውቃል።
- እግዚአብሔር ለየሴፍ ካሳየው ሕልም የተነሣ፣ የየሴፍ ወንድሞ የሴፍን የበለጠ ጠሉት።

- አንድ ቀን የሴፍ በሜዳ ላይ ከብት ሲጠብቁ የነበሩትን ወንድሞቹን ሊጉበኝ ሄደ።

ዘፍጥረት 37:17ሰ-20 እናንብብ::

17- ከዚያም የሴፍ ወንድሞቹን ፍለጋ ሄደ፤ ዶታይን አቅራቢያም አገኛቸው:: ወንድሞቹም የሴፍ ወደ እነርሱ ሲመጣ በሩቅ እዩት፤ ወደ ነበሩትም ስፍራ ከመድረሱ በፊት ሊገድሉት ተማከሩ::

18- እነርሱም እንዲህ ተባባሉ፤ «ያ ሕልም አላሟ መጣ፤

19- ኑ እንግደለውና ከጉድጓዶቹ በአንዱ ውስጥ እንጣለው፤

20- ከዚያም ክፉ አውሬ በላው! እንላለን፤ እስቲ ሕልሞቹ ሲፈጸሙ እናያለን::

- የያዕቆብ ወንድሞች እጅግ በጣም ስለ ጠሉት ሊገድሉት ፈለጉ::

- ነገር ግን ሮቤል የያዕቆብ የበኩር ልጅ የሴፍን ሊያድነው ሞክረ::

ዘፍጥረት 37:21-24 እናንብብ

21- ሮቤል ግን ይህን ምክር ሲሰማ ከእጃቸው ሊያድነው ፈለገ:: እንዲህም አለ፤ ሕይወቱ በእጃችን አትለፍ::

22- የለው ደም አታፍስሱ፤ እዚህ ምድረ በዳ ጉድጓድ ውስጥ ጣሉት እንጂ እጃችሁን አታንሡብት::» ሮቤል ይህን ያለው ሕይወቱን ከእጃቸው አትርፎ ወደ አባቱ ሊመልሰው አስቦ ነበር::

23- የሴፍ ወደ ወንድሞቹ እንደ ደረሰ፤ የለበላትን በጎብረ ቀለማት ያጌጠች እጅ ጠባቡን ገፈፋት፤ ይዘውም ወደ ጉድጓድ ጣሉት፤ ጉድጓዱም ውኃ የሌለበት ደረቅ ነበር::

- የየሴፍ ወንድሞች በየሴፍ ላይ ምን አደረጉበት?

- ልብሱን ገፈፋት፤ ወደ ደረቅ ጉድጓድ ጣሉት::

- ሮቤል ከሄደ በኋላ፤ የየሴፍ ወንድሞች በየሴፍ ላይ ምን አደረጉበት?

ዘፍጥረት 37:25-28 እናንብብ::

25- ለመብላት ተቀመጡ፤ አሻግረው ሲመለከቱም ከገለፃድ የሚመጡ የእስማኤላውያን ነጋዴዎችን የግመል ጓዝ አዩ:: ነጋዴዎቹ ሽቶ፤ በለስና ከርቤ በግመሎቻቸው ጭነው ወደ ግብፅ የሚወርዱ ነበሩ::

26- ይሁዳም ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው፤ ወንድማችንን መግደልና አማሚቱን መደበቅ ምን ይጠቅመናል?

27- ከዚህ ይልቅ ለእስማኤላውያን ነጋዴዎች እንሸጠው፤ እጃችንን ግን በእርሱ ላይ እናንሣ:: ምንም ቢሆን እኮ ወንድማችን፤ ሥጋችን ነው::

28- ወንድሞቹም በአሳቡ ተስማሙ:: የምድያም ነጋዴዎችም እነርሱ ዘንድ እንደ ደረሱ፤ ወንድሞቹ የሴፍን ከጉድጓድ አውጥተው ለእስማኤላውያን በሃያ ጥሬ ብር ሸጡላቸው፤ እነርሱም የሴፍን ወደ ግብፅ ወሰዱት::»

- የየሴፍ ወንድሞች የሴፍን እንደ ባሪያ አድርገው ለባሪያ ነጋዴዎች ሸጡት::

- ባሪያ ነጋዴዎች የሴፍን ወዴት ነው የወሰዱት?

- ወደ ግብፅ::

- ሮቤል ከሄደበት ሲመለስ የዮሴፍ ወንድሞች ምን አደረጉ?

ዘፍጥረት 37:29-31 እናንብብ::

- ሮቤል ወደ ጉድጓዱ ተመልሶ ሲያይ፤ ዮሴፍን በማጣቱ ልብሱን በገዝን ቀደደ። ወደ ወንድሞቹም ተመልሶ፤ ብላቴናው ጉድጓድ ውስጥ የለም፤ የት አባቴ ልሂድ? አለ። ከዚያም የዮሴፍን እጆች ጠባብ ወሰዱ፤ አንድ ፍየልም አርደው እጆች ጠባቡን በደሙ ነከሩት።

- የዮሴፍ ወንድሞች የዮሴፍን ልብስ ወስደው ባረዱት ፍየል ደም ነከሩት።

- ከዚያም፤ የዮሴፍ ወንድሞች በፍየል ደም የተነከረውን የዮሴፍን ልብስ ወስደው ለአባታቸው ሰጡት።

ዘፍጥረት 37:32-35 እናንብብ::

32- በኅብረ ቀለማት ያጌጠችውን እጆች ጠባብ ወደ አባታቸው ወስደው፤ ይህን ወድቆ አገኘው፤ የልጅህ እጆች ጠባብ መሆን አለመሆኑን እስቲ እየው? አሉት። እርሱም ልብሱን አውቀት፤ ይህም የልጄ እጆች ጠባብ ነው፤ ክፉ አውራ በልቶታል፤

33- በእርግጥም ዮሴፍ ተቦጫጭቆአል» አለ። ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ልብሱን ቀደደ፤ ማቅም ለብሶ ስለ ልጁ ብዙ ቀን አለቀሰ፤ ወንዶችና ሴቶች ልጆቹም ሊያጽናኑት መጡ፤

34 እርሱ ግን ሊጽናና ባለመቻሉ በገዝን ተከራመትሁ ልጄ ወዳለበት መቃብር እወርዳለሁ» አለ። ስለ ልጁም አለቀሰ።

- የዮሴፍ ወንድሞች ዮሴፍን እንደ ባሪያ ሸጡት።

- ከዚያ፤ ወንድሞቹ አባታቸውን አታለሉት።

- ያዕቆብም ዮሴፍ እንደ ሞተ አሰበ።

- የዮሴፍ ወንድሞች ዮሴፍን ጠሉት።

- የዮሴፍ ወንድሞች ጥላቻ ዮሴፍን እንደ ባሪያ ወደ መሸጥ መራቸው።

- የዮሴፍ ወንድሞች ጥላቻ አባታቸውን ወደ ማታለል መራቸው።

- ጥላቻ ሁልጊዜ ወደ ባለ ኃጢአት ይመራል።

- ዮሴፍ ሞቶ ነበር?

- አልሞተም።

- ዮሴፍ የት ነበር?

- ዮሴፍ በግብጽ ነበር።

ዘፍጥረት 39:1 እናንብብ::

1- በዚህ ጊዜ ዮሴፍ ወደ ግብፅ ተወስዶ ነበር፤ ከፈርዖን ሹማምንት አንዱ የሆነውም የዘበኞች አለቃ፤ ግብፃዊው ጲጥፋራ ወደዚያ ከወሰዱት ከእስማኤላውያን ነጋዴዎች እጅ ገዛው።

- የባሪያ ነጋዴዎቹ የሴፍን የሸጡት ለማን ነበር?
- ለጲጥፋራ።
- እግዚአብሔር የሴፍን ተወውን?
- አልተወውም።
- እግዚአብሔር በእርሱ የሚያምንን ሰው ፈጽሞ አይተውም።
- እግዚአብሔር በሁሉም ጊዜ ከየሴፍ ጋር ነበር።
- የሴፍ ወደ ጲጥፋራ ከመጣ በኋላ ምን እንደ ደረሰበት እናንብብ።

ከዘፍጥረት 39:2-6ሀ እናንብብ።

- 2- እግዚአብሔር ከየሴፍ ጋር ነበር። ኑሮው ተቃናለት፤ እርሱም በግብፃውያን አሳዳሪው ቤት ኖረ።
- 3- አሳዳሪውም እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዳለና ሥራውም ሁሉ እንዲከናወንለት ባየ ጊዜ
- 4- የሴፍ በእርሱ ፊት ሞገስ አገኘ፤ የቅርብ አገልጋዩም ሆነ። ጲጥፋራ በቤቱ ላይ ሾመው። ያለውንም ሀብት ሁሉ በኃላፊነት ሰጠው።
- 5- የሴፍ በጲጥፋራ ቤትና ባለው ሀብት ሁሉ ላይ ከተሾመበት ጊዜ ጀምሮ እግዚአብሔር የግብፃዊውን ቤት ባረከ፤ የእግዚአብሔርም በረከት በግቢም በውጭም ባለው የጲጥፋራ ሀብት ንብረት ሁሉ ላይ ሆነ።
- 6- ስለዚህ ጲጥፋራ ባለው ሁሉ ላይ ሥልጣን ሰጠው፤ የቀረበለትንም ከመመገብ በስተቀር ማናቸውንም ጉዳይ በየሴፍ ላይ ጥሎ ነበር።

- የየሴፍ ወንድሞች የሴፍን ቢጠሉትም፤ እግዚአብሔር ግን የሴፍን አልተወውም።
- የየሴፍ ወንድሞች የሴፍን እንደ ባሪያ ቢሸጡትም፤ እግዚአብሔር የሴፍን አልተወውም።
- የሴፍ በእግዚአብሔር ስላመነ፤ እግዚአብሔር የሴፍን ባረከው።
- አንድ ቀን፤ ጲጥፋራ ወደ ሥራው ሄዶ ሳለ በየሴፍ አንድ ነገር ደረሰበት።

ዘፍጥረት 39:6ሐ-18 እናንብብ።

- 6- የሴፍ ጥሩ ቁመና ያለውና መልክ መልካም ነበር።
- 7- እያደርም የጌታው ሚስት ዓይኗን ጣለችበት፤ አፍ አውጥታም፤ «አብረኸኝ ተኛ» አለችው።
- 8- እርሱ ግን ፈቃደኛ አልሆነም፤ እንዲህም አላት፤ «ጌታዬ ያለውን ሁሉ በኃላፊነት ስለ ሰጠኝ፤ በቤቱ ውስጥ ስላለው ሁሉ ምንም የሚያውቀው ነገር የለም።
- 9- በዚህ ቤት ላይ ከእኔ የበለጠ ኃላፊነት ያለው ማንም የለም፤ እርሱ ያልሰጠኝ ነገር ቢኖር፤ እንቺን ብቻ ነው፤ ያውም ሚስቱ ስለ ሆነሽ ነው፤ ታዲያ እኔ ይህን ክፉ ድርጊት ፈጽሜ እንዴት በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአት እሠራለሁ?»
- 10- ምንም እንኳ የሴፍን በየቀኑ ብትጉተጉተውም፤ አልሰማትም፤ ከእርሷ ጋር መተኛቱ ይቅርና አብሯትም መሆን አልፈቀደም።
- 11- አንድ ቀን የሴፍ የዕለት ተግባሩን ለማከናወን ወደ ቤት ገባ። ከቤቱ አገልጋዮችም አንድም ሰው በቤት ውስጥ አልነበረም።
- 12- እርሷም ልብሱን ጨምድዳ ይዛ «በል አብረኸኝ ተኛ» አለችው። እርሱ ግን ልብሱን እጁ ላይ ጥሎ ሸሽቶ ከቤት ወጣ።

13- እርሷም ልብሱን እጇ ላይ ጥሎ ሸሽቶ መውጣቱን ባየች ጊዜ፤

14- የቤት አገልጋዮቿን ጠራች፤ እንዲህም አለቻቸው፤ «አያችሁ፤ ልብስ ይህ ዕብራዊ የመጣው መሣለቂያ ሊያደርገን ኖሮአል፤ እዚህ ድረስ ስተት ብሎ ገብቶ ካልተኛሁሽ አለኝ፤ እኔም ጩኬቱን ለቀቅሁት

15- ለእርዳታ መጮኬን ሲሰማም፤ ልብሱን ከአጠገቤ ጥሎት ሸሽቶ ከቤት ወጣ፡፡

16- ጌታውም ከቤት እስኪመለስ ድረስ ልብሱን አጠገቧ አቆየችው፡፡

17- ታሪኩን እንዲህ ስትል ነገረችው፡ አንተ ያመጣኸው ዕብራዊ ባሪያ መሣለቂያ ሊያደርገኝ ወዳለሁበት ስተት ብለ ገባ፤

18- ታዲያ እኔ ድረሱልኝ ብዬ ስጮኸ፤ ልብሱን አጠገብ ጥሎ ሸሽቶ ወጣ፡፡»

- ዮሴፍ በእግዚአብሔር ሰለሚያምን፤ ከጲጥፋራ ሚስት ጋር አልተኛም አለ፡፡

- ዮሴፍ አብሯት ለመተኛት ስላልፈቀደ፤ የጲጥፋራ ሚስት ዮሴፍን በሐሰት ከሰሰችው፡፡

- ጲጥፋራ ወደ ቤት ሲመለስ ምን ተፈጸመ?

ዘፍጥረት 39:19-20 እናንብብ፡፡

19- ጌታውም «ባሪያህ እንዲህ አደረገኝ» ብላ ሚስቱ የነገረችውን ታሪክ ሲሰማ ተቆጣ፡፡

20- ጌታውም የዮሴፍን ወስዶ የንጉሥ እስረኞ ወደ ተጋዙበት እስር ቤት አስገባው፡፡

- ጲጥፋራ ወደ ቤት እንደ መጣ፤ የሚስቱን ውሸት አምኖ ዮሴፍን እስር ቤት አስገባው፡፡

- ዮሴፍ በእስር ቤት በነበረ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ተወውን?
- አልተወውም፡፡

- እግዚአብሔር በእርሱ የሚያምንን ሰው ፈጽሞ አይተውም፡፡
- እግዚአብሔር በሁሉም ጊዜያት ከዮሴፍ ጋር ነበረ፡፡

- በእስር ቤት ውስጥ ሆኖም እንኳ፤ እግዚአብሔር ከዮሴፍ ጋር ነበረ፡፡

ዘፍጥረት 39:20A-23 እናንብብ፡፡

20- ይሁን እንጂ ዮሴፍ እዚያ እስር ቤት ባለበት ጊዜ ሁሉ፤

21- እግዚአብሔ ከእርሱ ጋር ነበር፤ ቸርነቱንም አበዛለት፤ በወገኒ አዛዦም ዘንድ ሞገስን ሰጠው፡፡

22- ስለዚህ የወገኒው አዛዥ ዮሴፍን የእስረኞች ሁሉ አለቃ አደረገው፤ በእስር ቤቱ ስላለው ነገር ሁሉ ኃላፊ ሆነ፡፡

23- እግዚአብሔር ከዮሴፍ ጋር ሆኖ ሥራውን ሁሉ ያሳካለት ስለነበር የወገኒ ቤት አዛዥ በዮሴፍ ኃላፊነት ሥር ስላለው ስለ ማንኛውም ጉዳይ ሐሳብ አይገባውም ነበር፡፡

- ወንድሞቼ ቢጠሉትም፤ ዮሴፍ በእግዚአብሔ ማመኑን ቀጠለ፡፡

- ወንድሞቼ እንደ ባሪያ ቢሸጡትም፤ በእግዚአብሔር ማመኑን ቀጠለ፡፡

- የጸጥፋራ ሚስት የሴፍን በሐሰት ብትወነጅለውም፤ እርሱ በእግዚአብሔር ማመኑን ቀጠለ።

- የሴፍ እሥር ቤት ቢጣልም፤ በእግዚአብሔር ማመኑን ቀጠለ።

- የሴፍ በእሥር ቤት ሳለ የሚመለከተው ማን ነበረ?

- እግዚአብሔር።

- እግዚአብሔር የሴፍን ጉዳይ የሚከታተለው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም የሴፍ በእግዚአብሔር ላይ ኃጢአት መሥራቱን አውቋል።

- ምክንያቱም የሴፍ ኃጢአቱ የዘላለም ሞት እንደሚያስከትልበት አውቋል።

- ምክንያቱም የሴፍ እግዚአብሔር ብቻ ሊያድነው እንደሚችል አውቋል።

- ምክንያቱም የሴፍ እግዚአብሔር የሚያድነውን አዳኝ እንደሚልክለት አምኗል።

- እግዚአብሔር የሴፍ በእሥር ቤት ሆኖ ሳለ ረሳውን?

- አልረሳውም።

- በሚቀጥለው ትምህርት፤ እግዚአብሔር ለሴፍ ምን እንዳደረገለት እናነባለን።

ትምህርት 25

1. ያዕቆብን ከካራን ወደ ከነዓን ከክፉ ሁሉ ጠብቆ መልሶ ያመጣው ማን ነው?

- እግዚአብሔር።

2. ያዕቆብ ከወንድ ልጆቹ ሁሉ የበለጠ የሚወደው ልጁ ስም ማን ነበር?

- ዮሴፍ።

3. ያዕቆብ የሴፍን ከልጆቹ ሁሉ የበለጠ ስለሚወድደው፤ ወንድሞቹ በሴፍ ላይ ምን አሰቡ?

- በሴፍ ላይ ቀኑ፤ ጠሉትም።

4. እግዚአብሔር ለሴፍ ያሳየው የመጀመሪያ ሕልም ምን ነበር?

- የወንድሞቹ የእሸት ዘለላዎች ለሴፍ የእሸት ዘለላ ሲሰግዱ ተመለከተ።

5. እግዚአብሔር ለሴፍ ያሳየው ሁለተኛ ሕልም ምን ነበር?

- ፀሐይ፣ ጨረቃ እና አሥራ አንዱ ክዋክብት ለሴፍ ሲሰግዱ ተመለከተ።

6. የሁለቱም ሕልሞች ትርጉም ምን ነበር?

- አንድ ቀን፤ እግዚአብሔር የሴፍን ከፍ ያደርገዋል፤ ቤተሰቦቹም ሁሉ ይሰግዱለታል።

7. የሴፍን የወደፊት ሁኔታ አውቆ፤ ወደፊት የሚደርስበትን ክፉት ያስታወቀው ማን ነበር?

- እግዚአብሔር።

8. ዮሴፍ በአረኝነት ስፍራ ሊገባቸው በመጣበት ወቅት፤ የዮሴፍ ወንድሞች ምን አደረጉ?

- መጀመሪያ፤ ልብሱን ገፈፉት፤ እርሱንም በደረቅ ጉድጓድ ውስጥ ጣሉት።

- ከዚያም፤ ዮሴፍን ባርያ አድርገው ለባሪያ ነጋዴዎች ሸጡት።

9. የባሪያ ነጋዴዎቹ ዮሴፍን ወዴት ወሰዱት?

- ወደ ግብፅ።

10. የባሪያ ነጋዴዎቹ ዮሴፍን ባሪያ አድርገው የሹጡት ለማን ነበር?

- ለጴጥፋራ።

11. ዮሴፍ የጴጥፋራ ባሪያ በነበረበት ጊዜ ምን ደረሰበት?

- የጴጥፋራ ሚስት በዮሴፍ ላይ ስለ ዋሸች፤ ጴጥፋራ ዮሴፍን እስር ቤት አስገባው።

- እግዚአብሔር ዮሴፍን ረሳው?

- አልረሳውም።

- እግዚአብሔር ማንንም አይረሳም።

- ዮሴፍ በግብፅ አገር እስር ቤት ገባ።

- የግብፅ ንጉሥ ስም ፈርዖን ይባላል።

- አንድ ቀን፤ ለግብፅ ንጉሥ፤ ለፈርዖን፤ እግዚአብሔር ሕልምን አሳየው።

ዘፍጥረት 41:1-4 እናንብብ።

1- ድፍን ሁለት ዓመት ካለፈ በኋላ፤ ፈርዖን ሕልም አለመ፤ በሕልሙም፤ በአባይ ወንዝ ዳር ቁሞ ነበር።

2- እነሆም መልካቸው ያማረ፤ ሥጋቸው የወፈረ ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው በወንዙ ዳር የበቀለውን ሣር ይበሉ ጀመር።

3- ቀጥሎም፤ መልካቸው የከፋ አጥንታቸው የወጣ፤ ሌሎች ሰባት ላሞች ከወንዙ ወጥተው አስቀድመው ከወጡት ላሞች አጠገብ ቆሙ።

4- እነዚህ መልካቸው የከፋ አጥንታቸው የወጣ ላሞች፤ እነዚያን ያማሩና የወፈሩ ላሞች ሲውጡዋቸው አየ፤ ከዚያም ፈርዖን ከእንቅልፉ ነቃ።

- ለፈርዖን ሕልም ያሳየው ማን ነበር?

- እግዚአብሔር።

- እግዚአብሔር ለፈርዖን ያሳየው ሕልም ምን ነበር?

- ሰባት ከሲታ ላሞች ሰባት ወፋፍራም (የሰቡ) ላሞችን ሲውጡ ተመለከተ።

- በዚያ ሌሊት፤ እግዚአብሔር ለፈርዖን ሁለተኛ ሕልም አሳየው።

ዘፍጥረት 41:5-8 እናንብብ።

5- ፈርዖንም እንደገና እንቅልፍ ወስዶት ሳለ፤ ሕልም አየ። በሕልሙም በአንድ የእህል አገዳ ላይ፤ ፍሬያቸው የተንዠረገገና ያማረ ሰባት የእሸት ዛፋዎች ሲወጡ አየ።

6- ከዚያም፤ የቀጨጨፍና በምሥራቅ ነፋስ ተመትተው የደረቁ ሰባት የእሸት ዛፋዎች ወጡ?

7- የቀጨጨፍት የእሸት ዛፋዎች፤ ፍሬያቸው የተንዠረገገውን ሰባቱን ያማሩ ዛፋዎች ዋጡአቸው። በዚህ ጊዜ ፈርዖን ከእንቅልፉ ነቃ፤ ነገሩ ሕልም ነበር።

8- በነጋታውም፤ ፈርዖን መንፈሱ ታወከበት፤ ስለዚህ በግብፅ አገር ያሉትን አስማተኞችና ጥበበኞች በሙሉ አስጠርቶ ሕልሞቹን ነገራቸው፤ ይሁን እንጂ ሕልሞቹን ሊተረጉምለት የቻለ ሰው አልተገኘም።

- እግዚአብሔር ለፈርዖን ያሳየው ሁለተኛው ሕልም ምን ነበር?
- ሰባት ቀጫጭን (የደረቁ) የእሸት ዛላዎች፣ ሰባቱን የተንገዢ ራሳቸው ያዘሉ የእሸት ዛላዎች ሲውጡዋቸው ተመለከተ።
- ፈርዖን የግብፅ ንጉሥ ነበር፤ ነገር ግን ፈርዖን በእግዚአብሔር አያምንም ነበር።
- ፈርዖንና የግብፅ ሕዝብ ለፀሐይ፣ ለጨረቃና ለክዋክብት ይሰግዱ ነበር።
- ፈርዖንና የግብፅ ሕዝብ ለጓጉንቸዊት፣ ለእንስሳት እና በአገራቸው ለሚፈስ ወንዝ ይሰግዱ ነበር።
- ፈርዖን በእግዚአብሔር የማያምን ሰው ሆኖ ሳለ፣ እግዚአብሔር ሲያደርግ የፈለገውን ነገር ለዚህ ሰው መግለጥ ችሏል?
- አዎን።
- እግዚአብሔር ብቻ አምላክ ስለሆነ፣ እርሱ የፈለገውን እንዲያደርጉ ለሰዎች መጠቀም ይችላል።
- እግዚአብሔር ፍጹም ስለሆነ፣ እርሱ ከሰዎች ጋር የሚሠራው ነገር ሁሉ ፍጹም እንዲሆን ይፈልጋል።
- ሁሉም የግብፅ ጠቢባን የፈርዖንን ሕልም ፍቺ አላወቁም።
- ነገር ግን የሴፍ የሚባል ሰው ሕልሙን መፍታት እንደሚችል አንድ ሰው ለፈርዖን ነገረው።

ዘፍጥረት 41:14-16 እናንብብ።

14- ፈርዖን የሴፍን እንዲያመጡት ትእዛዝ ሰጠ፤ ከእስር ቤትም በጥድፈ ይዘውት መጡ፤ ጠጉሩንም ከተላጩና ልብሱን ከለወጠ በኋላ ፈርዖን ፊት ቀረበ።

15- ፈርዖንም የሴፍን፣ ሕልም አይቼ ነበር፤ ሕልሜን ሊተረጉምልኝ የቻለ አንድም ሰው አልተገኘም። አንተ ግን ሕልም ሲነገርህ የመተርጉም ችሎታ እንዳለህ ሰማሁ» አለው።

16- የሴፍም ፈርዖንን፣ እኔ የመተርጉም ችሎታ የለኝም፤ ነገር ግን እግዚአብሔር ለፈርዖን የሚሻውን ትርጉም ይሰጠዋል» አለው።

- የሴፍ የፈርዖንን ሕልም የመተርጉም ችሎታ እንዴለው አውቋል።

- ነገር ግን የሴፍ እግዚአብሔር የፈርዖንን ሕልም መፍታት እንደሚችል አውቋል።

- የሴፍ በእግዚአብሔር ስላመነ፣ የሴፍ የፈርዖንን ሕልም ፍቺ እንዲያውቅ እግዚአብሔር ገለጠለት።

ዘፍጥረት 41:25-32 እናንብብ።

25- የሴፍም ለፈርዖን እንዲህ አለው፤ «ሁሉም የፈርዖን ሕልሞች ተመሳሳይና አንድ ዓይነት ናቸው። እግዚአብሔር ወደፊት የሚያደርገውን ለፈርዖን ገልጦለታል።

26- ሰባቱ የሚያማምሩ ላሞች፣ ሰባት ዓመታት ናቸው። ሰባቱም የሚያማምሩ የእሸት ዛላዎች ሰባት ዓመታት ናቸው። ሕልሙም አንድና ተመሳሳይ ነው።

27- ከእነርሱም በኋላ አጥንታቸው የወጣ አስከፊ መልክ ያላቸው ሰባት ላሞች፤ ሰባት ዓመታት ናቸው፤ እንደዚሁም ፍሬ አልባ የሆኑትና በምሥራቅ ነፋስ ተመትተው የደረቁት ሰባት የእሸት ዛጎዎች ሰባት የራብ ዓመታት ናቸው።

28- «አስቀድሜ ለፈርዖን እንደ ተናገርኩት፤ እግዚአብሔር ወደፊት የሚያደርገውን ነገር ለፈርዖን ገልጦለታል።

29- በመላው የግብፅ ምድር እጅግ የተትረፈረፈ ጥጋብ የሚሆንባቸው ሰባት ዓመታት ይመጣሉ።

30- ከዚህ በኋላ ግን በተከታታይ ሰባት የራብ ዓመታት ይሆናሉ። የራቡ ዘመን አገሪቱን እጅግ ስለሚጎዳት፤ በግብፅ የነበረው ያለፈው የጥጋብ ዘመን ሁሉ ጨርሶ አይታወስም።

31- ከጥጋቡ ዓመታት በኋላ የሚመጣው የራብ ዘመን እጅግ ጽኑ ከመሆኑ የተነሣ፤ ቀደም ሲል የነበረው የጥጋብ ዘመን ፈጽሞ ይረሳል።

32- ሕልሙ ለፈርዖን በሁለት መልክ በድጋሚ መታየቱ፤ ነገሩ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተቆረጠ ስለሆነ ነው።

- የፈርዖንን የሕልም ፍቺ ለዮሴፍ የሰጠው ማን ነበር?

- እግዚአብሔር።

- ሁለቱም የፈርዖን ሕልሞች ፍች ምንድን ነበር?

- ሰባቱ የመልካም ሰብል ዓመታት በቀጣዮቹ ሰባት የድርቅ ዓመታት ይበላሉ።

- በሰባቱ የመልካም ሰብል ዓመታት እና በሰባቱ ቀጣይ የድርቅ ዓመታት፤ እንጻር ፈርዖን በቅድሚያ እንዲያቅድ አሳሰበው።

ዘፍጥረት 41:33-36 እናንብብ።

33- እንግዲህ ፈርዖን ብልገና አስተዋይ ሰው ፈልጎ፤ በመላው የግብፅ ምድር ላይ አሁኑኑ ይሹም።

34- እንደዚሁም በሰባቱ የጥጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት፤ አንድ አምስተኛው እንዲሰበሰብ የሚያደርጉ ኃላፊዎችን ይሹም።

35- እነርሱም በሚመጡት የጥጋብ ዓመታት ከሚገኘው ምርት ሁሉ ይሰበሰቡ፤ በፈርዖንም ሥልጣን ሥር ያከማቹ፤ ለምግብ እንዲሆኑም በየከተማው ይጠበቁ።

36- የሚከማቸው እህል፤ ወደፊት በግብፅ አገር ላይ ለሚመጣው የሰባት ዓመት ራብ መጠባበቂያ ይሁን፤ በዚህም ሁኔታ አገሪቱ በራብ አትጠፋም።»

- ዮሴፍ፤ ፈርዖን በጥጋቡ ዓመታት የሚትረፈረፈውን ምርት አከማችቶ፤ በረሃቡ ዘመን ሰዎች የሚበሉት እህል እንዲያገኙ የሚያዘጋጅ አንድ ሰው እንዲሾም አሳሰበ።

- ፈርዖን፤ ዮሴፍ ስላቀረበለት አሳብ ምን አሰበ?

ዘፍጥረት 41:37-40 እናንብብ።

37- ዕቅዱንም ፈርዖንና ሹማምንቱ ሁሉ መልካም ሆኖ አገኙት።

38- ፈርዖንም፤ «የእግዚአብሔር መንፈስ ያለበት እንደዚህ ያለው ሰው ማንን ልናገኝ እንችላለን?» ብሎ ጠየቃቸው።

39- ፈርዖን ዮሴፍን እንዲህ አለው፤ «እግዚአብሔር ይህን

ሁሉ ስለ ገለጠልህ፤ እንዳንተ ያለ አስተዋይ ብልጻ ሰው የለም፡፡

40- አንተ የቤተ መንግሥቱ የበላይ ትሆናለህ፡፡ ሕዝቤም ሁሉ ለሥልጣንህ ይገዛል፤ እኔ ከአንተ የምበልጠው በዙፋኔ ብቻ ይሆናል፡፡»

- ፈርዖን የሴፍምን የግብፅ ንጉሥ አደረገው፡፡
- በግብፅ ምድር ከዮሴፍ በሥልጣን የሚበልጠው ፈርዖን ብቻ ነበር፡፡

- ዮሴፍ በወንድሞቹ ለባርነት ቢሸጥም እንኳ፤ እግዚአብሔር አልተወደውም፡፡

- ዮሴፍ እስር ቤት ቢጣልም፤ እግዚአብሔር አልተወደውም፡፡

- እግዚአብሔር፤ ዮሴፍ ትንሽ ልጅ ሳለ ያሳየውን ሕልሞች እንዴት ፈጽማቸው?

- እግዚአብሔር ዮሴፍን የመላው ግብፅ ንጉሥ አደረገው፡፡

- እግዚአብሔር ሁልጊዜ ያቀዳቸውን ሁሉ ይፈጽማል፡፡

- ማንም የእግዚአብሔርን እቅድ ማስቆም አይችልም፡፡

- ፈርዖን የሴፍን የግብፅ ንጉሥ ካደረገው በኋላ፤ ዮሴፍ በጥጋቡ ዓመታት የተትረፈረፈውን ምርት በመጋዘን ማከማቸት ጀመረ፡፡

ዘፍጥረት 41:46-49 እናንብብ፡፡

46- ዮሴፍ የግብፅ ንጉሥ ፈርዖንን ማገልገል ሲጀምር፤ ዕድሜው ሠላሳ ዓመት ነበር፡፡ ዮሴፍም ከፈርዖን ፊት ወጥቶ የግብፅን ምድር በሙሉ ዞረ፡፡

47- በሰባቱም የጥጋብ ዓመታት ምድሪቱ የተትረፈረፈ ሰብል ሰጠች፡፡

48- በእነዚያ ሰባት የጥጋብ ዓመታት፤ ዮሴፍ በግብፅ አገር የተገኘውን ምርት ሰበሰበ፡፡ የከተሞቹም አከማቸ፤ በእያንዳንዱ ከተማ ከየአቅራቢያው የተመረተው እህል እንዲከማቸ አደረገ፡፡

49- ዮሴፍ ብዛቱ እንደ ባሕር አሸዋ የሚሆን የእህል ሰብል አከማቸ፤ ሰብሉ እጅግ ከመብዛቱ የተነሣ ልኩን መስፈርና መመዝገብ አልቻለም ነበር፡፡

- በሰባቱ የጥጋብ ዓመታት፤ ዮሴፍ ቁጥር ስፍር የሌለው እህል አከማቸ፡፡

- የተትረፈረፈ ምርጥ የነበረበት ሰባቱ ዓመታት ሲያልቁ ሰባት የራብ ዓመታት ጀመሩ፡፡

- የዮሴፍ አባት እና ወንድሞች የት ነበሩ?

- በከነዓን ይኖሩ ነበር፡፡

- በከነዓን፤ ድርቅ ጀምሮ ስለ ነበረ፤ የዮሴፍ አባት እና ወንድሞቹ በቂ ምግብ አልነበራቸውም፡፡

- የዮሴፍ አባት ያዕቆብ እንዲህ አለ፡-

ዘፍጥረት 42:1-5 እናንብብ፡፡

1- ያዕቆብ በግብፅ እህል መኖሩን ሲሰማ፤ ልጆቹን እንዲህ አላቸው፤ «ለምን እርስ በርስ ትተያያላችሁ?

2- በግብፅ እህል መኖሩን ለምቻለሁ፤ ስለዚህ ከመሞት መሰንበት ይሻላልና ወደዚያው ወርዳችሁ እህል ሽምቱልን» አላቸው።

3- ከዚያም አሥሩ የዮሴፍ ወንድሞች እህል ለመሸመት ወደ ግብፅ ወረዱ።

4- ነገር ግን ያዕቆብ የዮሴፍን ወንድም ብንያምን፣ ክፉ ነገር ይደርስበታል በሚል ፍርሃት ከወንድሞቹ ጋር አልላከውም።

5- ራሱ በከነዓንም በመበርታቱ፤ እህልን ለመሸመት ወደ ግብፅ ከሄዱት ሰዎች መካከል የእስራኤልም ልጆች ነበሩ።

- የዮሴፍ አባት ያዕቆብ ልጆቹ ወደ ግብፅ ሄደው እህል እንዲሸምቱ ላላቸው።

- የዮሴፍ ወንድሞች ግብፅ እንደ ደረሱ ምን ደረሰላቸው?

ዘፍጥረት 42:6-17 እናንብብ።

6- የዮሴፍ ወንድሞችም እንደ ደረሱ፤ ከፊቱ ቀርበው ወደ ምድር ለጥ ብለው እጅ ነሡት።

7- ዮሴፍም ወንድቹና ገና ሲያያቸው ወዲያውኑ አወቃቸው፤ ነገር ግን እንደማያውቃቸው ሆኖ፤ ከየት የመጣችሁ ናችሁ? ብሎ በቁጣ ቃል ተናገራቸው። እነርሱም፤ እህል፤ ለመሸመት ከከነዓን ምድር የመጣን ነን» ብለው መሰለት።

8- ዮሴፍ ወንድሞቹን ቢያውቃቸውም እንኳ፤ እነርሱ ግን አላወቁትም።

9- በዚህ ጊዜ ስለ ወንድሞቹ ያየው ሕልም ትዝ አለውና፤ ሰላዮች ናችሁ፤ የመጣችሁት አገራችን በየትኛው በኩል

ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን ለመሰለል ነው» አላቸው።

10- እነርሱም እንዲህ አሉት፤ ጌታችን ሆይ፤ እንዲህስ አይደለም፤ አገልጋዮችህ የመጣነው እህል ለመሸመት ነው፤

11- ሁላችንም የአንድ አባት ልጆች ነን፤ አገልጋዮችህ የታመንን ሰዎች እንጂ ሰላዮች አይደለንም።

12- እርሱም መልሶ፤ «አይደለም፤ አገራችን በየት በኩል ለጥቃት የተጋለጠች መሆኗን ለመሰለል ነው አላቸው።

13- እነርሱ ግን መልሰው፤ «እኛ አገልጋዮችህ በከነዓን አገር ከሚኖር ከአንድ ሰው የተወለድን አሥራ ሁለት ወንድማማቾች ነን። ትንሹ ወንድማችን አባታችን ዘንድ ሲሆን፤ አንዱ ግን የለም» አሉት።

14- ዮሴፍም እንዲህ አላቸው፤ «ነገርኋችሁ አከ፤ ሰላዮች ናችሁ። ታናሽ ወንድማችሁ እዚህ እስካልመጣ ድረስ ከዚህ ንቅንቅ እንደማትሉ በፈርዎን እምላለሁ። ማንነታችሁ የሚረጋገጠውም በዚህ ነው።

15- በሉ፤ ከእናንተ አንዱን ላኩና ወንድማችሁን ይዞ ይመለስ፤ የቀራችሁት ግን የተናገራችሁት ቃል እስኪረጋገጥ ድረስ፤ እስር ቤት ትቆያላችሁ።

16- እንደተናገራችሁት ካልሆነ ግን፤ በፈርዎን ስም እምላለሁ፤ ሁላችሁም ሰላዮች ናችሁ» አላቸው።

17- ሁሉንም ሦስት ቀን በእስር አቆያቸው።

- ዮሴፍ ወንድሞቹን አወቃቸው፤ ነገር ግን እነርሱ አላወቁትም።

- ዮሴፍ ወንድሞቹን የተቆጣቸውና ወደ እስር ቤት ያስገባቸው ለምን ነበር?

- ዮሴፍ፤ ወንድሞቹ እርሱ ልጅ በነበረበት ወቅት ያደረሱበትን ነገር እንዲያስቡ ፈለገ።

- ከሦስት ቀናት በኋላ፣ የሴፍ አንዱን አስቀርቶ ሌሎቹን ወንድሞቹን በሙሉ ፈታቸው።

- የሴፍ ወንድሞቹን እንዲህ አላቸው፡-

ዘፍጥረት 42:18-20 እናንብብ።

18- በሦስተኛውም ቀን፣ የሴፍ እንዲህ አላቸው፡ «እኔ እግዚአብሔርን ስለምፈራ እንዲህ በማድረግ ሕይወታችሁን አትርፉ።

19- ታማኝ ሰዎች ከሆናችሁ፣ ከመካከላችሁ አንዱ እዚህ እስር ቤት ሲቆይ፣ የቀራችሁት ግን ለተራቡት ቤተሰቦቻችሁ እህል ትወስዱላቸዋላችሁ።

20- ታናሽ ወንድማችሁን ግን ይዛችሁ መምጣት አለባችሁ። በዚህም የተናገራችሁት ቃል እውነተኛነት ይረጋግጣል። እናንተም ከመሞት ትተርፋላችሁ።» እነርሱም ይህንኑ ለመፈጸም ተስማሙ።

- የሴፍ ለወንድሞቹ እህል ሰጣቸው፣ ከመካከላቸው አንዱን ወንድሙን አስቀርቶ ሌሎቹን ወደ ከነዓን ላካቸው።

- ከጥቂት ጊዜ በኋላ፣ የሴፍ ወንድሞች ወደ ከነዓን ይዘውት የሄዱት እህል አለቀ።

- ስለዚህ፣ የሴፍ አባት ልጆቹ ወደ ግብፅ ሄደው ተጨማሪ እህል እንዲገዙ ነገራቸው።

ዘፍጥረት 43:1-5 እና 11-15 እናንብብ።

1- ራቡ አሁንም በምድሪቱ ላይ እንደ ጸና ነበር።

2- ከግብፅ ያመጡትንም እህል በልተው ከጨረሱ በኋላ፣ አባታቸው «እስቲ እንደገና ወርዳችሁ፣ ጥቂት እህል ሸምቱልን» አላቸው።

3- ይሁዳ ግን እንዲህ አለው፤ «ያ ሰው ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ ዳግመኛ ፊቴን አታዩም ብሎ በጥብቅ አስጠንቅቆናል።»

4- ወንድማችን ከእኛ ጋር እንዲወርድ ከፈቀድህ፣ ወደዚያ ሄደን እህል እንሸምትልሃለን።

5- እርሱን የማትልከው ከሆነ ግን፣ እኛም ወደዚያ እንወርድም፣ ያም ሰው፣ ወንድማችሁን ይዛችሁ ካልመጣችሁ፣ ዳግመኛ ፊቴን አታዩም ብሎናል።»

11- ከዚህ በኋላ አባታቸው እስራኤል እንዲህ አላቸው፤ «ነገሩ እንዲህ ከሆነስ፣ ይህን አድርጉ፡- ምድሪቱ ከምታፈራው ምርጥ ነገሮች ጥቂት በለሰን፣ ጥቂት ማር፣ ሹቱ፣ ከርቤ ተምር እና ለውዝ በየስልቻችሁ ይዛችሁ ለዚያ ሰው እጅ መንሻ ውሰዱለት።

12- በየስልቻችሁ አፍ ላይ የተገኘውን ብር መመለስ ስላለባቸው ዕጥፍ ገንዘብ ያዙ፤ ያ በየስልቻችሁ ውስጥ የተገኘው ብር ምናልባት በስሕተት የመጣ ሊሆን ይችላል።

13- ወንድማችሁንም ይዛችሁ ወደ ሰውየው በቶሎ ሂዱ።

14- ሌላውን ወንድማችሁንና ብንዶምን ይዛችሁ መመለስ እንድትችሉ ሁሉን የሚችል አምላክ በምሕረቱ የዚያን ሰው ልብ ያራራላችሁ። እንግዲህ ልጆቼንም ባጣ ምን አድርጋለሁ፤ ያመጣውን እቀበላለሁ።

15- ሰዎቹም እጅ መንሻውን የብሩን ዕጥፍ እንዲሁም፣ ብንዶምን ይዘው ተነሡ፤ ወደ ግብፅም በፍጥነት ወረዱ፤ የሴፍም ፊት ቀረበ።

- የሴፍ ወንድሞች ወደ ግብፅ ተመለሱ።

- ግብፅ እንደ ደረሱ፤ ዮሴፍ ወንድሞቹን በቤቱ ጋበዛቸው።

ዘፍጥረት 42:16-17 እናንብብ።

16- ዮሴፍ ብንያምን ከወንድሞቹ ጋር ባየው ጊዜ፤ የቤቱን አዛዥ፤ «እነዚህን ሰዎች ወደ ቤት ይዘሃቸው ሂድ፤ ዛሬ ቀትር ላይ አብረውኝ ስለሚበሉ ፍሪዳ ተጥሎ ምሳ ይዘጋጃ አለው።

17- አዛዥም ዮሴፍ የነገረውን አደረገ፤ ሰዎቹንም ወደ ቤት ወስዳቸው።

ዮሴፍ ወንድሞቹ አብረው ሳሉ፤ እርሱ ዮሴፍ መሆኑን ገለጠላቸው።

ዘፍጥረት 45:3-8 እናንብብ።

3- ዮሴፍም ወንድሞቹን፤ «እኔ ዮሴፍ ነኝ፤ ለመሆኑ አባቴ እስካሁን በሕይወት አለ?» ሲል ጠየቃቸው። ወንድሞቹ ግን በፊቱ ተደናግጠው ስለ ነበር፤ መልስ ሊሰጡት አልቻሉም።

4- ዮሴፍም ወንድሞቹን፤ «እስቲ ወደ እኔ ቀረብ በሉ» አላቸው። ወደ እርሱም በቀረቡ ጊዜ እንዲህ አለ፤ «ወደ ግብፅ የሽጣችሁኝ ወንድማችሁ ዮሴፍ ነኝ።

5- አሁንም በመሸጣችሁ አትቆጩ፤ በራሳችሁም አትዘኑ፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር ሕይወት ለማዳን ከእናንተ አስቀድሞ እኔን ወደዚህ ልኮኛል።

6- በምድር ላይ ራብ ከገባ ይኸው ሁለት ዓመት ሆነ፤ ከዚህ በኋላም የማይታረስባቸውና ስብል የማይሰበሰቡባቸው አምስት ዓመታት ገና አሉ።

7- ነገር ግን እግዚአብሔር ሕይወታችሁን በታላቅ ማዳን ለመታደግና ዘራችሁን ከምድር ላይ እንዳይጠፋ በማሰብ ከእናንተ አስቀድሞ ወደዚህ ላከኝ።

8- ስለዚህ፤ አሁን ወደዚህ የላከኝ እግዚአብሔር እንጂ እናንተ አይደላችሁም።፤ እርሱም ለፈርዖን እንደ አባት፤ በቤት ንብረቱ ላይ ጌታ፤ እንዲሁም በግብፅ ምድር ላይ ገዥ አደረገኝ።

- ዮሴፍ ወንድሞቹን ምን አላቸው?

- ዮሴፍ፤ እግዚአብሔር ራሱ ወደ ግብፅ እንደ ላከው ነገራቸው።

- ራሱ ገና የሚቀጥል ስለሆነ፤ ወንድሞቹ አባታቸውንና ቤተሰቦቻቸውን ሁሉ ለከነዓን ይዘው ወደ ግብፅ እንዲመጡ ዮሴፍ ጠየቃቸው።

ዘፍጥረት 45:9-11 እናንብብ።

9- «አሁንም በፍጥነት ወደ አባቴ ተመልሳችሁ እንዲህ በሉ፤ ልጅህ ዮሴፍ እንዲህ ይላል፡- እግዚአብሔር የመላው ግብፅ ጌታ አድርጎኛል፤ ስለዚህ ሳትዘገይ ወደ እኔ ና።

10- ልጆችህን፤ የልጅ ልጆችህን፤ በጎችህን፤ ፍየሎችህን ፤ ከብቶችህንና ያለህን ሁሉ ይዘህ በአቅራቢያዬ በጌሤም ትኖራለህ።

11- ገና ወደፊት የሚመጣ የአምስት ዓመት ራብ ስላለ፤ በዚያ የሚያስፈልጋችሁን እኔ እሰጣችኋለሁ፤ ያለበለዚያ ግን እንተና ቤተሰቦችህ ያንተም የሆነው ሁሉ ችግር ላይ ትወድቃላችሁ።»

- የዮሴፍ ወንድሞች ወደ ከነዓን ተመለሱ።

- አባታቸውን ያዕቆብን ምን እንዳሉት አዳምጡ፡-

ዘፍጥረት 45:25-28 እናንብብ፡፡

25- እነርሱም ከግብፅ ወጥተው በከነዓን ምድር ወደሚኖረው ወደ አባታቸው ወደ ያዕቆብ መጡ፡፡

26- አባታቸውንም፤ «እነሆ የሴፍ በሕይወት አለ! እንዲያውም፤ በግብፅ ምድር ሁሉ ገዥ ሆኖአል» ብለው ነገሩት፡፡ ያዕቆብም በድንጋጤ ክው አለ! ሊያምናቸው አልቻለም፡፡

27- ነገር ግን የሴፍ የነገራቸውን ሁሉ ሲያጫውቱትና እርሱንም ወደ ግብፅ ለማጓጓዝ የሴፍ የላከለትን ሠረገላዎች ሲያይ፤ የአባታቸው የያዕቆብ መንፈስ ታደሰ፡፡

28- ከዚያም እስራኤል፤ «ልጄ የሴፍ በሕይወት አለ፤ ከመሞቱ በፊት ሄጄ ልየው አለ፡፡»

- ስለዚህ የየሴፍ አባትና ወንድሞቹ ከየሴፍ ጋር ለመኖር ወደ ግብፅ ሄዱ፡፡

ዘፍጥረት 46:5 እናንብብ፡፡

5- ከዚህ በኋላ ያዕቆብ ከቤርሳቤህ ተነሣ፤ የእስራኤል ወንዶች ልጆችም አባታቸውን ያዕቆብን ልጆቻቸውንና ሚስቶቻቸውን ፈርዖን ለያዕቆብ ከላካቸው ሠረገላዎች ላይ አወጧቸው፡፡

- ብዙ ዓመታት ካለፉ በኋላ፤ እግዚአብሔር አደርጋለሁ ብሎ ቃል የገባውን ሁሉ ፈጸመ፡፡

- እግዚአብሔር ቃል የገባውን ሁሉ ያደርገዋል፡፡

ትምህርት 26

1. ለፈርዖን ሕልም ያሳየው ማን ነበር?

- እግዚአብሔር፡፡

2. እግዚአብሔር ለፈርዖን ያሳየው የመጀመሪያው ሕልም ምን ነበረ?

- ሰባት ቀጫጭን ላሞች ሰባት ወፍራም ላሞችን ሲበሏቸው ተመለከቱ፡፡

3. እግዚአብሔር ለፈርዖን ያሳየው ሁለተኛው ሕልም ምን ነበረ?

- ሰባት ቀጫጭን የእሽት ዘለላዎች ሰባት ወፍራም የእሽት ዘለላዎችን ሲበሉአቸው ተመለከተ፡፡

4. የሴፍ የፈርዖንን ሕልም እንዲረዳ ያደረገው ማን ነበር?

- እግዚአብሔር፡፡

5. የፈርዖን ሕልሞች ትርጓሜ ምንድን ነበር?

- የሰባቱ ዓመት መልካም ሰብል በሰባቱ ዓመት ድርቅ ይበላል፡፡

6. እግዚአብሔር በእርሱ የማያምኑትን ሰዎች ጭምር መምራት ይችላል?

- አዎን፡፡

7. የሴፍ ገና ልጅ ሳለ ያሳየውን ሕልም እግዚአብሔር እንዴት ፈጸመው?

- እግዚአብሔር የሴፍን በግብፅ ሁሉ ላይ ገጥሦ አደረገው፡፡

8. ያዕቆብ ቤተሰቡን ይዞ ወደ ግብጽ የሄደው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም የሴፍ በግብፅ ይኖር ነበር፡፡

- ምክንያቱም በግብጽ ብዙ ምግብ ነበር።

- ያዕቆብ፣ ወንዶች ልጆቹና መላው ቤተሰቦቻቸው ወደ ግብጽ ሲጓዙ፣ ቁጥራቸው ሰባ ነበር።

ዘጸአት 1:1-5 እናንብብ።

1- ቤተሰቦቻቸውን ይዘው ከያዕቆብ ጋር ወደ ግብፅ የሄዱት የእስራኤል ልጆች ስሞች እነዚህ ናቸው።

2- ሮቤል፣ ስምዖን፣ ሌዊ፣ እና ይሁዳ፣

3- ይሳኮር፣ ዘባሎን፣ እና ብንያም፤

4- ዳን፣ ንፍታሌም፣ ጋድ እና አሴር።

5- የያዕቆብ ዘር ጠቅላላ ብዛት ሰባ ሲሆን፣ ዮሴፍ ግን ቀደም ብሎ በግብፅ ነበረ።

- እግዚአብሔር ለያዕቆብ የሰጠው አዲስ ስም ማን ነበር?

- እስራኤል።

- የአብርሃም፣ የይስሐቅ እና የያዕቆብ ዘሮች ሁሉም «እስራኤል»፣ ወይም እስራኤላውያን ተባሉ።

- ያዕቆብ፣ ልጁ ዮሴፍ እና ወንድሞቹ፣ እንዲሁም መላው ቤተሰቦቻቸው ለብዙ ዓመታት በግብፅ ኖሩ።

- ራዑ አበቃ በኋላ፣ ዮሴፍ እና ወንድሞቹ በግብፅ መኖር ቀጠሉ።

- ያዕቆብ አባታቸው ሞተ፣ ዮሴፍ እና ወንድሞቹ በግብፅ መኖር ቀጠሉ።

- በኋላም፣ ዮሴፍ እና ወንድሞቹ ሞቱ፣ እስራኤላውያንም በግብፅ መኖራቸውን ቀጠሉ።

ዘጸአት 1:6 እናንብብ።

6- ከጊዜ በኋላ ዮሴፍ እና ወንድሞቹ ያም ትውልድ በሙሉ ሞቱ።

- ምክንያቱም እስራኤላውያን ወደ ከነዓን ምድር ሳይመለሱ ለብዙ ዓመታት በግብፅ መኖራቸውን ቀጠሉ፤

ዘጸአት 1:7 እናንብብ።

7- ይሁን እንጂ እስራኤላውያን እየተዋሰዱ ብዙ፣ ቁጥራቸውም እጅግ ከመጨመሩም የተነሣ የግብፅን ምድር ሞሏት።

- ከብዙ ዓመታት በኋላ የግብፅ ንጉሥ ፈርዖን ሞተ።

- ቀጥሎም፣ ሌላ ፈርዖን በእርሱ ምትክ ነገሠ።

- አዲሱ ፈርዖን እንደ ቀድሞው ደግ አልነበረም።

- አዲሱ ፈርዖን በጣም ክፉ ነበረ።

ዘጸአት 1:8-11 እናንብብ።

8- በግብጽም፣ ስለ ዮሴፍ የማያውቅ አዲስ ንጉሥ ነገሠ።

9- እርሱም ሕዝቡን እንዲህ አላቸው፤ «እነሆ፤ እስራኤላውያን በቁጥር በልጠውናል፤ ከእኛም ይልቅ እየበረቱ ነው።

10- ቁጥራቸው እንዳይጨምር፤ ጦርነት ቢነሣ፤ ከጠላቶቻችን ጋር አብረው እንዳይወጉንና ከምድሪቱም ኮብልለው እንዳይሄዱ ዘዬ እንፈልግ።

11- ስለዚህ እያስጨነቁ የግዳጅ ሥራ የሚያሠሯቸውን አሠሪ አለቆች ሾሙባቸው። እስራኤላውያንም ፊቶም እና ራምሴ የተባሉ ንብረት ማከማቻ ከተሞችን ለፈርዖን ሠሩለት።

- አዲሱ ፈርዖን በእስራኤላውያን ላይ ምን አደረገባቸው?
- እስራኤላውያንን በሙሉ ባሪያዎች አደረጋቸው።

- ፈርዖን እስራኤላውያንን ባሪያዎች ያደረጋቸው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም እስራኤላውያን አገሩን ሊወርሱበት እንደሚችሉ ፈርዖን ስለ ሰጋ ነበር።

- ፈርዖን እስራኤላውያን አገሩን እንደሚነጥቁት ስጋት ያደረበት ለምን ነበር?

- ምክንያቱም እስራኤላውያን ብዙዎች ሆነው ነበር።

- ፈርዖን እስራኤላውያንን ባሪያዎች እንዲያደርጋቸው የመራው ማን ነበር?

- ሰይጣን።

- ሰይጣን እስራኤላውያንን ለማጥፋት የፈለገው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም ሰይጣን፤ እግዚአብሔር አዳኝ ከእስራኤላውያን ዘር እንደሚያመጣ ያውቅ ነበር።

- ሰይጣን እግዚአብሔርን ይጠላል።

- ሰይጣን ሰዎችን ሁሉ ይጠላል።

- ሰይጣን፤ እግዚአብሔር ከእስራኤል ዘር አዳኝ እንዲልክ አልፈለገም።

- ሰይጣን፤ አዳኝ መጥቶ ሰዎችን እንዲያድን አልፈለገም።

- ሰይጣን ሁላችሁንም ይጠላል።

- ሰይጣን፤ የእግዚአብሔርን ቃል እንድትሰሙ አይፈልግም።

- ሰይጣን ሁላችሁም ወደ ዘላለሙ የእሳት ባሕር እንድትጣሉ ይፈልጋል።

- ሰይጣን እስራኤልን ሲያጠፋ ቢፈልግም እንኳ፤ እግዚአብሔር ጠበቃቸው።

- ሰይጣን እስራኤልን ሲያጠፋ ቢፈልግም እንኳ፤ እግዚአብሔር ባረካቸው።

- እግዚአብሔር እስራኤላውያንን የባረከው ለምን ነበር?

- ምክንያቱም እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ወደደ።

- ምክንያቱም እግዚአብሔር ለአብርሃም፤ ለይስሐቅ እና ለያዕቆብ የገባውን ቃል አላጠፈም።

ዘጸአት 1:12-14 እናንብብ።

12- ነገር ግን ባስጨነቁቸው መጠን፤ የእስራኤላውያን ቁጥር በዛ፤ በምድሪቱም እየተስፋፉ ሄዱ፤ ከዚህም የተነሣ ግብዓውያኑ እስራኤላውያንን እጅግ ፈሯቸው፤

13- ጭካኔ በተሞላበት ሁኔታም ያሠሯቸው ጀመር።

14- ጭቃ በማስቦካት፤ ጡብ በማሠራትና በእርሻም ሁሉ እያስጨነቁ ከባድ ሥራ እንዲሠሩ በማድረግ ሕይወታቸውን

አስመረሩ፤ ግብፃውያኑ በሚያሠሯቸው ከባድ ሥራ ሁሉ ፈጽሞ አይራሩላቸውም ነበር።

- ምንም እንኳን ፈርዖን እስራኤላውያንን የበለጠ ቢያስጨንቃቸውም፤ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን የበለጠ ባረካቸው።

- ከዚያም አንድ ቀን፤ ሰይጣን ለፈርዖን ሌላ ክፉ አሳብ አቀበለው።

ዘጸአት 1:15-22 እናንብብ።

15- የግብፅ ንጉሥ ሲፓራ እና ፉሐ የተባሉትን ዕብራውያን ሴቶች አዋላጆች እንዲህ አላቸው፤

16- የዕብራውያንን ሴቶች በማማጫው ድንጋይ ላይ በምታዋልዱበት ጊዜ የሚወለደው ሕፃን ወንድ ከሆነ፤ ግደሉት፤ ሴት ከሆነች ግን፤ በሕይወት ትኑር።

17- አዋላጆቹ ግን እግዚአብሔርን ስለ ፈሩ የግብፅ ንጉሥ ያዘዛቸውን አልፈጸሙም፤ ወንዶቹን ልጆች በሕይወት እንዲኖሩ ተወክለው።

18- ንጉሡም አዋላጆቹን ጠርቶ ለምንድን ነው ወንዶቹን ልጆች በሕይወት እንዲኖሩ የተዋችኋቸው? አላቸው። እነርሱም፤

19- «የዕብራውያን ሴቶች እንደ ግብፃውያን ሴቶች አይደሉም፤ ብርቱዎች ስለ ሆኑ አዋላጆች ከመድረሳቸው በፊት ይወልዳሉ» ሲሉ ለፈርዖን መለሱለት።

20- ከዚህ የተነሣ እግዚአብሔር ለአዋላጆቹ መልካም ሆነላቸው፤ ሕዝቡም በቁጥር እየበዛና እያየለ ሄደ።

21- አዋላጆቹም እግዚአብሔርን በመፍራታቸው፤ ቤተሰብ ሰጣቸው።

22- ፈርዖንም፤ «የሚወለደውን ወንድ ልጅ ሁሉ ዐባይ ወንዝ ጣሉት። ሴት ልጅ ሁሉ ግን በሕይወት ትኑር» ሲል

ሕዝቡን አዘዘ።»

- ሰይጣን ለፈርዖን ያቀበለው ሌላው ክፉ አሳብ ምን ነበር?

- ሰይጣን ለፈርዖን ያቀበለው አሳብ የእስራኤል ወንድ ሕፃናት መገደል አለባቸው የሚል ነበር።

- እግዚአብሔር፤ ሰይጣን እስራኤላውያንን ሊያጠፋ ማቀዱን ያውቅ ነበር።

- አዎን።

- እግዚአብሔር፤ ሰይጣን እስራኤላውያንን እንዲያጠፋ ፈቀደለት?

- አልፈቀደለትም።

- እግዚአብሔር ከላይ ተመልክቶ እስራኤላውያንን ጠበቃቸው።

- እግዚአብሔርም እስራኤላውያንን ከግብጽ ምድር ለማውጣትና ወደ ከነዓን ምድር ለመመለስ አቀደ።

- እግዚአብሔር፤ ሙሴ በተባለ ሰው አማካይነት እስራኤላውያንን ከግብፅ አውጥቶ ወደ ከነዓን ለመመለስ ዐቀደ።

- የሙሴ ታሪክ ይህ ነው።

ዘጸአት 2:1-4 እናንብብ።

1- በዚያን ጊዜ ከሌዊ ነገድ የሆነ አንድ ሰው አንዲት ሴዋዊት ሴት አገባ።

2- እርሷም ፀንሳ ወንድ ልጅ ወለደች፤ ሕፃኑ መልክ መልካም መሆኑን ባየች ጊዜ፤ ሦስት ወር ሸሸገችው።

ከዚያ በላይ ልትሸገው ባልቻለች ጊዜ ግን፣ የደንገል ቅርጫት ወስዳ፣ በዝፍትና በቅጥራን ለቀለቀችው፤ ሕፃኑንም በውስጡ አስተኝታ ቅርጫቱን ዐባይ ወንዝ ዳር ቁጤማ መካከል አስቀመጠችው።

- የሕፃኑም እንት የሚደርስበትን ነገር ለማወቅ ሩቅ ቆማ ታይ ነበር።

- የሙሴ አባት እና እናት በእግዚአብሔር አመኑ።

- የሙሴ አባትና እናት እግዚአብሔር ሕፃኑን እንደሚጠብቀው አመኑ።

- ስለዚህ፣ እግዚአብሔር ልጁን በቅርጫት አድርገው በወንዝ ውስጥ እንዲያስቀምጡ ጥበብ ሰጣቸው።

- እግዚአብሔር ልጃቸውን ሙሴን ጠብቆታል?

ዘጸአት 2:5-10 እናንብብ።

5- በዚህ ጊዜ የፈርዖን ልጅ ልትታጠብ ወደ ዐባይ ወንዝ ወረደች። በምትታጠብበትም ጊዜ ደንገጥሮቿ በወንዙ ዳር ወዲያ ወዲህ ይሉ ነበር። በቁጤማውም መካከል የተቀመጠ ቅርጫት አይታ ከደንገጥሮቿ አንዷን እንድታመጣው ላከቻት።

6- ቅርጫቱን ስትከፍተው ሕፃኑን በውስጡ አየች፣ ያለቅስ ስለ ነበረም አዘነችለትና፣ «ከዕብራውያን ሕፃናት አንዱ መሆን አለበት» አለች።

7- የሕፃኑ እንት ለፈርዖን ልጅ፣ «ሕፃኑን እያጠባቸው የምታሳድግልሽ ከዕብራውያን ሴቶች መካከል ሞግዚት ላምጣልሽ?» አለቻት።

8- የፈርዖንም ልጅ፣ «መልካም፣ ሂጂ» አለቻት። ልጅቱም ሄዳ የሕፃኑን እናት ይዛ መጣች።

9- የፈርዖን ልጅ ሴቲቱን ይህን ሕፃን ወስደሽ እያጠባሽ አሳድጊልኝ፣ ደመወዝ እከፍልሻለሁ» አለቻት። ሴትዮዋም ሕፃኑን ወስዳ አሳደገችው።

10- ሕፃኑም ባደገ ጊዜ፣ ወደ ፈርዖን ልጅ አመጣችው። ልጇም ሆነ፣ እርሷም፣ «ከውኃ አውጥቼዋለሁና» ስትል ስሙን ሙሴ ብላ ጠራቸው።

- እግዚአብሔር የክፉውን የፈርዖን ሴት ልጅ ሙሴን እንድታሳድገው አደረገ።

- እግዚአብሔር የክፉውን የፈርዖን ሴት ልጅ እንድትንከባከበው አደረገ።

- ሙሴም ከክፉው ፈርዖን እና ከሴት ልጁ ጋር ኖረ።

- እግዚአብሔር፣ የፈርዖን ሴት ልጅ ሙሴን እንድታሳድገው ለምን አደረገ?

- ምክንያቱም እግዚአብሔር፣ እስራኤላውያንን በሙሴ አማካይነት ከግብፅ ለማስወጣት ዐቅዶ ነበር።

- ምክንያቱም እግዚአብሔር በሙሴ መሪነት እስራኤላውያንን ከግብፅ ባርነት ማውጣት ፈለገ።

- እግዚአብሔር፣ ሙሴ በፈርዖን ቤት ምንም ጉዳት እንደማያገኘው ያውቃል።

- እግዚአብሔር፣ ሙሴ በፈርዖን ቤት መጸፍና ማንበብ እንደሚማር ያውቃል።

- እግዚአብሔር፣ ሙሴ በፈርዖን ቤት እስራኤላውያንን ለመምራት የሚያስፈልጉትን ብዙ ነገሮች እንደሚማር ያውቃል።

- ፈርዖን እስራኤላውያንን ሊያጠፋ ፈለገ፣ እግዚአብሔር ግን ጠበቃቸው።

- የእግዚአብሔርን ሥራ ሊያስቆም የሚችል አለ?
- የለም።

- ሰይጣን እና አጋንንቱም እስራኤላውያንን ለማጥፋት ፈለጉ፤ እግዚአብሔር ግን ጠበቃቸው።

- ማንኛውም ዓይነት ሰው የእግዚአብሔርን ሥራ ሊያስቆም ይችላል?

- አይችልም።

- ማናቸውም ጋኔን የእግዚአብሔርን ሥራ ሊያስቆም ይችላል?

- አይችልም።

- እግዚአብሔር ሁሉን ቻይ ነው።

- እግዚአብሔር እስራኤልን ጠበቀ፤ እንዲሁም በእርሱ የሚያምኑትን ሁሉ ይጠበቃቸዋል።

- ሙሴ በፈርዖን ቤት ውስጥ አደገ፤ አድጎም ትልቅ ሰው ሆነ።

- አንድ ቀን፤ ሙሴእስራኤላውያን በባርነት ምን ያህል በመሠቃየት ላይ እንዳሉ ለመመልከት ወጣ።

ዘጸአት 2:11-14 እናንብብ።

11- ሙሴ ካደገ በኋላ፤ አንድ ቀን፤ ወገኖቹ ወደሚገኙበት ስፍራ ወጣ፤ በዚያም ተገድደው ከባድ ሥራ ሲሠሩ ተመለከተ። ዕብራዊ ወገኑንም አንድ ግብዓዊ ሲደበድበው አየ።

12- ሙሴም አካባቢውን ቃኝቶ ማንም አለመኖሩን

ካረጋገጠ በኋላ፤ ግብዓዊውን ገድሎ አሸዋ ውስጥ ደበቀው።

13- በማግሥቱም በወጣ ጊዜ ሁለት ዕብራውያን እርስ በርሳቸው ሲጣሉ አየ፤ ጥፋተኛውን፤ «የገዛ ወገንህን የምትመታው ለምንድን ነው?» አለው።

14- ሰውየውም፤ «አንተን በእኛ ላይ ገዥና ጻፍ ማን አደረገህ? ግብዓዊውን እንደ ገደልኸው እኔንም ልትገድለኝ ትፈልጋለህ?» አለው። ሙሴም፤ «ለካስ ያደረግሁት ነገር ታውቅክል» በማለት ፈራ።

- እስራኤላውያን ራሳቸውን ከፈርዖን እጅ ማዳን ችለው ነበር?

- አልቻሉም።

- ሰይጣንና አጋንንቱ እስራኤላውያንን ለማጥፋት ፈለጉ፤ እግዚአብሔር ግን ጠበቃቸው።

- ሙሴ እስራኤላውያንን ከፈርዖን እጅ ለማዳን ሞክረ፤ አንድ ግብዓዊም ገደለ።

- ነገር ግን ፈርዖን፤ ሙሴ አንድ ግብዓዊ መግደሉን ደርሶበታል።

- ፈርዖን ምን አደረገ?

ዘጸአት 2:15 እናንብብ።

15- ፈርዖን ይህን በሰማ ጊዜ፤ ሙሴን ሊገድለው ፈለገ፤ ሙሴ ግን ከፈርዖን ሸሽቶ ወደ ምድያም ሄደ።

- ፈርዖን፤ ሙሴ አንድ ግብዓዊ መግደሉን ደርሶበታል።

- ስለዚህ ፈርዖን ሙሴን ሊገድለው ሞክረ።

- ሙሴ፣ ፈራ፣ ሸሸም።

- ሙሴ ወደ ምድያም አገር ኮበለለ።

- ሙሴ፣ እስራኤላውያንን ከፈርዖን ማዳን ችሎ ነበር?

- አልቻለም።

- ሙሴ እስራኤላውያንን ከፈርዖን እጅ ለማዳን ሞከረ፣ ነገር ግን አልቻለም።

- እስራኤላውያንን ከፈርዖን እጅ ማዳን የሚችል ብቸኛው ማን ነው?

- እግዚአብሔር።

- ሰዎችን ከሰይጣን እጅ ማዳን የሚችል ማን ብቻ ነው?

- እግዚአብሔር።

- እስራኤላውያን የፈርዖን ምርኮኞች እንደ ነበሩ ሁሉ፣ ሁሉም ሰዎች የሰይጣን ምርኮኞች ናቸው።

- እስራኤላውያን ከፈርዖን እጅ ራሳቸውን ማዳን እንዳልቻሉ ሁሉ፣ ሁሉም ሰዎች ከሰይጣን እጅ ራሳቸውን ማዳን አይችሉም።

- ሙሴ፣ እስራኤላውያንን ከፈርዖን እጅ ማዳን እንዳልቻለ ሁሉ፣ ማንም ሌላ ሰው እኛን ከሰይጣን ማዳን አይችልም።

- እግዚአብሔር ብቻ እስራኤላውያንን ከፈርዖን እጅ እንዳዳነ ሁሉ፣ ሁሉንም ሰው ከሰይጣን ማዳን የሚችል እግዚአብሔር ብቻ ነው።

- በሚቀጥለው ትምህርት፣ ስለ ሙሴ የበለጠ እንማራለን።